

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Alior Banku Spółki Akcyjnej
za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

Wybrane dane finansowe dotyczące sprawozdania finansowego

PLN	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	% (A-B)/B
	A	B	
Wynik z tytułu odsetek	3 084 524	2 856 141	8,0%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	436 093	430 751	1,2%
Wynik handlowy i pozostały	434 932	371 253	17,2%
Wynik z odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	-1 054 069	-914 930	15,2%
Koszty działania	-1 705 003	-1 853 577	-8,0%
Zysk brutto	988 291	689 121	43,4%
Zysk netto	713 373	471 570	51,3%
Przepływy pieniężne netto	464 272	-94 877	589,3%
Należności od klientów	54 245 924	51 266 640	5,8%
Zobowiązania wobec klientów	62 435 585	57 657 019	8,3%
Kapitał własny	6 485 923	6 690 983	-3,1%
Aktywa razem	73 419 887	69 515 982	5,6%
Wybrane wskaźniki			
Zysk na jedną akcję zwykłą	5,49	3,65	50,4%
Współczynnik wypłacalności	15,85%	15,21%	4,2%
Tier 1	12,81%	12,10%	5,9%

EUR	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017	% (A-B)/B
	A	B	
Wynik z tytułu odsetek	722 896	672 872	7,4%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	102 204	101 480	0,7%
Wynik handlowy i pozostały	101 932	87 463	16,5%
Wynik z odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	-247 034	-215 546	14,6%
Koszty działania	-399 588	-436 680	-8,5%
Zysk brutto	231 618	162 349	42,7%
Zysk netto	167 188	111 096	50,5%
Przepływy pieniężne netto	108 808	-22 352	586,8%
Należności od klientów	12 615 331	12 291 505	2,6%
Zobowiązania wobec klientów	14 519 903	13 823 640	5,0%
Kapitał własny	1 508 354	1 604 206	-6,0%
Aktywa razem	17 074 392	16 666 902	2,4%
Wybrane wskaźniki			
Zysk na jedną akcję zwykłą	1,29	0,86	50,0%
Współczynnik wypłacalności	15,85%	15,21%	4,2%
Tier 1	12,81%	12,10%	5,9%

Wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeliczone na EUR według następujących kursów	31.12.2018	31.12.2017
kurs średni NBP na dzień 31 grudnia danego roku	4,3000	4,1709
średnia kursów NBP na ostatni dzień każdego miesiąca roku	4,2669	4,2447

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	8
1 Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej	8
2 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
3 Opis najistotniejszych zasad rachunkowości	13
4 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	18
5 Segmenty działalności	26
Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat	28
6 Wynik z tytułu odsetek	28
7 Wynik z tytułu prowizji i opłat.....	31
8 Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji.....	33
9 Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat / Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych (do 31.12.2017 roku)	33
10 Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	34
11 Koszty działania Grupy	35
12 Wynik z odpisów na oczekiwane straty, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	37
13 Podatek bankowy	37
14 Podatek dochodowy	38
15 Zysk na akcję.....	41
Informacje dodatkowe do sprawozdania z sytuacji finansowej	42
16 Kasa i środki w banku centralnym.....	42
17 Należności od banków	42
18 Aktywa finansowe	44
19 Rachunkowość zabezpieczeń	49
20 Należności od klientów.....	52
21 Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne.....	62
22 Pozostałe aktywa	67
23 Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	68
24 Zobowiązania wobec banków	68
25 Zobowiązania wobec klientów.....	69
26 Zobowiązania finansowe.....	71
27 Rezerwy.....	72
28 Pozostałe zobowiązania.....	74
29 Zobowiązania podporządkowane	74
30 Kapitały.....	76
Pozostałe informacje dodatkowe	79
31 Pozycje pozabilansowe	79
32 Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	81
33 Hierarchia wartości godziwej	82
34 Transakcje z jednostkami powiązаныmi.....	89
35 Świadczenia dla kluczowego personelu Grupy Banku	91
36 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych	96
37 Sprawy sporne.....	99
Noty objaśniające dotyczące ryzyka	100
38 Ryzyko kredytowe.....	102
39 Ryzyko stopy procentowej.....	113
40 Ryzyko walutowe.....	116
41 Ryzyko płynności.....	120
42 Ryzyko operacyjne.....	124
43 Zarządzanie kapitałem	126
Inne.....	130
44 Istotne zdarzenia po dacie bilansowej.....	130

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Numer noty	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017 Dane przekształcone*
Przychody z tytułu odsetek		3 792 544	3 601 131
Przychody o podobnym charakterze		163 828	n/d
Koszty z tytułu odsetek		-871 848	-744 990
Wynik z tytułu odsetek	6	3 084 524	2 856 141
Przychody z tytułu prowizji i opłat		825 562	805 603
Koszty z tytułu prowizji i opłat		-389 469	-374 852
Wynik z tytułu prowizji i opłat	7	436 093	430 751
Przychody z tytułu dywidend		275	31
Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	8	371 590	337 833
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych		n/d	6 908
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	9	77 829	n/d
wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		76 473	n/d
wycenianych według zamortyzowanego kosztu		1 356	n/d
Pozostałe przychody operacyjne		127 045	112 396
Pozostałe koszty operacyjne		-141 807	-85 915
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	10	-14 762	26 481
Koszty działania grupy	11	-1 705 003	-1 853 577
Wynik z odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	12	-1 054 069	-914 930
Podatek bankowy	13	-208 186	-200 517
Zysk brutto		988 291	689 121
Podatek dochodowy	14	-274 918	-217 551
Zysk netto		713 373	471 570
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		713 373	471 194
Strata netto przypadająca udziałom niekontrolującym		0	376
Zysk netto		713 373	471 570
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		130 026 866	129 259 754
Zysk netto przypadający na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	5,49	3,65
Zysk rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	5,44	3,58

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Numer noty	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017 Dane przekształcone*
Zysk netto		713 373	471 570
Pozostałe całkowite dochody netto, które będą odniesione na wynik po spełnieniu odpowiednich warunków		26 795	86 175
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		-796	616
Skutki wyceny aktywów finansowych (netto)		-6 658	85 861
Strata/zysk z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		n/d	105 625
Strata/zysk z tytułu wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	18	-7 843	n/d
Podatek odroczony	14	1 185	-19 764
Skutki wyceny instrumentów zabezpieczających (netto)		34 249	-302
Strata/zysk z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	19	42 283	-373
Podatek odroczony	14	-8 034	71
Razem dochody całkowite netto		740 168	557 745
- przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		740 168	557 369
- przypadające udziałowcom niekontrolującym		0	376

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Numer noty	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone*	01.01.2017 Dane przekształcone*
Kasa i środki w banku centralnym	16	1 639 033	965 391	1 082 991
Należności od banków	17	612 444	901 629	1 366 316
Aktywa finansowe:	18	13 727 570	13 642 769	9 796 151
wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		7 280 080	n/d	n/d
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		515 138	n/d	n/d
wyceniane według zamortyzowanego kosztu		5 932 352	n/d	n/d
dostępne do sprzedaży		n/d	12 072 324	9 374 646
utrzymywane do terminu zapadalności		n/d	1 117 894	1 954
przeznaczone do obrotu		n/d	452 551	419 551
Pochodne instrumenty zabezpieczające	19	112 400	87 785	71 684
Należności od klientów	20	54 245 924	51 266 640	46 247 188
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	23	333 286	408 911	366 984
Rzeczowe aktywa trwałe	21	460 659	475 691	485 796
Wartości niematerialne	21	572 320	548 587	516 444
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		4 000	0	0
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		146	357	679
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	14	1 035 624	591 782	548 442
odroczone		1 035 624	591 782	548 442
Pozostałe aktywa	22	676 481	626 440	685 996
AKTYWA RAZEM		73 419 887	69 515 982	61 168 671

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	Numer noty	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone*	01.01.2017 Dane przekształcone*
Zobowiązania wobec banków	24	593 327	891 645	428 640
Zobowiązania wobec klientów	25	62 435 585	57 657 019	51 384 128
Zobowiązania finansowe	26	416 407	435 878	298 314
przeznaczone do obrotu		n/d	435 878	298 314
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		416 407	n/d	n/d
Pochodne instrumenty zabezpieczające	19	9 381	5 419	6 119
Rezerwy	27	126 199	90 457	286 815
Pozostałe zobowiązania	28	1 167 111	1 693 915	1 433 301
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		267 861	135 690	33 517
bieżące		267 429	135 204	32 762
odroczone	14	432	486	755
Zobowiązania podporządkowane	29	1 918 093	1 914 976	1 164 794
Zobowiązania, razem		66 933 964	62 824 999	55 035 628
Kapitał akcyjny		1 305 540	1 292 636	1 292 578
Kapitał zapasowy		5 386 828	4 820 048	4 185 843
Kapitał z aktualizacji wyceny		52 164	13 944	-71 615
Pozostałe kapitały rezerwowe		171 629	183 824	183 957
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		-202	594	-22
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych		-1 143 409	-92 579	-33 904
Zysk bieżącego okresu		713 373	471 194	575 227
Udziały niekontrolujące		0	1 322	979
Kapitał własny	30	6 485 923	6 690 983	6 133 043
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		73 419 887	69 515 982	61 168 671

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

01.01.2018- 31.12.2018	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
1 stycznia 2018	1 292 636	4 820 048	183 824	13 944	594	378 615	1 322	6 690 983
Wpływ zastosowania MSSF9*	0	0	0	10 629	0	-1 029 837	0	-1 019 208
Przeniesienie wyniku roku ubiegłego	0	497 136	0	0	0	-497 136	0	0
Dochody całkowite	0	0	0	27 591	-796	713 373	0	740 168
zysk netto	0	0	0	0	0	713 373	0	713 373
pozostałe dochody całkowite-wycena	0	0	0	27 591	-796	0	0	26 795
w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	0	0	-6 658	0	0	0	-6 658
w tym instrumenty zabezpieczające	0	0	0	34 249	0	0	0	34 249
w tym różnice kursowe	0	0	0	0	-796	0	0	-796
Wpływy z emisji akcji	12 904	69 644	0	0	0	0	0	82 548
Inne zmiany kapitału	0	0	-12 195	0	0	4 949	-1 322	-8 568
31 grudnia 2018	1 305 540	5 386 828	171 629	52 164	-202	-430 036	0	6 485 923

01.01.2017- 31.12.2017 Dane przekształcone*	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
1 stycznia 2017	1 292 578	4 185 843	183 957	-71 615	-22	568 142	979	6 159 862
Korekta bilansu otwarcia**	0	0	0	0	0	-26 819	0	-26 819
Stan 1 stycznia 2017 po korekcie	1 292 578	4 185 843	183 957	-71 615	-22	541 323	979	6 133 043
Przeniesienie wyniku roku ubiegłego	0	633 902	0	0	0	-633 902	0	0
Dochody całkowite	0	0	0	85 559	616	471 194	376	557 745
zysk netto	0	0	0	0	0	471 194	376	471 570
pozostałe dochody całkowite-wycena	0	0	0	85 559	616	0	0	86 175
w tym aktywa dostępne do sprzedaży	0	0	0	85 861	0	0	0	85 861
w tym instrumenty zabezpieczające	0	0	0	-302	0	0	0	-302
w tym różnice kursowe	0	0	0	0	616	0	0	616
Wpływy z emisji akcji	58	303	0	0	0	0	0	361
Inne zmiany kapitału	0	0	-133	0	0	0	-33	-166
31 grudnia 2017	1 292 636	4 820 048	183 824	13 944	594	378 615	1 322	6 690 983

*opis w nocie 4.1

** opis w nocie 4.2

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Numer noty	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017 Dane przekształcone*
Działalność operacyjna			
Zysk brutto za okres		988 291	689 121
Korekty :		170 679	203 457
Niezrealizowane zyski/straty z tytułu różnic kursowych		1 922	798
Przychody z tytułu dywidendy		275	31
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych		174 527	177 040
Zmiana odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych		6 150	25 721
Świadczenia w formie akcji		-12 195	-133
Zysk brutto po korektach a przed zmianą stanów bilansowych		1 158 970	892 578
Zmiana stanu kredytów i innych należności	32.2	-2 899 469	-4 532 042
Zmiana stanu aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		2 369 776	n/d
Zmiana stanu aktywów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-24 018	n/d
Zmiana stanu aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu		-2 428 880	n/d
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych		n/d	n/d
Zmiana stanu aktywów dostępnych do sprzedaży		n/d	-2 697 678
Zmiana stanu aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności		n/d	-1 115 940
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		n/d	-33 000
Zmiana stanu aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań		75 625	-41 927
Zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających stanowiących aktywa		-24 615	-16 101
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży		211	322
Zmiana stanu pozostałych aktywów	32.4	-50 041	59 556
Zmiana stanu depozytów		4 693 361	6 145 514
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu własnej emisji		-237 281	489 914
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-19 471	137 564
Zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających stanowiących zobowiązania		3 962	-700
Zmiana stanu innych zobowiązań i innych dochodów całkowitych	32.3	-1 549 630	486 009
Zmiana stanu rezerw		35 742	-196 358
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej przed podatkiem		1 104 242	-422 289
Podatek zapłacony		-346 703	-153 931
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		757 539	-576 220
Działalność inwestycyjna			
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej:		-211 089	-210 048
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	32.5	-94 336	-107 849
Nabycie wartości niematerialnych	32.6	-116 753	-102 199
Wpływy z działalności inwestycyjnej:		7 616	5 980
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		7 616	5 980
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-203 473	-204 068
Działalność finansowa			
Wydatki z tytułu działalności finansowej:		-102 698	-64 647
Koszt z tyt. odsetek –zobowiązania podporządkowane		-102 698	-64 647
Wpływy z działalności finansowej:		12 904	750 058
Wpływy z emisji zobowiązań podporządkowanych		0	750 000
Wpływy z emisji akcji		12 904	58
Przepływy pieniężna netto z działalności finansowej		-89 794	685 411
Przepływy pieniężne netto, razem		464 272	-94 877
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych		26 005	-72 877
Bilansowa zmiana stanu gotówki i ekwiwalentu gotówki		464 272	-94 877
Gotówka i ekwiwalenty gotówki, Bilans otwarcia		1 614 366	1 709 243
Gotówka i ekwiwalenty gotówki, Bilans zamknięcia	32.1	2 078 638	1 614 366
Dodatkowe ujawnienia na temat przepływów operacyjnych			
Otrzymane dochody odsetkowe		4 048 219	2 485 268
Koszty odsetkowe zapłacone		-792 603	-639 859

*wyjaśnienia w nocie 4.2

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1 Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej

1.1 Informacje ogólne, czas trwania i zakres działalności Alior Banku SA

Alior Bank Spółka Akcyjna („Bank”, „jednostka dominująca”) jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”). Bank z siedzibą w Warszawie przy ulicy Łopuszańskiej 38D został wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000305178. Jednostce dominującej został nadany numer identyfikacji podatkowej NIP: 107-001-07-31 oraz numer statystyczny REGON: 141387142.

Od 14 grudnia 2012 r. Bank jest notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (nr ISIN: PLALIOR00045).

18 kwietnia 2008 r. Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) udzieliła zezwolenia na utworzenie banku pod nazwą Alior Bank SA, a 1 września 2008 r. wydała Bankowi zezwolenie na rozpoczęcie działalności. 5 września 2008 r. KNF zezwoliła na prowadzenie przez Bank działalności maklerskiej. Czas działalności Banku i jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie został oznaczony.

Alior Bank SA jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym, obsługującym osoby fizyczne, prawne i inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. Podstawowa działalność Banku obejmuje prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych, emitowanie bankowych papierów wartościowych oraz prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych. Bank prowadzi także działalność maklerską, doradztwo i pośrednictwo finansowe oraz świadczy inne usługi finansowe. Informacje na temat spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zostały przedstawione w nocie 1.2 niniejszego rozdziału. Zgodnie z postanowieniami Statutu Alior Bank prowadzi działalność na terytoriach Rzeczypospolitej Polskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Bank świadczy usługi przede wszystkim klientom z Polski. Udział klientów zagranicznych w całkowitej liczbie klientów Banku jest znikomy. W ramach bankowości detalicznej w roku 2016 rozpoczął działalność zagraniczny oddział Alior Banku w Rumunii.

1.2 Skład Grupy Kapitałowej i zakres działalności

Począwszy od dnia 18 grudnia 2015 r. jednostką dominującą wobec Banku oraz jednostką dominującą najwyższego szczebla Grupy jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA, dla którego jednostką sprawującą kontrolę jest Skarb Państwa. Szczegółowy akcjonariat Banku został opisany w Nocie 30.3

Skład Grupy Kapitałowej Alior Bank SA na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r.

Nazwa spółki – zależne	31.12.2018	31.12.2017
Alior Services sp. z o.o.	100%	100%
Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o.(zlikwidowana na dzień 31.12.2018)	-	100%
Alior Leasing sp. z o.o.	100%	100%
- Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o.	100%	100%
Meritum Services ICB SA	100%	100%
NewCommerce Services sp. z o.o.	100%	100%
Alior TFI SA/Money Makers TFI SA	100%	60,16%
Absource sp. z o.o.	100%	100%
Nazwa spółki – stowarzyszona	31.12.2018	31.12.2017
GTR Finanse sp. z o.o.	20%	-

1.2.1 Działalność spółek należących do Grupy Kapitałowej Alior Banku SA

Grupę Kapitałową Alior Banku SA na dzień 31 grudnia 2018 r. tworzą: Alior Bank SA, jako spółka dominująca oraz spółki zależne, w których Bank posiada udziały większościowe. Bank posiada również udziały w spółce stowarzyszonej. W okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana struktury Grupy Kapitałowej Alior Banku SA.

Spółki zależne

W dniu 19 marca 2018 r. podpisana została warunkowa umowa sprzedaży akcji Money Makers TFI SA („Umowa Warunkowa”), na podstawie której (w przypadku spełnienia określonego w niej warunku zawieszającego, tj. w przypadku nabycia przez Alior Bank akcji Money Makers TFI SA reprezentujących przynajmniej 70% jego kapitału zakładowego) Alior Bank nabędzie od akcjonariuszy Money Makers TFI SA będących jednocześnie członkami jego Zarządu wszystkie akcje Money Makers TFI SA posiadane przez nich w dniu zawarcia Umowy Warunkowej, co może skutkować przekroczeniem przez Alior Bank progu 90% ogólnej liczby akcji Money Makers TFI SA. W dniu 19 i 20 marca Alior Bank zbył i nabył akcje Money Makers TFI SA. Transakcje te zostały zawarte jako pierwszy etap nabycia akcji zgodnie z warunkami opisanymi powyżej. W dniu 22 marca 2018 roku Bank dokonał kolejnego nabycia akcji spółki Money Makers TFI SA w ramach transakcji pakietowych zawartych w alternatywnym systemie obrotu NewConnect. Transakcje te zostały zawarte jako ostatni etap nabycia akcji zgodnie z warunkami opisanymi w warunkowej umowie sprzedaży akcji. W dniu 7 maja 2018 roku w KDPW zostały rozliczone transakcje nabycia akcji w ramach przymusowego wykupu mniejszościowych akcjonariuszy MoneyMakers TFI SA ogłoszonego w dniu 30 kwietnia 2018 roku. Tym samym Alior Bank na dzień publikacji niniejszego sprawozdania posiadał 100% akcji spółki MoneyMakers TFI SA. Zarząd GPW postanowił zawiesić obrót akcjami MoneyMakers TFI SA - oznaczonych kodem - PLMNMRS00015 - od dnia 30 kwietnia 2018 roku. W dniu 14 czerwca 2018 roku Zarząd Spółki Money Makers TFI SA poinformował o zarejestrowaniu w Krajowym Rejestrze Sądowym zmian Statutu Spółki dokonanych na mocy uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 25.04.2018 r. Zmiany obejmowały m.in. zmianę nazwy Spółki z Money Makers Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna na Alior Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna.

W dniu 22 grudnia 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o. podjęło uchwałę o rozwiązaniu spółki i otwarciu likwidacji. Ogłoszenie ukazało się w Monitorze Sadowym i Gospodarczym nr 3/2018 z 4 stycznia 2018 r. pod pozycją 403. W dniu 31 sierpnia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o. w likwidacji podjęło uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania likwidacyjnego oraz dokonaniu podziału majątku pozostałego po likwidacji. Na dzień 31.12.2018 roku spółka nie została wykreślona z KRS.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Banku i sprawozdania finansowe poniższych spółek zależnych za wyjątkiem Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o. w likwidacji.

Bank dokonał oceny sprawowania kontroli w świetle regulacji MSSF 10 i określił swój status jako jednostki dominującej wobec poniższych jednostek. Wszystkie spółki zależne są konsolidowane metodą pełną.

Nazwa spółki	Opis działalności
Alior Services sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none">- wykorzystanie okazji sprzedażowych produktów i usług pozafinansowych- rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty dla klientów <i>Private Banking</i> w celu wzmocnienia pozycji konkurencyjnej- wyszukiwanie i pozyskiwanie partnerów zewnętrznych do współpracy w oferowaniu usług pozabankowych- kojarzenie biznesowe klientów i partnerów zewnętrznych- windykacja wierzytelności

Nazwa spółki	Opis działalności
Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o. – zlikwidowana	- obrót wierzytelnościami nabytymi od Banku
Alior Leasing sp. z o.o.	- finansowanie środków trwałych poprzez leasing operacyjny, finansowy oraz pożyczkę leasingową
Meritum Services ICB SA	- działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych oraz pozostała działalność związana z informatyką - działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych - działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat - pozostała działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne
NewCommerce Services sp. z o.o.	- realizuje zadania związane z MyWallet (na rynku polskim i potencjalnie na innych rynkach działalności Grupy Deutsche Telekom) oraz związane ze sprzedażą produktów niebankowych, w tym w zakresie udostępnienia, w kooperacji z partnerami handlowymi, platformy zakupowej nowej generacji
Alior TFI SA	- asset management - współpraca Banku ze spółką zależną Alior TFI dotyczy trzech obszarów: asset management (zarządzanie portfelami klientów indywidualnych/private banking), ofert ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, a także zarządzania subfunduszami Alior SFIO - tworzenie funduszy inwestycyjnych lub funduszy zagranicznych i zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich - zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych oraz zarządzanie portfelami, w skład których wchodzi instrumenty finansowe
Absource sp. z o.o.	- działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych - działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki - świadczenie usług udostępniania oprogramowania informatycznego

Spółka stowarzyszona

Udziały w spółce stowarzyszonej GTR Finanse sp. z o.o. Bank objął w dniu 15.11.2018 roku. Jest to pierwsza z inwestycji, które są efektem zapowiedzi i wdrażanych planów utworzenia funduszu inwestycyjnego Alior Banku, który ma inwestować w młode, innowacyjne spółki, mogące stworzyć ciekawy projekt biznesowy z Bankiem.

Nazwa spółki	Opis działalności
GTR Finanse sp. z o.o.	- spółka zajmuje się udzielaniem płatności odroczonej za zakupy online w segmencie e-fashion, oferując klientowi możliwość odroczenia płatności za towar przez określony czas, po którym klient może albo zapłacić cenę towaru bez prowizji lub rozbić kwotę za 4 raty oprocentowane w wysokości zależnej od scoringu kredytowego klienta.

1.2.2 Najistotniejsze dane finansowe jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

Nazwa spółki	Suma bilansowa	Wynik netto
Alior Services sp. z o.o.	12 260	5 943
Alior Leasing sp. z o.o.*	4 281 954	-28 715
Meritum Services ICB SA	8 417	1 075
Alior TFI SA	5 387	-457
Absource sp. z o.o.	32 347	424
NewCommerce Services sp. z o.o.	9 453	-6 480

*Dane uwzględniają wyniki Serwisu Ubezpieczeniowego sp. z o.o.

1.3 Informacje dotyczące składu Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego zakończonego dnia 31 grudnia 2017 roku nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Banku. W dniu 12 marca 2018 r. Pan Michał Jan Chyczewski złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Alior Bank SA, kierującego pracami Zarządu. Jednocześnie w dniu 12 marca 2018 r. Rada Nadzorcza powierzyła kierowanie pracami Zarządu Pani Katarzynie Sułkowskiej, z dniem 13 marca 2018 r., Rada Nadzorcza powołała Pana Marcina Jaszczuka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Alior Bank SA.

W dniu 13 kwietnia 2018 r. Pani Urszula Krzyżanowska-Piękoś oraz Pani Celina Waleśkiewicz złożyły rezygnację z pełnienia funkcji Członków Zarządu Alior Banku SA. Jednocześnie Rada Nadzorcza Banku powołała, z dniem 13 kwietnia 2018 r., w skład Zarządu Banku Panią Agatę Strzelecką, Pana Mateusza Poznańskiego oraz Pana Macieja Surdyka, powierzając im stanowiska Wiceprezesów Zarządu Banku.

W dniu 27 kwietnia 2018 r. Pan Sylwester Grzebinoga, Wiceprezes Zarządu Banku złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu Alior Banku SA.

W dniu 17 października 2018 r. Pani Katarzyna Sułkowska złożyła rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu Alior Bank SA. Jednocześnie Rada Nadzorcza Banku powołała z dniem 17 października 2018 r., w skład Zarządu Banku Pana Krzysztofa Bachtę, powierzając mu stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku kierującego pracami Zarządu do czasu uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na powołanie go na Prezesa Zarządu Banku.

W dniu 26 listopada 2018 r. Pan Filip Gorczyca, Wiceprezes Zarządu Banku złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Alior Banku S.A. z dniem 31 stycznia 2019 r. Jednocześnie w dniu 26 listopada 2018 roku Rada Nadzorcza powołała w skład Zarządu Banku Panów: Marka Szcześniaka, Seweryna Kowalczyka, Dariusza Szweda (od 1 stycznia 2019 r.) oraz Tomasza Biłousa (od 1 lutego 2019 r.) powierzając im stanowiska Wiceprezesów Zarządu Banku.

W dniu 26 lutego 2019 r. Komisja Nadzoru Finansowego jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie Pana Krzysztofa Bachtę na Prezesa Zarządu Alior Banku SA. Jednocześnie Komisja Nadzoru Finansowego również jednogłośnie wyraziła zgodę na powierzenie Panu Markowi Szcześniakowi funkcji Członka Zarządu Alior Banku SA nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

W dniu 27 lutego 2019 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Krzysztofa Bachtę na stanowisko Prezesa Zarządu Alior Banku SA.

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2018 r.

Imię i nazwisko	Funkcja
Krzysztof Bachta	p.o. Prezesa Zarządu
Filip Gorczyca	Wiceprezes Zarządu
Marcin Jaszczuk	Wiceprezes Zarządu
Seweryn Kowalczyk	Wiceprezes Zarządu
Mateusz Poznański	Wiceprezes Zarządu
Agata Strzelecka	Wiceprezes Zarządu

Imię i nazwisko	Funkcja
Maciej Surdyk	Wiceprezes Zarządu
Marek Szczeciński	Wiceprezes Zarządu

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2017 r.

Imię i nazwisko	Funkcja
Michał Jan Chyczewski	p.o. Prezesa Zarządu
Filip Gorczyca	Wiceprezes Zarządu
Sylwester Grzebinoga	Wiceprezes Zarządu
Urszula Krzyżanowska-Piękoś	Wiceprezes Zarządu
Katarzyna Sułkowska	Wiceprezes Zarządu
Celina Waleśkiewicz	Wiceprezes Zarządu

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego zakończonego w dniu 31 grudnia 2017 roku nastąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

W dniu 21 czerwca 2018 r. Członkowie Rady Nadzorczej Banku, Pan Sławomir Niemierka i Pan Paweł Szymański złożyli rezygnacje z pełnienia funkcji Członków Rady Nadzorczej Banku z dniem 21 czerwca 2018r.

W dniu 22 czerwca 2018 r. oraz w dniu 25 czerwca 2018 r., Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę w sprawie powołania Pana Marcina Eckerta oraz Pana Wojciecha Myśleckiego w skład Rady Nadzorczej Banku.

Skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 31 grudnia 2018 r. przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja
Tomasz Kulik	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Małgorzata Iwanicz-Drozdowska	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Marcin Eckert	Członek Rady Nadzorczej
Dariusz Gątarek	Członek Rady Nadzorczej
Mikołaj Handschke	Członek Rady Nadzorczej
Artur Kucharski	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Myślecki	Członek Rady Nadzorczej
Maciej Rapkiewicz	Członek Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 31 grudnia 2017 r. przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja
Tomasz Kulik	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Małgorzata Iwanicz-Drozdowska	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Dariusz Gątarek	Członek Rady Nadzorczej
Mikołaj Handschke	Członek Rady Nadzorczej
Artur Kucharski	Członek Rady Nadzorczej
Sławomir Niemierka	Członek Rady Nadzorczej
Maciej Rapkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
Paweł Szymański	Członek Rady Nadzorczej

2 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1 Zakres podmiotowy i dane porównawcze

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2018 r. i zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. Sprawozdanie zostało sporządzone w polskich złotych (zł), a wszystkie zamieszczone w nim wartości zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba, że wskazano inaczej.

2.2 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej zostało sporządzone zgodnie ze stosowanymi w sposób ciągły Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r.

2.3 Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności Grupy Kapitałowej przez okres, co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, tzn. po 31 grudnia 2018 r.

Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę Kapitałową Banku w okresie 12 miesięcy od daty publikacji na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez Grupę Kapitałową Banku dotychczasowej działalności.

W latach 2018 i 2017 roku w Grupie Kapitałowej nie wystąpiła działalność zaniechana.

2.4 Prezentacja sprawozdań finansowych

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Bank prezentuje aktywa i zobowiązania według kryterium płynności.

Zasady kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych opisano w nocie 36.1 Bank nie kompensuje przychodów i kosztów, chyba, że jest to wymogiem lub zostało dopuszczone przez standardy lub interpretację.

2.5 Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Alior Banku Spółki Akcyjnej zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 27 lutego 2019 r.

3 Opis najistotniejszych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości oraz szacunki i oceny zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały w poszczególnych notach oraz poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły, za wyjątkiem zasad wprowadzonych przez MSSF 9 i MSSF 15, które to po raz pierwszy zostały zastosowane w sprawozdaniach w 2018 roku. Poniżej zaprezentowano wykaz zasad rachunkowości oraz ważniejszych szacunków i ocen dla poszczególnych pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Rachunek zysków i strat	Numer noty	Polityka rachunkowości*
Przychody i koszty z tytułu odsetek	6	T
Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	7	T
Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	8	T
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat/Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych (do 31.12.2017 r.)	9	T
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	10	T
Koszty działania Banku	11	T
Wynik z odpisów na oczekiwane straty, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	12	T
Podatek dochodowy	14	T

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Numer noty	Polityka rachunkowości *	Ważniejsze szacunki i oceny*
Kasa i środki w banku centralnym	16	T	
Należności od banków	17	T	
Aktywa finansowe	18	T	T
Rachunkowość zabezpieczeń	19	T	T
Należności od klientów	20	T	T
Rzeczowe aktywa trwałe	21	T	T
Wartości niematerialne	21	T	T
Pozostałe aktywa	22	T	
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	23	T	
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	14	T	
Zobowiązania wobec banków	24	T	
Zobowiązania wobec klientów	25	T	
Rezerwy	27	T	T
Pozostałe zobowiązania	28	T	
Zobowiązania finansowe	26	T	
Zobowiązania podporządkowane	29	T	
Kapitał własny i akcjonariat Banku	30	T	

* Litera T oznacza, że w Sprawozdaniu Finansowym zamieszczone zostały istotne informacje dotyczące wybranej polityki rachunkowości i istotnych szacunków

3.1 Transakcje w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych, który są walutą funkcjonalną Banku i jej jednostek zależnych. Kwoty w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są prezentowane w tysiącach złotych, jeśli nie zaznaczono inaczej.

Transakcje i salda w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane w walucie funkcjonalnej według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego, obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. W ostatnim dniu każdego okresu sprawozdawczego Bank przelicza:

- aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych przy zastosowaniu średniego kursu NBP obowiązującego na ten dzień;
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej według kursu wymiany z dnia początkowego ujęcia transakcji;

- pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej według kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Różnice kursowe z rozliczenia transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji, jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, ujmuje się w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Wynik i salda jednostek zagranicznych (w tym oddziałów), które posiadają walutę funkcjonalną inną niż złoty, wycenia się do złotego zgodnie z poniższym schematem:

- aktywa i zobowiązania na dzień bilansowy wycenia się według średniego kursu NBP obowiązującego na ten dzień,
- przychody i koszty wycenia się według średniej arytmetycznej średnich kursów ogłoszonych przez NBP obowiązujących na koniec każdego dnia,
- różnice kursowe z wyceny jednostek zagranicznych ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego. Jest ona rozliczana do wyniku finansowego w momencie zbycia jednostki zagranicznej.

RON	2018	2017
Kurs obowiązujący w ostatnim dniu okresu	0,9229	0,8953
Kurs stanowiący średnią arytmetyczną kursów obowiązujących ostatniego dnia miesiąca danego okresu	0,9165	0,9282

3.2 Połączenie jednostek gospodarczych i zasady konsolidacji

Jednostki zależne

Jednostki zależne są to podmioty (w tym jednostki niebędące spółką kapitałową, jak np. spółka cywilna oraz jednostki specjalnego przeznaczenia) kontrolowane przez jednostkę dominującą, co oznacza, iż jednostka dominująca:

- sprawuje władzę nad jednostką,
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych,
- posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Jednostki zależne są objęte konsolidacją od dnia objęcia kontrolą przez Bank. Dekonsolidacja następuje w momencie ustania tej kontroli.

Konsolidacja

Proces konsolidacji sprawozdań finansowych jednostek zależnych metodą pełną polega na sumowaniu poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów jednostki dominującej oraz jednostek zależnych w pełnej wysokości oraz dokonaniu odpowiednich korekt i wyłączeń konsolidacyjnych. Wyłączeniu podlega bilansowa wartość udziałów posiadanych przez Bank w jednostkach zależnych oraz kapitał własny tych jednostek na moment ich nabycia. Wyłączeniu podlegają w całości:

- wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją,
- przychody i koszty operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją,

- zyski lub straty powstałe w wyniku operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją, zawarte w wartości aktywów jednostek podlegających konsolidacji, za wyjątkiem strat, które wskazują na występowanie utraty wartości,
- dywidendy naliczone lub wypłacone przez jednostki zależne jednostce dominującej i innym jednostkom, objętym konsolidacją,
- wzajemne przepływy w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej. W celu wyeliminowania jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości przez Bank oraz jednostki zależne wprowadza się korekty konsolidacyjne. Wszystkie jednostki Grupy Kapitałowej Alior Banku SA konsolidowane są metodą pełną.

Udziały niekontrolujące wykazywane są osobno odpowiednio w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, skonsolidowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Metoda nabycia

Nabycia jednostek zależnych przez Grupę Kapitałową rozlicza się metodą nabycia zgodnie z zasadami opisanymi w MSSF 3.

Zgodnie z przyjętą przez Bank polityką rachunkowości, w odniesieniu do MSR 8 pkt.10 przy rozliczeniu połączenia pod wspólną kontrolą zasadą rachunkowości jest stosowanie tzw. metody „wartości od poprzednika” (ang. „predecessor accounting”), czyli ujęcie przejmowanej jednostki według wartości bilansowej aktywów i zobowiązań ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki wyższego szczebla, włączając w to również wartość firmy powstałą w wyniku nabycia tej jednostki.

3.3 Ujmowanie aktywów i zobowiązań finansowych w księgach

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych (papiery wartościowe) ujmuje się na dzień rozliczenia.

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej.

Bank dokonuje klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych w momencie ich początkowego ujęcia, w zależności od celu, charakterystyki i zamiaru w stosunku do nabywanego instrumentu finansowego.

Aktywa finansowe Bank przyporządkowuje kategoriom: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Zobowiązania finansowe wyceniane są w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Szczegółowe zasady klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych opisano w nocie 18.1.

3.4 Wyłączanie składników aktywów i zobowiązań finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Aktywa finansowe

Bank wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych;
- Bank przenosi składnik aktywów finansowych na inny podmiot;
- Bank przenosi składnik aktywów finansowych do ewidencji pozabilansowej, bez rezygnacji z dochodzenia spłaty w przyszłości.

Decyzja o odpisaniu wierzytelności jako nieściągalnej może być podjęta w sytuacji, gdy wierzytelność jest w całości wymagalna i jej nieściągalność została udokumentowana zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (odpisanie z udokumentowaniem nieściągalności), tj.:

- postanowieniem o nieściągalności, uznanym przez Bank jako odpowiadającym stanowi faktycznemu, wydanym przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego,
- postanowieniem sądu o zakończeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku,
- postanowieniem sądu o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzeniu postępowania upadłościowego, gdy majątek niewypłacalnego Dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,
- protokołem sporządzonym przez DRIW, który wykazuje, iż przewidywane koszty procesowe oraz egzekucyjne byłyby równe lub wyższe od kwoty uzyskanej wierzytelności.

Przenosząc składnik aktywów finansowych, Bank ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej;
- jeżeli zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej;
- jeżeli nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to ustala, czy zachowuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest nadal ujmowany w bilansie, a w przypadku braku kontroli jest wyłączany z bilansu do wysokości wynikającej z utrzymania zaangażowania.

Decyzja o przeniesieniu wierzytelności do ewidencji pozabilansowej do czasu ich spłaty, odpisania z tytułu nieściągalności, przedawnienia lub umorzenia może zostać podjęta, jeżeli:

- wierzytelność zaklasyfikowana jest do kategorii stracone przez okres co najmniej roku,
- nie występują przesłanki udokumentowania nieściągalności,
- Bank nie identyfikuje źródeł spłaty wierzytelności, z których mógłby się efektywnie zaspokoić.

Zobowiązania finansowe

Bank wyłącza z bilansu zobowiązanie finansowe (lub jego część), jeśli obowiązek określony w umowie został wypełniony lub umorzony albo wygaś.

Istotna modyfikacja

Modyfikacja aktywa finansowego w koszcie zamortyzowanym lub wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz zobowiązania finansowego to zmiana warunków umownych wpływająca na zmianę kwoty i terminu płatności, a w przypadku aktywów – również zmiana dłużnika. Zmiana przepływów pieniężnych bez zmiany warunków umownych nie stanowi modyfikacji (zmiana jest dokonana na podstawie pierwotnie obowiązującej umowy).

Dla każdego przypadku modyfikacji przeprowadza się ocenę istotności.

Modyfikacja uznana za istotną skutkuje wyłączeniem aktywa lub zobowiązania finansowego ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rozpoznaniem nowego aktywa finansowego z uwzględnieniem zmodyfikowanych przepływów pieniężnych. Dla nowego aktywa lub zobowiązania finansowego należy wyznaczyć nową efektywną stopę procentową lub efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe (CAEIR) w przypadku, gdy nowe aktywa finansowe rozpoznane w efekcie modyfikacji są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe oraz zaliczyć do wyniku finansowego nierozliczone metodą efektywnej stopy procentowej koszty i przychody dotyczące pierwotnych warunków umownych.

Modyfikacja aktywa finansowego uznana za nieistotną nie skutkuje wyłączeniem ze sprawozdania z sytuacji finansowej i dokonuje się wyliczenia zysku lub straty z modyfikacji. Wszelkie poniesione koszty i opłaty korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych przy pomocy pierwotnej stopy procentowej.

Dla oceny istotności modyfikacji Bank przyjął kryteria jakościowe, jak zmiana wyniku testu przepływów, zmiana waluty finansowania, zmiana dłużnika oraz ilościowe obejmujące progi procentowe zmiany marży, zwiększenia kwoty finansowania i wyrażone w dniach zmiany okresu rezydualnego finansowania.

4 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

4.1 Zmiany w standardach rachunkowości

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do opublikowanych standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2018 roku

- **MSSF 9 Instrumenty Finansowe**

W dniu 24 lipca 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) wydała nowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej – MSSF 9: „Instrumenty finansowe” („MSSF 9”), obowiązujący dla rocznych okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku, który zastąpił istniejący Międzynarodowy Standard Rachunkowości 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Komisja Europejska Rozporządzeniem nr 2016/2067 z dnia 22 listopada 2016 roku przyjęła MSSF 9 w wersji opublikowanej przez RMSR 24 lipca 2014 roku.

MSSF 9 wprowadził nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na koncepcji „straty oczekiwanej”, zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych) jak również nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń.

Bank podjął decyzję o skorzystaniu z zapisów MSSF 9 umożliwiających zwolnienie z obowiązku przekształcania danych porównawczych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian wynikających z klasyfikacji i wyceny oraz utraty wartości. Jednocześnie Bank wprowadził zmiany w sprawozdaniu finansowym w celu dostosowania prezentacji danych finansowych do nowych kategorii wprowadzonych przez MSSF 9.

Na podstawie przepisu MSSF 9 7.2.21 Alior Bank zdecydował się kontynuować stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń wynikających z MSR 39. W związku z tym w zakresie rachunkowości zabezpieczeń nie dokonano zmiany zasad rachunkowości.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku różnice w wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wynikających z zastosowania MSSF 9 zostały ujęte jako element niepodzielonego wyniku finansowego z lat ubiegłych oraz innych pozycji kapitału własnego w kapitałach własnych Banku.

Podsumowanie wpływu wdrożenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 w porównaniu do danych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2017 (z uwzględnieniem zmian opisanych w nocie 4.2)

AKTYWA	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSR 39 na 31.12.2017 Dane przekształcone	Wpływ wdrożenia MSSF 9 na 01.01.2018			Nowa wartość bilansowa zgodnie z MSSF 9 na 01.01.2018
				wpływ zmiana klasyfikacji i wyceny (1)	wpływ utrata wartości (2)	Wpływ razem (1)+(2)	
Kasa i środki w banku centralnym	Pozyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	965 391	0	0	0	965 391
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	452 551	0	0	0	452 551
		Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	9 649 751	105	0	105	9 649 856
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	2 384 004	4 538	-1 946	2 592	2 386 596
		Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	38 569	0	0	0	38 569
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	1 117 894	0	-1 018	-1 018	1 116 876
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	87 785	0	0	0	87 785
Należności od banków	Pozyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	901 629	0	-3	-3	901 626
Należności od klientów	Pozyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	51 266 640	0	-1 137 394	-1 137 394	50 129 246
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży/ Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu /Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	408 911	0	0	0	408 911
Rzeczowe aktywa trwałe			475 691	0	0	0	475 691
Wartości niematerialne			548 587	0	0	0	548 587
Aktywa przeznaczone do sprzedaży			357	0	0	0	357
Aktywa z tytułu podatku dochodowego			591 782	0	0	301 024	892 806
Pozostałe aktywa			626 440	0	566	566	627 006
AKTYWA RAZEM			69 515 982	4 643	-1 139 795	-834 128	68 681 854

ZOBOWIĄZANIA	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSR 39 na 31.12.2017 Dane przekształcone	Wpływ wdrożenia MSSF 9 na 01.01.2018			Nowa wartość bilansowa zgodnie z MSSF 9 na 01.01.2018
				wpływ zmiana klasyfikacji i wyceny (1)	wpływ utrata wartości (2)	Wpływ razem (1)+(2)	
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	435 878	0	0	0	435 878
Zobowiązania wobec banków	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	891 645	0	0	0	891 645
Zobowiązania wobec klientów	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	57 657 019	0	0	0	57 657 019
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	5 419	0	0	0	5 419
Rezerwy			90 457	0	121 628	121 628	212 085
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego			135 690	0	0	63 452	199 142
Pozostałe zobowiązania			1 693 915	0	0	0	1 693 915
Zobowiązania podporządkowane			1 914 976	0	0	0	1 914 976
Zobowiązania razem			62 824 999	0	121 628	185 080	63 010 079
Kapitał akcyjny			1 292 636	0	0	0	1 292 636
Kapitał zapasowy			4 820 048	0	0	0	4 820 048
Kapitał z aktualizacji wyceny			13 944	0	0	10 629	24 573
Pozostałe kapitały rezerwowe			183 824	0	0	0	183 824
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą			594	0	0	0	594
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz zysk bieżącego roku			378 615	0	0	-1 029 837	-651 222
Udziały niekontrolujące			1 322	0	0	0	1 322
Kapitały własne			6 690 983	0	0	-1 019 208	5 671 775
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM			69 515 982	0	121 628	-834 128	68 681 854

- **MSSF 15 Przychody z umów z klientami**

Zakresem MSSF 15 objęte są wszystkie umowy z klientami, z wyłączeniem tych umów, które są objęte zakresem innych standardów, w szczególności MSSF 9 (Instrumenty finansowe).

Fundamentalną zasadą MSSF 15 jest ujmowanie przychodu w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klientów, w wysokości wynagrodzenia, którego Bank spodziewa się w zamian za te towary lub usługi.

Zgodnie z nowym standardem w umowach z klientami dokonuje się identyfikacji odrębnych obowiązków do wykonania świadczenia, czyli przyrzeczeń do przekazania klientowi odrębnych dóbr lub usług. Do każdego odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia (do odrębnego dobra lub usługi) jest przypisywana cena

transakcyjna. W przypadku gdy wysokość wynagrodzenia jest zmienna, to do ceny transakcyjnej zalicza się część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego, wyłącznie w zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów. Przychody równe cenie transakcyjnej są ujmowane po spełnieniu świadczenia lub w trakcie jego spełniania, poprzez przekazanie klientowi przyrzeczonego dobra lub usługi. Ponadto zgodnie z MSSF 15 koszty doprowadzenia do zawarcia umowy oraz koszty wykonania umowy należy aktywować. Skapitalizowane koszty są systematycznie amortyzowane z uwzględnieniem okresu przekazywania klientowi dóbr lub usług, z którymi są bezpośrednio powiązane.

Bank przeprowadził analizę umów z klientami zgodnie z modelem określonym przez MSSF 15. W porównaniu do wymogów określonych przez MSR 18 obowiązujący do końca 2017 r. wdrożenie nowego standardu nie miało istotnego wpływu na wynik Banku.

Nowe standardy i interpretacje oraz ich zmiany, które zostały opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale nie weszły jeszcze w życie

• MSSF 16 Leasing

Został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 roku, zatwierdzone przez Unię Europejską 31 października 2017 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę.

Alior Bank sfinalizował prace związane z bilansem otwarcia na datę 1 stycznia 2019 roku. Zostały przyjęte następujące założenia na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku:

- Alior Bank zastosował podejście uproszczone zgodnie z par. C5 (b) MSSF 16, tzn. nie będzie dokonywał przekształceń danych porównawczych, nie wystąpiła korekta bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w dniu pierwszego zastosowania (stan aktywów rozpoznany w bilansie jest równy stanowi pasywów);
- w przypadku leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasing operacyjny zgodnie z MSR 17 aktywa oraz zobowiązania leasingowe wyceniane są w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych krańcową stopą procentową leasingobiorcy;
- Alior Bank zgodnie z par.5 MSSF 16 skorzystał ze zwolnienia dla leasingów krótkoterminowych oraz dla leasingów, w odniesieniu do których bazy składnik aktywów ma niską wartość (wartość nowego składnika aktywów bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem);
- zgodnie z par. C10 (c) MSSF 16 dla leasingów operacyjnych, których okres leasingu kończy się w ciągu 12 miesięcy od dnia pierwszego zastosowania MSSF16 Bank stosuje reguły dotyczące leasingów krótkoterminowych, leasing może być traktowany jako krótkoterminowy, jeżeli jest zgodny z definicją leasingu krótkoterminowego z MSSF16;
- zgodnie z par. 4 MSSF 16 Alior Bank podjął decyzję, aby nie stosować MSSF16 dla wartości niematerialnych.

Wpływ zastosowania zasad MSSF 16 na datę 1 stycznia 2019 roku przedstawia poniższa tabela :

		Wartość korekty MSSF 16 na 01.01.2019
Aktywa z tytułu umów leasingowych		306 394
- lokale		261 677

	Wartość korekty MSSF 16 na 01.01.2019
- opłaty za użytkowanie wieczyste/opłaty roczne	18 443
- parkingi	23 872
- elewacje	664
- środki transportu	1 738
Zobowiązanie z tytułu umów leasingowych	306 394

- **Zmiany do MSSF 9 Przedpłaty instrumentu ze zwrotem dla klienta**

Zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 października 2017 roku, zatwierdzone przez Unię Europejską 22 marca 2018 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.

Zmiany do MSSF 9 wprowadzają zapisy w odniesieniu do kontraktów z opcją przedpłaty, w których pożyczkodawca może być zmuszony do zaakceptowania kwoty przedpłaty, która jest znacznie niższa niż niespłacone kwoty kapitału i odsetek. Taka kwota przedpłaty mogłaby stanowić płatność dla kredytobiorcy od pożyczkodawcy, a nie rekompensatę od kredytobiorcy dla kredytodawcy. Taki składnik aktywów finansowych będzie kwalifikował się do wyceny według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody (w zależności od modelu biznesowego spółki), aczkolwiek ujemna rekompensata musi stanowić uzasadnioną rekompensatę za wcześniejszą spłatę kontraktu.

Bank uważa, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

- **Interpretacja KIMSF 23, Ujęcie niepewności w podatku dochodowym**

Została opublikowana przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 7 czerwca 2017 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Interpretacja KIMSF 23 w szczególności określa, jeżeli jest niepewność w ujmowaniu podatku dochodowego, czy i kiedy jednostka powinna analizować niepewne pozycje podatkowe oddzielnie, jakie są założenia jednostki dotyczące możliwości kontroli przez organy podatkowe, sposób w jaki jednostka określa dochód do opodatkowania, stratę podatkową, podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, stopy podatkowe, a także w jaki sposób jednostka ujmuje zmiany w faktach i okolicznościach.

Bank uważa, że zastosowanie interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego początkowego zastosowania.

Standardy i interpretacje, które nie są jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską:

- **Pozostałe zmiany**

Zmiany do MSR 28 dotyczące wyceny inwestycji długoterminowych, roczny program poprawek 2015-2017 (zmiany do MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 i MSR 23) oraz zmiany do MSR 19, świadczenia pracownicze w zakresie zmian do programu określonych świadczeń, Bank uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

4.2 Przekształcenie danych porównawczych i objaśnienie różnic w stosunku do publikowanych wcześniej sprawozdań finansowych

- Korekta błędu dotycząca podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2012-2017

W 2018 roku Bank dokonał korekty rozliczenia podatku dochodowego za lata 2012-2017 w związku z błędnym wyłączeniem w rachunku podatkowym za te lata odsetek naliczonych nieotrzymanych na dzień spisania należności nieściągalnych, które powodowało zaniżenie podstawy opodatkowania. Jednocześnie część odsetek od należności spisanych do ewidencji pozabilansowej była nieprawidłowo ujmowana jako dodatnia różnica przejściowa i wliczana do podstawy rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. W konsekwencji dokonano korekty w sprawozdaniu finansowym odnosząc różnicę do zysków zatrzymanych na dzień 31.12.2017 roku oraz dokonując przekształcenia danych porównawczych.

Poniższa tabela przedstawia łączny wpływ obu korekt w rozbiciu na poszczególne okresy z uwzględnieniem odsetek od zaległości podatkowych.

Korygowany okres	Korekta podatku dochodowego	Kwota odsetek od zaległości podatkowych
2012	2 190	0
2013	3 644	128
2014	1 270	350
2015	5 517	407
2016	60	758
2017	1 645	1 186
Łącznie	14 326	2 829

Wpływ opisanej wyżej korekty na dane porównawcze wynosi:

Kapitał własny na 31.12.2017 r. -17 155 tys. zł

Zysk netto za 2017 r. – 2 831 tys. zł

- Korekta ujęcia wyniku na produktach strukturyzowanych

Bank dokonał zmiany metody wyceny wartości godziwej opcji wbudowanej w emitowane przez bank produkty strukturyzowane (Bankowe Papiery Wartościowe – BPW). Poprzednio opcje wbudowane wyceniane były w oparciu o parametry nie pochodzące z aktywnego rynku. Obecnie do wyceny stosowane są parametry z rynku międzybankowego, na którym bank zawiera transakcje odwrotne, zabezpieczające opcje wbudowane w BPW.

Bank dokonał również zmiany metody rozliczania kosztów i przychodów związanych z emisją BPW. W oparciu o poprzednią metodykę, koszty krańcowe były kwotowo zbliżone do kwoty opłaty dystrybucyjnej i w związku z tym koszty i opłata były ujmowane jednorazowo w momencie zawarcia transakcji. Bank dokonał przeglądu kosztów krańcowych, w wyniku czego ich poziom został obniżony, w związku z czym obecnie Bank rozlicza zarówno przychody z tytułu opłaty dystrybucyjnej, jak i koszty krańcowe w czasie do daty zapadalności BPW.

Wpływ opisanej wyżej korekty na dane porównawcze wynosi:

Kapitał własny na 31.12.2017 r. - 34 446 tys. zł

Zysk netto za 2017 r. -21 951 tys. Zł

- Korekta ujęcia kosztu z tyt. opłaty na BFG w zakresie części składki w postaci blokady papierów wartościowych w ubiegłym okresie

W związku ze zmianą od roku 2017 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie przekazywania w formie zobowiązań do zapłaty składek wnoszonych do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Alior Bank korzystając z §4 niniejszego rozporządzenia dokonuje rozliczenia (30% należnej składki) z BFG w formie zobowiązania do zapłaty, w postaci blokady papierów wartościowych.

Po otrzymaniu w dniu 2 marca 2017 r. oraz 20 kwietnia 2017 r. pism z BFG określających wysokość składek na Fundusz Gwarantowania Depozytów i Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji, Bank zastosował niepoprawny

sposób ewidencji i nie ujął kosztu z tytułu zobowiązania do zapłaty w rachunku zysków i strat. Zgodnie z MSR 37 oraz KIMSSF 21 zobowiązanie do zapłaty w postaci blokady papierów wartościowych, podobnie jak pozostała część składki na BFG, powinno być ujmowane jako koszt okresu bieżącego. W związku z tym Bank dokonał korekty retrospektywnej ujmując zobowiązanie do zapłaty w postaci blokady papierów wartościowych za rok 2017 jako koszt 2017 roku i dokonując przekształcenia danych porównawczych.

	składka należna	środki zapłacone	zobowiązanie do zapłaty
1Kw 2017	41 150	28 805	12 345
2Kw 2017	11 373	7 961	3 412
3Kw 2017	11 218	11 218	0
4Kw 2017	11 692	8 184	3 508
Razem	75 433	56 168	19 265

Wpływ opisanej wyżej korekty na dane porównawcze wynosi:

Kapitał własny na 31.12.2017 r. -19 265 tys. zł

Zysk netto za 2017 r. -19 265 tys. zł

Wpływ powyższych korekt na prezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym dane porównawcze przedstawiają poniższe tabele.

Pozycje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	01.01.2017	Korekty	01.01.2017 Dane przekształcone
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	540 262	8 180	548 442
Aktywa razem	61 160 491	8 180	61 168 671
Zobowiązania wobec klientów	51 368 701	15 427	51 384 128
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	13 945	19 572	33 517
Zobowiązania razem	55 000 629	34 999	55 035 628
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-7 085	-26 819	-33 904
Kapitały razem	6 159 862	-26 819	6 133 043

Pozycje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	31.12.2017	Korekty	31.12.2017 Dane przekształcone
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	569 580	22 202	591 782
Aktywa razem	69 493 780	22 202	69 515 982
Zobowiązania wobec klientów	57 614 493	42 526	57 657 019
Pozostałe zobowiązania	1 674 650	19 265	1 693 915
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	104 413	31 277	135 690
Zobowiązania razem	62 731 931	93 068	62 824 999
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-65 760	-26 819	-92 579
Zysk/strata bieżącego roku	515 241	-44 047	471 194
Kapitały razem	6 761 849	-70 866	6 690 983

Pozycje rachunku zysków i strat	01.01.2017 - 31.12.2017	Korekty	01.01.2017 -31.12.2017 Dane przekształcone
Wynik z tytułu odsetek	2 841 068	15 073	2 856 141
Wynik z tytułu prowizji i opłat	453 024	-22 273	430 751
Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	368 956	-31 123	337 833

Pozycje rachunku zysków i strat	01.01.2017 - 31.12.2017	Korekty	01.01.2017 -31.12.2017 Dane przekształcone
Koszty działania	-1 845 535	-8 042	-1 853 577
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	42 354	-1 186	41 168
Zysk / Strata brutto	736 672	-47 551	689 121
Podatek	-221 055	3 504	-217 551
Zysk netto	515 617	-44 047	471 570

Pozycje w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	01.01.2017 - 31.12.2017	Korekty	01.01.2017 -31.12.2017 Dane przekształcone
Zysk brutto za okres	736 672	-47 551	689 121
Zmiana stanu innych zobowiązań i innych dochodów całkowitych	438 458	47 551	486 009

Pozycje w sprawozdaniu zmian w kapitale własnym	31.12.2017	Korekty	31.12.2017 Dane przekształcone
Kapitał własny na początek okresu	6 159 862	-26 819	6 133 043
Zyski zatrzymane	-65 760	-26 819	-92 579
Zysk/strata bieżącego roku	515 241	-44 047	471 194
Kapitał własny na koniec okresu	6 761 849	-70 866	6 690 983

Zysk na jedną akcję	31.12.2017	Korekty	31.12.2017 Dane przekształcone
Zysk netto	515 617	-44 047	471 570
Zysk netto przypadający na jedną akcję zwykłą	3,99	-0,34	3,65
Rozwodniony zysk netto przypadający na jedną akcję zwykłą	3,91	-0,33	3,58

4.3 Zmiany prezentacyjne i objaśnienie różnic w stosunku do publikowanych wcześniej sprawozdań finansowych

W porównaniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31.12.2017 r. prezentacja odzysków od wierzytelności kredytowych przeniesionych na pozabilans została zmieniona. Odzyski są prezentowane w pozycji: Wynik z odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw, z uwagi na fakt, iż spisania dokonywane są regularnie i są elementem zwykłej działalności Banku w zakresie zarządzania wierzytelnościami nieregularnymi.

Pozycje rachunku zysków i strat	Dane opublikowane 31.12.2017	Dane przekształcone 31.12.2017 zgodnie z Notą 4.2	zmiana	Dane przekształcone 31.12.2017
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	42 354	41 168	-14 687	26 481
Wynik z odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	-929 617	-929 617	14 687	-914 930

5 Segmenty działalności

Opis segmentów

Alior Bank SA prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów oferujących określone produkty i usługi adresowane do określonych grup klientów. Sposób podziału segmentów biznesowych zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania klientom kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe, jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym.

Działalność bankowa obejmuje trzy podstawowe segmenty biznesowe:

- segment detaliczny;
- segment biznesowy;
- działalność skarbowa.

Podstawowe produkty dla osób fizycznych to:

- produkty kredytowe: pożyczki gotówkowe; karty kredytowe; linie kredytowe w rachunku bieżącym; kredyty na nieruchomości;
- produkty depozytowe: lokaty terminowe; konta oszczędnościowe;
- produkty maklerskie oraz fundusze inwestycyjne;
- konta osobiste;
- usługi transakcyjne: wpłaty i wypłaty gotówkowe; wykonywanie przelewów;
- transakcje wymiany walut.

Podstawowe produkty dla podmiotów gospodarczych to:

- produkty kredytowe: limity debetowe w rachunkach bieżących; kredyty obrotowe; kredyty inwestycyjne; karty kredytowe;
- produkty depozytowe: lokaty terminowe;
- rachunki bieżące i pomocnicze;
- usługi transakcyjne: wpłaty i wypłaty gotówkowe; wykonywanie przelewów;
- produkty skarbowe: transakcje wymiany walut (również wymiany walut na termin), produkty pochodne.

Podstawowym elementem analizy jest dochodowość segmentów detalicznego i biznesowego. Dochodowość obejmuje:

- przychody z tytułu marży pomniejszone o koszt finansowania (stawka, po jakiej oddział rozlicza się z Departamentem Skarbu);
- przychody prowizyjne;
- przychody z transakcji skarbowych oraz wymiany walutowej realizowanych przez klientów;
- pozostałe przychody i koszty operacyjne.

Dochody segmentu detalicznego obejmują również dochody ze sprzedaży produktów maklerskich (m.in. przychody z prowadzenia rachunków brokerskich, pośrednictwa w obrocie papierami wartościowymi oraz przychody z tytułu dystrybucji jednostek funduszy inwestycyjnych).

Dochody segmentu biznesowego obejmują również dochody z portfela kredytów samochodowych.

Pozycja Działalność skarbowa obejmuje efekty zarządzania pozycją globalną – płynnościową i walutową, wynikającą z działalności jednostek Banku.

Wyniki i wolumeny w podziale na segmenty za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbowa	Segmenty działalności razem	Pozycje niealokowane	Grupa razem
Wynik odsetkowy zewnętrzny	1 862 266	1 218 857	3 401	3 084 524	0	3 084 524
przychody zewnętrzne	2 303 068	1 473 943	15 533	3 792 544	0	3 792 544
przychody o podobnym charakterze	0	41 174	122 654	163 828	0	163 828

(w tysiącach złotych)

	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbową	Segmenty działalności razem	Pozycje niealokowane	Grupa razem
koszty zewnętrzne	-440 802	-296 260	-134 786	-871 848	0	-871 848
Wynik odsetkowy wewnętrzny	142 273	-347 919	205 646	0	0	0
przychody wewnętrzne	1 085 801	166 700	2 207 836	3 460 337	0	3 460 337
koszty wewnętrzne	-943 528	-514 619	-2 002 190	-3 460 337	0	-3 460 337
Wynik z tytułu odsetek	2 004 539	870 938	209 047	3 084 524	0	3 084 524
Przychody z tytułu opłat i prowizji	328 239	495 854	1 469	825 562	0	825 562
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-174 023	-206 979	-8 467	-389 469	0	-389 469
Wynik z tytułu opłat i prowizji	154 216	288 875	-6 998	436 093	0	436 093
Przychody z tytułu dywidend	0	0	275	275	0	275
Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	131 276	218 285	22 029	371 590	0	371 590
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	0	0	77 829	77 829	0	77 829
wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	0	0	76 473	76 473	0	76 473
wycenianych według zamortyzowanego kosztu	0	0	1 356	1 356	0	1 356
Pozostałe przychody operacyjne	98 380	28 665	0	127 045	0	127 045
Pozostałe koszty operacyjne	-116 212	-25 595	0	-141 807	0	-141 807
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-17 832	3 070	0	-14 762	0	-14 762
Wynik razem przed uwzględnieniem odpisów na straty oczekiwane	2 272 199	1 381 168	302 182	3 955 549	0	3 955 549
Wynik z odpisów na straty oczekiwane	-418 756	-629 164	0	-1 047 920	-6 149	-1 054 069
Wynik po uwzględnieniu odpisów na straty oczekiwane	1 853 443	752 004	302 182	2 907 629	-6 149	2 901 480
Koszty działania banku	-1 408 577	-499 655	-4 957	-1 913 189	0	-1 913 189
Zysk/strata brutto	444 866	252 349	297 225	994 440	-6 149	988 291
Podatek dochodowy	0	0	0	0	-274 918	-274 918
Zysk/strata netto	444 866	252 349	297 225	994 440	-281 067	713 373
Amortyzacja						-174 527
Aktywa	42 794 828	29 545 325	46 985	72 387 138	1 032 749	73 419 887
Zobowiązania	47 060 665	19 594 487	10 951	66 666 103	267 861	66 933 964

Wyniki i wolumeny w podziale na segmenty za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.

Dane przekształcone	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbową	Segmenty działalności razem	Pozycje uzgodnieniowe	Grupa razem
Wynik odsetkowy zewnętrzny	1 845 241	1 020 058	-9 158	2 856 141	0	2 856 141
przychody zewnętrzne	2 173 185	1 299 923	128 023	3 601 131	0	3 601 131
koszty zewnętrzne	-327 944	-279 865	-137 181	-744 990	0	-744 990
Wynik odsetkowy wewnętrzny	-16 042	-263 953	279 995	0	0	0
przychody wewnętrzne	843 894	186 031	2 789 704	3 819 629	0	3 819 629
koszty wewnętrzne	-859 936	-449 984	-2 509 709	-3 819 629	0	-3 819 629
Wynik z tytułu odsetek	1 829 199	756 105	270 837	2 856 141	0	2 856 141
Przychody z tytułu opłat i prowizji	378 523	428 049	-969	805 603	0	805 603
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-208 991	-153 682	-12 179	-374 852	0	-374 852
Wynik z tytułu opłat i prowizji	169 532	274 367	-13 148	430 751	0	430 751
Przychody z tytułu dywidend	0	0	31	31	0	31
Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	4 172	49 470	284 191	337 833	0	337 833
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	117 006	174 518	-284 616	6 908	0	6 908
Pozostałe przychody operacyjne	98 450	14 006	-60	112 396	0	112 396

	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbową	Segmety działalności razem	Pozycje niealokowane	Grupa razem
Pozostałe koszty operacyjne	-53 638	-33 607	1 330	-85 915	0	-85 915
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	44 812	-19 601	1 270	26 481	0	26 481
Wynik razem przed uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	2 164 721	1 234 859	258 565	3 658 145	0	3 658 145
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-468 697	-420 524	12	-889 209	-25 721	-914 930
Wynik po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	1 696 024	814 335	258 577	2 768 936	-25 721	2 743 215
Koszty działania banku	-1 472 164	-576 729	-5 201	-2 054 094	0	-2 054 094
Zysk/strata brutto	223 860	237 606	253 376	714 842	-25 721	689 121
Podatek dochodowy	0	0	0	0	-217 551	-217 551
Zysk/strata netto	223 860	237 606	253 376	714 842	-243 272	471 570
Amortyzacja						-177 040
Aktywa	41 235 031	27 643 418	45 751	68 924 200	591 782	69 515 982
Zobowiązania	40 278 388	22 397 882	13 039	62 689 309	135 690	62 824 999

Przychody i koszty realizowane są głównie na terenie Polski. Uruchomiony oddział w Rumunii w 2018 roku poniósł stratę brutto w wysokości 27 020 tys. zł a w 2017 roku 30 219 tys. zł.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat

6 Wynik z tytułu odsetek

6.1 Zasady rachunkowości

Przychody i koszty odsetkowe obejmują odsetki od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody. W wyniku odsetkowym ujmowane są także opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem instrumentu finansowego (zarówno przychody, w tym część opłaty otrzymywanej od ubezpieczyciela za dystrybucję ubezpieczeń, jak i koszty, w tym zewnętrzne i wewnętrzne koszty inkrementalne) stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, za pomocą której szacowane są przyszłe płatności lub wpływy pieniężne w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje oczekiwane przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę oczekiwanych strat kredytowych. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie zapłacone lub otrzymane między stronami umowy prowizje i punkty, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

Bank oblicza przychód odsetkowy przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. W momencie przeklasyfikowania do koszyka 3 aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek naliczane są od wartości netto aktywa finansowego i wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody i koszty odsetkowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, są wykazywane w pozycji przychodów o podobnym charakterze i kosztów odsetkowych.

6.2 Dane finansowe

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017 Dane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek	3 792 544	3 601 131
lokaty terminowe	654	1 064
kredyty	3 392 456	3 176 306
aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	n/d	165 562
aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	102 039	n/d
aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	162 001	n/d
skupione wierzytelności	25 696	33 710
operacje papierami wartościowymi z przyrzeczeniem odkupu	4 777	7 823
inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	n/d	9 281
leasing	103 212	32 913
inne	1 709	1 408
Pozostałe przychody odsetkowe	n/d	173 064
rachunki bieżące	n/d	25 156
lokaty jednodniowe	n/d	1 558
instrumenty pochodne	n/d	146 350
Przychody o podobnym charakterze	163 828	n/d
rachunki bieżące	10 718	n/d
lokaty jednodniowe	2 195	n/d
instrumenty pochodne	150 915	n/d
Koszty z tytułu odsetek	-871 848	-744 990
Koszty odsetkowe od instrumentów finansowych w kategorii wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	-534 781	-495 813
depozyty terminowe	-365 569	-345 903
emisja własna	-139 685	-121 906
operacje papierami wartościowymi z przyrzeczeniem odkupu	-14 653	-15 999
zabezpieczenia pieniężne	-2 657	-3 300
inne	-12 217	-8 705
Pozostałe koszty odsetkowe	-337 067	-249 177
depozyty bieżące	-214 785	-121 372
instrumenty pochodne	-122 282	-127 805
Wynik z tytułu odsetek	3 084 524	2 856 141

Przychody odsetkowe i przychody o podobnym charakterze obejmują, przede wszystkim, odsetki od kredytów, instrumentów pochodnych oraz odsetki i dyskonto od obligacji. Koszty z tytułu odsetek dotyczą głównie depozytów terminowych oraz emisji własnych.

W latach 2018 i 2017 wartość przychodów odsetkowych od kredytów z rozpoznaną utratą wartości wyniosła odpowiednio 211 029 tys. zł i 243 769 tys. zł.

6.3 Istotne szacunki i osądy - ujęcie przychodów z bancassurance

Bank alokuje uzyskiwane wynagrodzenia z dystrybucji produktów ubezpieczeniowych oferowanych w powiązaniu ze sprzedażą produktów kredytowych - zgodnie z treścią ekonomiczną transakcji - jako wynagrodzenie stanowiące:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego;
- wynagrodzenie za usługę pośrednictwa;
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności wykonywanych w trakcie trwania umowy ubezpieczenia (rozliczane przez Grupę w okresie, w którym świadczone są usługi).

Ekonomiczny tytuł otrzymywanego wynagrodzenia determinuje sposób ujęcia w księgach Banku.

Model „względnej wartości godziwej” stosowany jest dla ustalenia podziału kwoty wynagrodzenia z ubezpieczeń oferowanych w powiązaniu z kredytami gotówkowymi i hipotecznymi oraz ubezpieczeń sprzedawanych bez powiązania z instrumentem finansowym.

Przyjęty przez Bank model „względnej wartości godziwej” polega na szacowaniu wartości godziwych poszczególnych elementów łącznej usługi sprzedaży kredytu wraz z ubezpieczeniem w celu ustalenia proporcji wartości godziwej obu usług. Zgodnie z tak ustaloną proporcją wartości godziwych następuje alokacja przychodu z wynagrodzenia z tytułu łącznej transakcji kredytu i ubezpieczenia do poszczególnych jej elementów. Dodatkowo, w celu ustalenia prawidłowej wysokości przychodu do rozliczania w czasie na przychody odsetkowe model uwzględnia tworzenie i aktualizację rezerwy na zwroty wynagrodzenia z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego, w przypadku rezygnacji z ubezpieczenia przez Klienta. Adekwatna rezerwa ze względu na niepewność związaną z możliwością rezygnacji przez Klienta z ochrony ubezpieczeniowej w każdym momencie trwania umowy jest weryfikowana okresowo w podziale na poszczególne grupy produktów kredytowych. Wynagrodzenie Banku z tytułu dystrybucji ubezpieczenia jest pomniejszane o niepewny przychód związany z szacowanymi zwrotami z tytułu rezygnacji Klientów z ubezpieczenia.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych oferowanych Klientom Banku w powiązaniu z produktami kredytowymi zgodnie z aktualizowanym okresowo modelem „względnej wartości godziwej kredytu” jest rozpoznawane po odroczeniu części wynagrodzenia na pokrycie przewidywanych zwrotów wynagrodzenia w związku z rezygnacją lub odstąpieniami przez Klientów od ubezpieczenia.

Bank uwzględnia również w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży ubezpieczeń dystrybuowanych łącznie z oferowanymi kredytami samochodowymi i kredytami z ubezpieczeniem ochrony prawnej, które są w pełnej wysokości rozliczane w czasie wg efektywnej stopy procentowej.

Dodatkowo, Bank udostępnia Klientom skorzystanie z ochrony ubezpieczeniowej w formie innych ubezpieczeń niż powiązane ze sprzedażą produktów kredytowych, w tym ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków, zdrowotnych, komunikacyjnych, mieszkaniowych, turystycznych oraz z produktów inwestycyjnych (ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe).

Przychody z dystrybucji tych produktów ujmowane są odpowiednio:

- produkty ubezpieczeniowe oparte na rozliczeniach miesięcznych zarówno z ubezpieczycielem, jak i z Klientami są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w okresach miesięcznych;
- ze sprzedaży ubezpieczeń niepowiązanych ze sprzedażą produktów bankowych w tym: Unit Linked oraz Ubezpieczeń z Funduszem Kapitałowym ujmowane są jednorazowo w rachunku zysków i strat w momencie wykonania czynności w części dotyczącej wykonanej usługi pośrednictwa w sprzedaży, a w części dotyczącej wynagrodzenia za późniejszą obsługę są rozliczane w czasie metodą liniową. Analogicznie jak w przypadku produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytem, model dla ubezpieczeń niepowiązanych uwzględnia również tworzenie i aktualizację rezerwy na zwroty wynagrodzenia z tytułu ubezpieczenia, w przypadku rezygnacji z ubezpieczenia przez Klienta.

6.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

W latach 2018 i 2017 w Banku stosowano metodę rozliczania w czasie kwoty wynagrodzenia z ubezpieczeń oferowanych w powiązaniu z kredytami gotówkowymi i hipotecznymi opartą na modelu „względnej wartości godziwej” odzwierciedlającym w najwłaściwszy sposób treść ekonomiczną transakcji. Szczegóły w nocie 6.3.

Szacunkowa analiza wrażliwości zmiany przychodu rozpoznanego przez Bank w 2018 r. w odniesieniu do przychodów z bancassurance przedstawia się następująco:

Rodzaj scenariusza	2018	2017
wzrost rezerwy na rezygnacje o 5 p.p	-7,23 mln spadek wyniku odsetkowego	-9,86 mln spadek wyniku odsetkowego
spadek rezerwy na rezygnacje o 5 p.p	+7,23 mln wzrost wyniku odsetkowego	+9,86 mln wzrost wyniku odsetkowego
wzrost przychodu rozpoznawanego jednorazowo o 1 p.p	+1,16 mln wzrost wyniku prowizyjnego	+1,27 mln wzrost wyniku prowizyjnego
spadek przychodu rozpoznawanego jednorazowo o 1 p.p	-1,16 mln spadek wyniku prowizyjnego	-1,27 mln spadek wyniku prowizyjnego

7 Wynik z tytułu prowizji i opłat

7.1 Zasady rachunkowości

Przychody z tytułu prowizji i opłat ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału z chwilą wykonania usługi. Powstają one w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Bank. Opłaty i prowizje niestanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej są rozliczane liniowo do rachunku zysków i strat i prezentowane, jako przychody lub koszty prowizyjne w przypadku, gdy prowizja pobierana jest lub płacona z góry za czynność niejednorazową, w okresie wynikającym z umowy. Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Bank, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne, planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej oraz usługi zarządzania aktywami, jeśli są otrzymywane cyklicznie, są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

7.2 Dane finansowe

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Przychody z tytułu prowizji i opłat	825 562	805 603
obsługa kart płatniczych, kredytowych	254 420	212 602
obsługa rachunków bankowych	119 236	136 858
prowizje maklerskie	66 158	96 147
wynagrodzenia z tyt. pośrednictwa sprzedaży ubezpieczeń	87 635	88 200
kredyty i pożyczki	113 903	88 927
przelewy	60 493	63 385
operacje kasowe	41 966	46 030
gwarancje, akredytywy, inkaso, promesy	14 522	13 468
skupione wierzytelności	11 687	13 847
działalność powiernicza	12 805	10 617
spłata zajęcia egzekucyjnego	5 679	4 618
pozostałe prowizje	37 058	30 904
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-389 469	-374 852
koszty transakcji kartowych i bankomatowych, w tym koszty wydanych kart	-190 452	-154 842
prowizje wypłacane agentom	-53 355	-39 846
ubezpieczenia produktów bankowych	-16 467	-19 398
koszty nagród dla klienta	-15 681	-19 388
prowizje za udostępnianie bankomatów	-25 854	-28 316

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
provizje wypłacane podmiotom z tytułu umów na wykonywanie określonych czynności	-28 997	-31 469
provizje maklerskie	-3 702	-5 038
działalność powiernicza	-3 169	-3 158
przelewy i przekazy	-15 344	-18 189
pozostałe prowizje	-36 448	-55 208
Wynik z tytułu prowizji i opłat	436 093	430 751

01.01.2018–31.12.2018	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbowa	Razem
Przychody z tytułu prowizji i opłat	328 240	495 853	1 469	825 562
obsługa kart płatniczych, kredytowych	101 859	152 561	0	254 420
obsługa rachunków bankowych	48 879	70 357	0	119 236
provizje maklerskie	66 158	0	0	66 158
wynagrodzenia z tyt. pośrednictwa sprzedaży ubezpieczeń	56 990	30 645	0	87 635
kredyty i pożyczki	14 910	98 993	0	113 903
przelewy	14 389	46 104	0	60 493
operacje kasowe	23 559	18 407	0	41 966
gwarancje, akredytywy, inkaso, promesy	1	14 521	0	14 522
skupione wierzytelności	0	11 687	0	11 687
działalność powiernicza	0	12 805	0	12 805
spłata zajęcia egzekucyjnego	0	5 679	0	5 679
pozostałe prowizje	1 495	34 094	1 469	37 058

01.01.2017–31.12.2017 Dane przekształcone	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbowa	Razem
Przychody z tytułu prowizji i opłat	378 523	428 049	-969	805 603
obsługa kart płatniczych, kredytowych	95 619	116 983	0	212 602
obsługa rachunków bankowych	49 942	86 916	0	136 858
provizje maklerskie	96 147	0	0	96 147
wynagrodzenia z tyt. pośrednictwa sprzedaży ubezpieczeń	71 468	16 732	0	88 200
kredyty i pożyczki	14 487	74 440	0	88 927
przelewy	15 259	48 126	0	63 385
operacje kasowe	20 702	25 328	0	46 030
gwarancje, akredytywy, inkaso, promesy	0	13 468	0	13 468
skupione wierzytelności	0	13 847	0	13 847
działalność powiernicza	0	10 617	0	10 617
spłata zajęcia egzekucyjnego	0	4 618	0	4 618
pozostałe prowizje	14 899	16 974	-969	30 904

W ramach świadczonych przez Bank usług powierniczych Bank wykonuje między innymi następujące czynności:

- przechowywanie aktywów klienta,
- dokonywanie rozliczeń i rozrachunku transakcji,

- wypłata pożytków z papierów wartościowych,
- raportowanie stanów posiadania,
- pełnienie funkcji depozytariusza.

8 Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji

8.1 Zasady rachunkowości

Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji obejmuje wyniki: na transakcjach walutowych; na transakcjach stopy procentowej, over hedge i na pozostałych instrumentach. Wynik z transakcji walutowych obejmuje wyniki: z wymiany; z transakcji SWAP (FX swap i CIRS z wymianą kapitału); Fx forward; z opcji walutowych oraz z rewaluacji aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych. Wynik z transakcji stopy procentowej obejmuje wyniki: z kontraktów swap dla stóp procentowych; FRA oraz wynik z opcji na stopę procentową (CAP/FLOOR). Wynik nie obejmuje przychodów i kosztów odsetkowych z tytułu transakcji IRS i CIRS. Wynik z pozostałych instrumentów finansowych obejmuje wynik z towarowych instrumentów pochodnych (w tym forward, futures), wynik z opcji na indeksy giełdowe, koszyki indeksów oraz towary i wynik z obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi.

8.2 Dane finansowe

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Transakcje walutowe	576 909	9 283
Wynik na rewaluacji	-215 753	313 382
Transakcje stopy procentowej	3 149	24 086
Część nieefektywna rachunkowości zabezpieczeń	-864	871
Wynik na pozostałych instrumentach zawiera wynik z obrotu dłużnymi papierami wartościowymi zaklasyfikowanymi jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat /przeznaczone do obrotu/ jak i odsetki od nich	8 149	-9 789
Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	371 590	337 833

9 Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat / Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych (do 31.12.2017 roku)

9.1 Zasady rachunkowości

Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite oraz zyski i straty powstałe w wyniku odkupu emisji własnej.

Bank dokonuje rozliczenia ujmowanego dotychczas aktywa finansowego oraz ponownej wyceny zgodnie z zasadami stosowanymi w momencie początkowego ujęcia w przypadku stwierdzenia istotnej modyfikacji warunków umowy w okresie finansowania. W przypadku zidentyfikowania zdarzenia istotnej modyfikacji następuje

rozpoznanie w rachunku zysków i strat odroczonej przychodów i kosztów związanych z tym aktywem oraz rozwiązanie rezerw.

9.2 Dane finansowe

	01.01.2018 - 31.12.2018
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	76 473
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 356
emisja własna	1 355
certyfikaty inwestycyjne	1
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	77 829

	01.01.2017 - 31.12.2017
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	5 750
Emisja własna	1 403
przychody z odkupu	1 405
straty z odkupu	-2
Certyfikaty inwestycyjne	-245
Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych	6 908

10 Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

10.1 Zasady rachunkowości

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zalicza się przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością. Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z zarządzania majątkiem osób trzecich, otrzymanych odszkodowań, kar i grzywien, wynagrodzeń z tytułu umów z różnymi kontrahentami, zwrotu kosztów dochodzenia roszczeń. Na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty zdarzeń z obszaru ryzyka operacyjnego, dochodzenia roszczeń i działalności zarządzania majątkiem osób trzecich. Uzyskane przychody podlegają jednorazowemu ujęciu w rachunku zysków i strat. W przypadku przychodów z tytułu zarządzania majątkiem osób trzecich o jednorazowym ujęciu w rachunku zysków i strat decydują miesięczne okresy rozliczeń.

10.2 Dane finansowe

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Pozostałe przychody operacyjne z tytułu:	127 045	112 396
wynagrodzenia z tytułu umów z kontrahentami	50 307	42 271
zwrotu kosztów dochodzenia roszczeń	24 018	25 371
otrzymanych odszkodowań	7 499	6 734
działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	18 060	23 507
zwrot opłaty przez klientów	0	23
sprzedaży wierzytelności	8 831	0
od opłat licencyjnych od Partnerów	4 700	4 977
z umów najmu	3 054	2 168
inne	10 576	7 345

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Pozostałe koszty operacyjne z tytułu:	-141 807	-85 915
opłaty i koszty dotyczące dochodzenia roszczeń	-50 189	-28 393
wypłaconych odszkodowań, ugód, reklamacji	-61 324	-24 990
zapłaconych odszkodowań, kar i grzywien	-7 842	-12 015
działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	-2 005	-2 132
nagród wręczonych klientom	-2 865	-1 776
gwarancji od BGK	-1 180	0
uznania reklamacji niezawinionych przez Bank	-5 582	-4 455
inne	-10 820	-12 154
Wynik z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-14 762	26 481

11 Koszty działania Grupy

11.1 Zasady rachunkowości

Rodzaj kosztu	opis
Świadczenia pracownicze	Świadczenia pracownicze obejmują obok kosztów wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych(w tym z tytułu składek na świadczenia emerytalno – rentowe, które szczegółowo opisano w nocie „Rezerwy”) a także koszty programu zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, którego część ujmowana jest jako zobowiązanie z tytułu płatności na bazie akcji rozliczonych w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2. Grupa Kapitałowa tworzy również w ciężar kosztów wynagrodzeń rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odszkodowań i odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom, z którymi zostaje rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, a także rozliczenia okresowe z tytułu kosztów przypadających na bieżący okres, które poniesione zostaną w przyszłym okresie, w tym premii oraz z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych, po uwzględnieniu wszystkich pozostających do wykorzystania zaległych dni urlopów.
Koszty rzeczowe	Ujmuje się tu następujące pozycje: koszty utrzymania i wynajmu majątku trwałego, koszty obsługi informatycznej i telekomunikacyjnej, koszty działalności administracyjnej, koszty promocji i reklamy, ochrony mienia oraz koszty szkoleń. Oplaty leasingowe w okresie leasingu ujmowane są metodą liniową jako koszty w rachunku zysków i strat.
Amortyzacja	Odpisy amortyzacyjne od wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych naliczane są metodą liniową, zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji, przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Odnoszone są do rachunku zysków i strat. Przez wartość podlegającą amortyzacji rozumie się cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, po pomniejszeniu o wartość końcową (rezydualną) tego składnika. Co roku aktualizuje się okres użyteczności, stawki amortyzacji oraz wartość końcową rzeczowych aktywów trwałych podlegających amortyzacji.
Podatki i opłaty	Ujmuje się tu następujące pozycje: podatek od nieruchomości, wpłaty dokonywane na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, opłaty komunalne i administracyjne, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów.

11.2 Dane finansowe

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Koszty pracownicze	-896 246	-1 003 893
wynagrodzenia	-737 915	-809 282
narzuty na wynagrodzenia	-137 997	-162 113
aktualizacja programu opcji menedżerskich - część rozliczana w środkach pieniężnych	-325	-16 689
koszty premii dla osób mających wpływ na profil ryzyka banku rozliczany w akcjach fantomowych	211	-2 759
pozostałe	-20 220	-13 050

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Koszty ogólnego zarządu	-609 704	-661 117
koszty czynszu i utrzymania budynków	-139 737	-160 447
koszty BFG	-106 255	-75 429
koszty informatyczne	-99 386	-156 767
koszty marketingowe	-78 694	-70 359
koszty usług doradczych	-28 081	-46 226
koszty usług zewnętrznych	-39 794	-41 931
koszty szkoleń	-27 435	-26 711
koszty usług telekomunikacyjnych	-25 106	-26 230
koszty leasingu środków trwałych i wartości niematerialnych	-7 784	-7 100
pozostałe	-57 432	-49 917
Amortyzacja	-174 527	-177 040
rzeczowe aktywa trwałe	-97 551	-106 016
wartości niematerialne	-76 976	-71 024
Podatki i opłaty	-24 526	-11 527
Razem koszty działania	-1 705 003	-1 853 577

11.3 Leasing operacyjny – Grupa jako leasingobiorca

Bank jest stroną wyłącznie takich umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania, przez uzgodniony okres, pożytków z obcych środków trwałych, kiedy całe ryzyko i pożytki z leasingowanych środków pozostają po stronie leasingodawcy.

Przedmiotem leasingu Grupy Kapitałowej są samochody osobowe. Wszystkie umowy dotyczą leasingu operacyjnego. Na 31 grudnia 2018 r. Bank ma zawarty 723 umów na leasing samochodów.

Leasing operacyjny samochodów wg terminów płatności	31.12.2018	31.12.2017
Do 1 roku	5 859	9 981
Od 1 roku do 3 lat	1 360	5 783
Razem	7 219	15 764

Bank jest również leasingobiorcą w zakresie wynajmowanych powierzchni biurowych.

Koszty najmu stanowią znaczną pozycję kosztów ogólnego zarządu. Wynajmując lokale na swoje placówki, Bank podpisuje umowy, na co najmniej 5 lat. Umowy zawierają klauzulę dotyczącą zmiany kwoty najmu w zależności od zmian wskaźnika inflacji w danym roku, z której wynajmujący może skorzystać.

Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu wg terminów płatności	31.12.2018	31.12.2017
Do 1 roku	111 463	155 766
Od 1 roku do 5 lat	321 781	393 285
Powyżej 5 lat	13 675	6 141
Razem	446 919	555 192

12 Wynik z odpisów na oczekiwane straty, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw

12.1 Zasady rachunkowości

Na wynik z odpisów na oczekiwane straty, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw składają się utworzenia oraz rozwiązania odpisów na oczekiwane straty, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności od klientów, dłużnych papierów wartościowych, rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, a także utworzenia oraz rozwiązania rezerw na zobowiązania pozabilansowe.

Szczegółowe zasady rachunkowości w zakresie szacowania odpisów na oczekiwane straty oraz z tytułu utraty wartości opisano w nocie 20.1.

12.2 Dane finansowe

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Koszyk 3 / Kredyty z utratą wartości	-1 250 091	-887 952
Odpisy na należności od klientów	-1 250 091	-887 952
klient detaliczny	-547 596	-491 469
klient biznesowy	-702 495	-396 483
Dłużne papiery wartościowe - aktywa dostępne do sprzedaży	n/d	16 921
Aktywa finansowe	2 820	n/d
IBNR dotyczący należności od klientów bez utraty wartości	n/d	-26 558
klient detaliczny	n/d	-2 793
klient biznesowy	n/d	-23 765
odpisy na straty oczekiwane (ECL)	123 014	n/d
Koszyk 2	62 173	n/d
klient detaliczny	83 507	n/d
klient biznesowy	-21 334	n/d
Koszyk 1	60 841	n/d
klient detaliczny	28 702	n/d
klient biznesowy	32 139	n/d
POCI	-3 046	n/d
Odzyski z pozabilansu	8 537	14 687
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	70 948	-6 307
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	-6 150	-25 721
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-101	0
Wynik z odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	-1 054 069	-914 930

13 Podatek bankowy

Z dniem 1 lutego 2016 weszła w życie ustawa z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych, która objęła m.in. banki oraz zakłady ubezpieczeń. Podstawę opodatkowania stanowi wynikająca z zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca, nadwyżka sumy aktywów ponad kwotę 4 miliardy złotych. Banki są uprawnione do pomniejszenia podstawy opodatkowania m.in. o wartość funduszy własnych, a także wartość skarbowych papierów wartościowych oraz o wartość aktywów nabytych od NBP, stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP. Podatek jest płacony miesięcznie (stawka podatku miesięczna wynosi 0,0366%) do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy i rozpoznawany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy.

14 Podatek dochodowy

14.1 Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat z wyjątkiem sytuacji, gdy podatek dotyczy:

- transakcji ujmowanych w innych dochodach całkowitych lub bezpośrednio w kapitale własnym,
- połączenia jednostek.

Podatek bieżący

Zobowiązania (należności) z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot wymaganych według przewidywań zapłaty na rzecz władz podatkowych (lub podlegających zwrotowi od władz podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych (i przepisów podatkowych), które obowiązywały prawnie lub faktycznie w końcu okresu sprawozdawczego.

Podatek odroczony

Podatek odroczony obliczany jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji różnic czasowych między wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań. Bank tworzy rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków:

- gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia danego składnika aktywów, lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek i w momencie przeprowadzania transakcji nie wpływa na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- jednostka dominująca, inwestor lub wspólnik wspólnego przedsięwzięcia są w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych, i jest prawdopodobne, że różnice przejściowe nie odwrócą się w przewidywalnej przyszłości.

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych ujmuje się składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości prawdopodobnego dochodu do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, z wyjątkiem sytuacji:

- gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie dotyczy połączenia jednostek gospodarczych i w momencie przeprowadzania nie wpływa na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- gdy ujemne różnice przejściowe wynikają z inwestycji w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach poza zakresem, w którym jest prawdopodobne, że odwrócą się w przewidywalnej przyszłości i zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, od którego będzie można odpisać różnice przejściowe.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Bank obniża jego wartość bilansową w zakresie, w jakim nie jest

prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego jego zrealizowania.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe(i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub faktycznie w końcu okresu sprawozdawczego.

Podatek bieżący oraz podatek odroczony ujmuje się bezpośrednio w innych dochodach całkowitych, jeżeli dotyczy on pozycji, które w tym samym lub innym okresie zostały ujęte w innych dochodach całkowitych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy Bank posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku, a odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

14.2 Dane finansowe

14.2.1 Obciążenie podatkowe w ramach rachunku zysków i strat

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017 Dane przekształcone
Podatek bieżący	486 986	280 345
bieżący rok	486 986	280 345
Podatek odroczony	-212 068	-62 794
powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	-212 068	-62 794
Razem podatek księgowy ujęty w rachunku zysków i strat	274 918	217 551

14.2.2 Kalkulacja efektywnej stawki podatkowej

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017 Dane przekształcone
Zysk brutto	988 291	689 121
Podatek dochodowy 19%	187 775	130 933
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	93 012	78 408
Koszty reprezentacji	231	570
PFRON	87	1 350
Rezerwy na należności kredytowe w części nie pokrytej podatkiem odroczonym	19 289	20 933
Opłata ostrożnościowa na rzecz BFG	20 188	14 332
Podatek od niektórych instytucji finansowych	39 555	38 099
Darowizny	21	41
Inne	13 641	3 083
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	-5 341	-8 656
Rozwiązanie rezerw na należności kredytowe w części nie pokrytej podatkiem odroczonym	-12	-6 830
Inne	-5 329	-1 826
Rozliczenie straty podatkowej	1 439	2 904
Ulga na działalność badawczo-rozwojową	-2 304	0
Inne	337	13 962
Podatek księgowy ujęty w rachunku zysków i strat	274 918	217 551
Efektywna stawka podatkowa	27,82%	31,57%

14.2.3 Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2017 Dane przekształcone	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2018
Prowizje pobrane z góry	285 378	26 835	-8	312 205
Odsetki naliczone od depozytów	31 405	-9 924	0	21 481
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	56 644	4 097	0	60 741
Ujemna wycena papierów wartościowych	3 096	-843	2 805	5 058
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	47 264	25 224	0	72 488
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	59 785	-4 141	-1 696	53 948
Premia do otrzymania od opcji	25 367	5 026	0	30 393
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów	64 571	-14 695	0	49 876
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych	321 676	111 342	237 824	670 842
Pozostałe rezerwy	2 628	89 400	960	92 988
Strata podatkowa	5 285	6 158	220	11 663
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	903 099	238 479	240 105	1 381 683
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2017 Dane przekształcone	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2018
Odsetki naliczone od kredytów	-114 983	14 715	0	-100 268
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	-11 974	-1 907	0	-13 881
Dodatnia wycena papierów wartościowych	-4 728	-922	-1 940	-7 590
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	-58 617	-20 871	0	-79 488
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	-70 166	-13 251	-6 337	-89 754
Różnica między amortyzacją bilansową a amortyzacją podatkową	-40 246	-4 737	0	-44 983
Przychody naliczone nieotrzymane	-11 089	562	0	-10 527
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-311 803	-26 411	-8 277	-346 491
Łączny efekt różnic przejściowych	591 296	212 068	231 828	1 035 192

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2016 Dane przekształcone	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2017 Dane przekształcone
Prowizje pobrane z góry	293 825	-8 447	0	285 378
Odsetki naliczone od depozytów	23 581	7 824	0	31 405
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	47 988	8 656	0	56 644
Ujemna wycena papierów wartościowych	21 355	-3 466	-14 793	3 096
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	24 622	22 642	0	47 264
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	56 621	2 559	605	59 785
Premia do otrzymania od opcji	16 636	8 731	0	25 367
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów	116 662	-52 091	0	64 571
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych	286 313	35 363	0	321 676
Pozostałe rezerwy	-51 186	53 814	0	2 628
Rozpoznanie aktywa z tytułu aportu do Obrót wierzycelności	6 339	-6 339	0	0
Strata podatkowa	2 190	3 179	-84	5 285
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	844 946	72 425	-14 272	903 099
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2016	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2017
Odsetki naliczone od lokat międzybankowych	-406	406	0	0
Odsetki naliczone od kredytów	-74 618	-40 365	0	-114 983
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	-15 271	3 297	0	-11 974
Dodatnia wycena papierów wartościowych	-487	15	-4 256	-4 728
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	-30 455	-28 162	0	-58 617
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	-87 400	17 890	-656	-70 166

(w tysiącach złotych)

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2016	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2017
Różnica między amortyzacją bilansową a amortyzacją podatkową	-27 488	-12 758	0	-40 246
Przychody naliczone nieotrzymane	-60 379	50 046	-756	-11 089
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-296 504	-9 631	-5 668	-311 803
Łączny efekt różnic przejściowych	548 442	62 794	-19 940	591 296

15 Zysk na akcję

15.1 Zasady rachunkowości

Zgodnie z MSR 33 Bank sporządza kalkulację rozwodnionego zysku na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowane warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 35. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwadniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się, jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje.

W ramach Programu opcji menedżerskich w 2018 roku:

- uczestnicy Programu wykonali 1 275 150 warrantów, obejmując po cenie emisyjnej zgodnej z założeniami programu 439 442 akcji serii D, 517 307 akcji serii E i 318 401 akcji serii F.

Liczba warrantów na 31 grudnia 2018 r.

Seria warrantów	Liczba warrantów na 31.12.2017 r.	Wykonanie w 2018 roku	Warranty wygasłe w 2018 roku	Liczba warrantów na 31.12.2018 r. w tym:	Liczba wydanych warrantów możliwych do wykonania	Liczba warrantów odroczonech do wydania w latach 2018-2019
A	551 366	439 442	111 924	0	0	0
B	1 045 919	517 307	0	528 612	520 263	8 349
C	950 201	318 401	0	631 800	490 956	140 844
	2 547 486	1 275 150	111 924	1 160 412	1 011 219	149 193

15.2 Dane finansowe

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Zysk netto	713 373	471 570
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	130 026 866	129 259 754
Opcje na akcje (liczba) - instrument rozwadniający	1 160 412	2 547 486
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	131 187 278	131 807 240
Zysk netto przypadający na jedną akcję zwykłą (zł)	5,49	3,65
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (zł)	5,44	3,58

Informacje dodatkowe do sprawozdania z sytuacji finansowej

16 Kasa i środki w banku centralnym

16.1 Zasady rachunkowości

Pozycja „Kasa, środki w Banku Centralnym” obejmuje gotówkę ujmowaną w wartości nominalnej oraz środki na rachunku bieżącym i lokaty w Banku Centralnym wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej również ewentualne odsetki od tych środków.

Szczegółowe zasady rachunkowości instrumentów finansowych opisano w nocie 18.1.

Poniższa tabela prezentuje zmianę w klasyfikacji pomiędzy MSR 39 oraz MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r.

	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9
Kasa i środki w banku centralnym	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

16.2 Dane finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
Rachunek bieżący w banku centralnym	706 079	253 092
Lokata jednodniowa w banku centralnym	0	255 010
Gotówka	932 954	457 289
Kasa i środki w banku centralnym	1 639 033	965 391

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Rezerwę obowiązkową stanowi wyrażona w złotych część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych i uzyskanych ze sprzedaży papierów wartościowych z wyjątkiem środków przyjętych od innego banku krajowego, spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej oraz środków zwrotnych otrzymanych z BFG. Wysokość stopy rezerwy obowiązkowej ustala Rada Polityki Pieniężnej. Stopa rezerwy obowiązkowej wynosi:

- 3,5 proc. dla środków złotych i środków w walutach obcych zgromadzonych na rachunkach bankowych oraz dla środków uzyskanych z tytułu emisji papierów wartościowych,
- 0 proc. dla środków uzyskanych z tytułu transakcji repo i sell-buy-back oraz środków pozyskanych na co najmniej 2 lata.

Podmioty naliczające rezerwę obowiązkową pomniejszają kwotę naliczonej rezerwy o równowartość 500 tys. Euro. Na dzień 31 grudnia 2018 roku oprocentowanie rezerwy obowiązkowej wynosiło 0,5%, a na koniec 2017 roku 1,35%.

17 Należności od banków

17.1 Zasady rachunkowości

Należności od banków są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości, za wyjątkiem środków pieniężnych w

drodze, które wycenia się w wartości nominalnej. Jeżeli dla należności nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, należność wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży ujmuje się jako należności od banków jeśli kontrahentem jest bank. Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Różnica między ceną zakupu i odkupu (sprzedaży) jest traktowana odpowiednio jako przychód odsetkowy i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Szczegółowe zasady rachunkowości instrumentów finansowych opisano w notcie 18.1.

Poniższa tabela prezentuje zmianę w klasyfikacji pomiędzy MSR 39 oraz MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r.

	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9
Należności od banków	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

17.2 Dane finansowe

Według struktury rodzajowej	31.12.2018	31.12.2017
Rachunki bieżące	429 498	627 645
Lokaty jednodniowe	60	10 268
Lokaty terminowe	10 047	11 062
Reverse Repo	0	58 397
Kaucje będące zabezpieczeniem transakcji pochodnych (ISDA)	124 998	163 770
Pozostałe	47 841	30 487
Należności od banków	612 444	901 629

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2018	31.12.2017
≤ 1M	612 144	901 128
> 1M ≤ 3M	300	501
Należności od banków	612 444	901 629

Według struktury walutowej	31.12.2018	31.12.2017
PLN	3 695	73 512
EUR	283 533	355 942
GBP	21 753	37 193
USD	208 683	91 347
CHF	4 111	4 423
Pozostałe waluty	90 669	339 212
Należności od banków	612 444	901 629

Kaucje udzielone dotyczą zabezpieczeń przekazanych innym bankom w ramach rozliczeń związanych z umową CSA (Credit Support Annex).

18 Aktywa finansowe

18.1 Zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 9 aktywa finansowe klasyfikowane są jako:

- aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych o charakterze dłużnym zależy od modelu biznesowego, w ramach, którego dany instrument finansowy jest zarządzany oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych.

Aktywa finansowe o charakterze kapitałowym, z zastrzeżeniem inwestycji w jednostki zależne, wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy, o ile Bank, w dacie pierwszego ujęcia, nie podejmie decyzji o wycenie przez inne całkowite dochody.

Model biznesowy to sposób zarządzania portfelem aktywów finansowych. Jego ocena zależy od intencji co do sposobu realizacji przepływów pieniężnych wynikających z tych aktywów, tj. czy będą one realizowane poprzez (i) uzyskanie przepływów pieniężnych zgodnie z warunkami umownymi, czy poprzez (ii) uzyskanie przepływów zgodnie z warunkami umownymi oraz sprzedaż tych aktywów, czy też (iii) w inny sposób.

Kategoryzacja modelu biznesowego opiera się na analizie wielu czynników, w tym kryterium oceny wyników zarządzania danym portfelem (np.: marża odsetkowa, wartość godziwa) oraz częstotliwości i istotności sprzedaży aktywów z portfela.

W przypadku realizacji przepływów pieniężnych w wyniku sprzedaży dla oceny modelu biznesowego istotny jest również motyw, dla którego sprzedaż jest podejmowana. Rozróżnia się sprzedaż aktywów finansowych o pogorszonej jakości kredytowej ze względu na zarządzanie ryzykiem kredytowym, sprzedaż aktywów na potrzeby zarządzania ryzykiem płynności finansowej i ryzykiem finansowym oraz sprzedaż podejmowaną w celu wypracowania zysków finansowych.

Sprzedaż aktywów o pogorszonej jakości kredytowej nie wyklucza klasyfikacji do modelu uzyskania przepływów zgodnie z warunkami umownymi. Intencja sprzedaży ze względów płynnościowych zostanie różnie oceniona w zależności czy dany portfel ma służyć utrzymaniu płynności bieżącej (model uzyskiwania przepływów i sprzedaży lub wyłącznie sprzedaży) czy utrzymaniu płynności w warunkach stresowych (model uzyskiwania przepływów nie jest wykluczony).

Ocena charakterystyki umownych przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych ma na celu weryfikację, czy warunki umowy powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (tzw. kryterium SPPI – ang. solely payments of principal and interest).

Jako kwotę główną na potrzeby testu SPPI przyjmuje się wartość godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia.

Jako odsetki od kwoty głównej przyjmuje się zapłatę za wartość pieniądza w czasie, wynagrodzenie za ponoszone ryzyko kredytowe i inne rodzaje ryzyka, koszty administracyjne i marżę zysku.

Aktywa finansowe, których przepływy pieniężne mają cechy jedynie spłaty kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej są klasyfikowane do kategorii wyceny:

- wg zamortyzowanego kosztu, jeżeli utrzymywane są w modelu biznesowym, którego celem jest realizacja przepływów pieniężnych zgodnie z warunkami umownymi,
- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli utrzymywane są w modelu biznesowym, którego celem jest realizacja przepływów pieniężnych zgodnie z warunkami umownymi lub poprzez sprzedaż.

Aktywa finansowe, których przepływy pieniężne są zmodyfikowane w ten sposób, że mają cechy inne niż jedynie spłata kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej, są klasyfikowane do kategorii wyceny wg wartości godziwej przez

wynik finansowy niezależnie od modelu biznesowego. Do tej kategorii klasyfikowane są również aktywa finansowe zarządzane zgodnie z modelem biznesowym, w ramach którego dokonuje się sprzedaży aktywów celem wypracowania zysków finansowych, oceny wyników na podstawie zmian wartości godziwej i wyników ze sprzedaży. Do tej kategorii zalicza się również zawsze instrumenty pochodne niebędące instrumentami zabezpieczającymi. Poniższa tabela prezentuje zmianę w klasyfikacji pomiędzy MSR 39 oraz MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r.

	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9
Aktywa finansowe	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Aktywa finansowe	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Aktywa finansowe	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Aktywa finansowe	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Aktywa finansowe	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

18.2 Dane finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa finansowe	13 727 570	13 642 769
wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 280 080	n/d
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	515 138	n/d
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	5 932 352	n/d
dostępne do sprzedaży	n/d	12 072 324
utrzymywane do terminu zapadalności	n/d	1 117 894
przeznaczone do obrotu	n/d	452 551

18.2.1 Aktywa finansowe według struktury rodzajowej

- wg MSSF 9

31.12.2018	wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Papiery wartościowe	48 874	7 280 080	5 932 352
Instrumenty dłużne	21 814	7 257 145	5 932 352
Emitowane przez Skarb Państwa	5 254	7 109 317	5 932 352
Obligacje skarbowe	5 254	7 109 317	5 932 352
Emitowane przez instytucje monetarne	0	74 304	0
Euroobligacje	0	74 304	0
Bony pieniężne	0	0	0
Emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	0	0	0
Obligacje	0	0	0
Euroobligacje	0	0	0
Emitowane przez przedsiębiorstwa	16 560	73 524	0
Obligacje	16 560	73 524	0
Instrumenty kapitałowe	27 060	22 935	0
Instrumenty pochodne	466 264	0	0
Transakcje stopy procentowej	286 917	0	0
SWAP	286 014	0	0
Opcje Cap Floor	903	0	0
Transakcje walutowe	108 205	0	0

(w tysiącach złotych)

31.12.2018	wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według zamortyzowanego kosztu
FX swap	40 353	0	0
FX forward	32 310	0	0
CIRS	11 723	0	0
Opcje FX	23 819	0	0
Pozostałe opcje	36 028	0	0
Pozostałe instrumenty	35 114	0	0
Razem	515 138	7 280 080	5 932 352

• MSR 39

31.12.2017	Przeznaczone do obrotu	Dostępne do sprzedaży	utrzymywane do terminu zapadalności
Papiery wartościowe	86 118	12 072 324	1 117 894
Instrumenty dłużne	85 735	12 030 778	1 117 894
Emitowane przez Skarb Państwa	85 459	9 651 360	1 117 894
Obligacje skarbowe	85 459	9 651 360	1 117 894
Emitowane przez instytucje monetarne	0	2 087 331	0
Euroobligacje	0	87 665	0
Bony pieniężne	0	1 999 666	0
Emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	122	91 387	0
Obligacje	122	0	0
Euroobligacje	0	91 387	0
Emitowane przez przedsiębiorstwa	154	200 700	0
Obligacje	154	200 700	0
Instrumenty kapitałowe	383	41 546	0
Instrumenty pochodne	366 433	0	0
Transakcje stopy procentowej	189 794	0	0
SWAP	187 694	0	0
Opcje Cap Floor	2 100	0	0
Transakcje walutowe	95 660	0	0
FX swap	18 059	0	0
FX forward	44 851	0	0
CIRS	15 984	0	0
Opcje FX	16 766	0	0
Pozostałe opcje	52 450	0	0
Pozostałe instrumenty	28 529	0	0
Razem	452 551	12 072 324	1 117 894

18.2.2 Aktywa finansowe według terminów zapadalności

• wg MSSF 9

31.12.2018	wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według zamortyzowanego kosztu
bez określonego terminu	27 060	22 935	0
≤ 1M	58 593	0	0
> 1M ≤ 3M	44 637	0	0
> 3M ≤ 6M	48 979	0	198 802
> 6M ≤ 1Y	58 736	44 193	686 483
>1Y ≤ 2Y	145 057	471 205	721 769
>2Y ≤ 5Y	91 746	2 087 901	2 654 543
>5Y ≤ 10Y	40 330	4 653 846	1 670 755
Razem	515 138	7 280 080	5 932 352

- wg MSR 39

Według terminów zapadalności	Przeznaczone do obrotu	Dostępne do sprzedaży	utrzymywane do terminu zapadalności
bez określonego terminu	22 921	41 546	0
≤ 1M	33 295	2 002 613	0
> 1M ≤ 3M	21 504	0	0
> 3M ≤ 6M	62 102	10 332	0
> 6M ≤ 1Y	29 946	11 195	0
> 1Y ≤ 2Y	94 831	1 030 595	0
> 2Y ≤ 5Y	73 287	4 642 927	925 292
> 5Y ≤ 10Y	114 665	2 728 707	192 602
> 10Y ≤ 20Y	0	1 604 409	0
Razem	452 551	12 072 324	1 117 894

18.2.3 Wartość nominalna instrumentów pochodnych

Transakcje pochodne zawierane są w celach handlowych oraz w celu zarządzania ryzykiem rynkowym. Bank zawiera następujące rodzaje transakcji pochodnych: FX-Forward, FX-Swap, IRS, CIRS, FRA, Futures na towary, Forward na towary, terminowe transakcje papierami wartościowymi. Bank codziennie dokonuje wyceny instrumentów pochodnych, stosując model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Bank zawiera również transakcje opcyjne które wyceniane są na podstawie modeli wyceny opcji.

Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	31.12.2018	31.12.2017
Transakcje stopy procentowej	64 251 954	55 125 803
SWAP	61 326 293	52 202 357
Opcje Cap Floor	2 925 661	2 923 446
Transakcje walutowe	12 266 206	8 873 916
FX swap	5 217 411	3 663 369
FX forward	2 024 654	1 963 710
CIRS	715 148	617 238
Opcje FX	4 308 993	2 629 599
Pozostałe opcje	6 077 100	6 824 348
Pozostałe instrumenty	1 431 724	585 182
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	84 026 984	71 409 249

18.3 Istotne szacunki i osądy

- wartość godziwa, odpisy aktualizujące

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	31.12.2018		31.12.2017	
	Wartość brutto należności	Kwota odpisu	Wartość brutto należności	Kwota odpisu
Wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody/dostępne do sprzedaży	7 257 145	8 879*	4 526	4 526
Wg zamortyzowanego kosztu	5 936 911	4 559	0	0

*Odpis dotyczący dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg wartości godziwej przez kapitał jest ujęty w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” i nie pomniejsza wartości bilansowej.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	31.12.2018	31.12.2017
Bilans otwarcia	4 526	21 447
Wpływ zastosowania MSSF 9	13 187	0
Zmiany odpisów:	-4 331	-16 921
zwiększenia	4 553	209
zmniejszenia	-8 884	-17 130
Różnice kursowe	23	0
Wartość odpisu aktywa zapadłego przed 01.01.2018, niepodlegającego wycenieniu do wartości godziwej	-4 526	0
Razem	8 879	4 526

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	31.12.2018	31.12.2017
Bilans otwarcia	575	n/d
Wpływ zastosowania MSSF9	2 964	n/d
Zmiany odpisów:	1 511	n/d
zwiększenia	1 884	n/d
zmniejszenia	-373	n/d
Instrumenty dłużne spisane z bilansu	-491	n/d
Razem	4 559	n/d

W związku z wdrożeniem MSSF 9, na dzień 1 stycznia 2018 roku Bank dokonał alokacji części aktywów finansowych zaklasyfikowanych zgodnie z MSR 39 jako dostępne do sprzedaży, do kategorii aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu. Wpływ MSSF 9 na wartość bilansową tych aktywów opisany został w nocie 4.1 Zmiany w standardach rachunkowości.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość godziwa tych aktywów wynosiła 2 411 tys. zł.

- korekty BCVA

Alior Bank SA w wycenie instrumentów pochodnych stosuje korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta. Kwota korekty równoznaczna jest ze zmianą wyceny instrumentów pochodnych w wyniku niewypłacalności każdej ze stron transakcji (ang. Bilateral Credit Value Adjustment).

Kwota korekty wyliczana jest w oparciu o szacunki następujących parametrów: obustronne prawdopodobieństwo niewypłacalności stron transakcji (PD, z ang. Probability of Default), wskaźnik LGD (z ang. Loss Given Default), oczekiwaną pozytywną i negatywną ekspozycję z transakcji (z ang. EE oraz NEE). Wskaźniki PD oraz LGD szacowane są przy pomocy wewnętrznych modeli stosowanych przez Grupę z wykorzystaniem kwotowań rynkowych ryzyka kredytowego. Natomiast ekspozycja kontrahenta wyliczana jest z uwzględnieniem bieżącej wyceny oraz jej projekcji kalkulowanej w oparciu o oczekiwane zmiany warunków rynkowych. Dodatkowo w szacowaniu korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględniane są wzajemne zobowiązania wynikające z umów zabezpieczających regulujące relacje stron transakcji.

Kwota korekty wyceny BCVA na 31 grudnia 2018 roku wyniosła -9 318 tys. zł. Na sumaryczną kwotę korekty BCVA składa się kwota z korekty z tytułu CVA (odzwierciedlająca wyłączenie ryzyko niewypłacalności kontrahenta) wynosząca -9 802 tys. zł oraz kwota korekty DVA (odzwierciedlająca ryzyko niewypłacalność Banku) wynosząca 484 tys. zł. Kwota korekty wyceny BCVA na 31 grudnia 2017 roku wyniosła -7 895 tys. zł. Na sumaryczną kwotę korekty BCVA składała się kwota z korekty z tytułu CVA (odzwierciedlająca wyłączenie ryzyko niewypłacalności kontrahenta) wynosząca -8 428 tys. zł oraz kwota korekty DVA (odzwierciedlająca ryzyko niewypłacalność Banku) wynosząca 533 tys. zł.

18.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Na potrzeby ujawnień zgodnie z MSSF 7 Bank szacuje wartość zmiany wycen instrumentów dłużnych zakwalifikowanych do aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez całkowite dochody (dostępne do sprzedaży w 2017) oraz wartość zmiany wycen instrumentów pochodnych o liniowym profilu ryzyka nieobjętych rachunkowością zabezpieczeń przy założeniu równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 50pb. W tym celu Bank konstruuje krzywe dochodowości w oparciu o dane rynkowe. Bank analizuje, jaki wpływ na wycenę transakcji będzie miała zmiana krzywych dochodowości zgodnie z założonymi scenariuszami.

Szacunkowa zmiana wyceny	31.12.2018		31.12.2017	
	scenariusz	scenariusz	scenariusz	scenariusz
	+50pb	-50pb	+50pb	-50pb
IRS	22 666	-22 666	26 749	-26 749
CIRS	-352	352	-175	175
pozostałe instrumenty	-209	209	-134	134
Suma instrumentów pochodnych	22 106	-22 106	26 440	-26 440
Instrumenty dłużne	-21 540	21 540	-56 640	56 640

19 Rachunkowość zabezpieczeń

19.1 Zasady rachunkowości

Rachunkowość zabezpieczeń służy do symetrycznego ujmowania w rachunku zysków i strat kompensujących się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Bank wyznacza dla celów rachunkowości zabezpieczeń instrumenty zabezpieczające tak, aby zmiana ich wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pokrywała w całości lub części zmianę wartości godziwej lub przyszłych przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej.

Na podstawie przepisu MSSF 9 7.2.21 Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń, jeśli spełnione są wszystkie poniższe warunki, określone w MSR 39:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzona została sformalizowana dokumentacja powiązania zabezpieczającego, określająca cel i strategię zabezpieczania, rodzaj i identyfikację instrumentu zabezpieczanego jak i zabezpieczającego, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób oceny efektywności zabezpieczenia;
- oczekuje się wysokiej efektywności zabezpieczenia, tj. wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą konkretnego powiązania zabezpieczającego;
- jest możliwa wiarygodna ocena skuteczności zabezpieczenia, tj. wiarygodna wycena wartości godziwej lub przepływów pieniężnych z tytułu pozycji zarówno zabezpieczanej jak i zabezpieczającej;
- w przypadku przepływów pieniężnych istnieje wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia transakcji zabezpieczanej, która jest narażona na ryzyko zmiany przepływów środków pieniężnych, wpływających na rachunek zysków i strat;
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

W ramach rachunkowości zabezpieczeń Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

19.2 Rodzaje strategii zabezpieczeń

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych oznacza zabezpieczenie przed zmianami przyszłych przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka, związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub pasywów, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, mającymi wpływ na rachunek wyników finansowych.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w księgach w następujący sposób:

a) część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, stanowiącą efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach w kwocie niższej spośród następujących kwot (w wartościach bezwzględnych):

- skumulowanych od momentu ustanowienia zabezpieczenia zysków lub strat na instrumencie zabezpieczającym;
- skumulowanej od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmiany wartości godziwej (wartości bieżącej) oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych, wynikających z zabezpieczanej pozycji;

b) nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Część efektywna zabezpieczenia przenoszona jest na wynik finansowy w tym okresie lub okresach, kiedy zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na rachunek zysków i strat.

Bank zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w przypadku wystąpienia co najmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- nastąpi zbycie, wygaśnięcie, wypowiedzenie lub wykonanie instrumentu zabezpieczającego;
- nie zostaną spełnione, opisane wyżej, wymogi rachunkowości zabezpieczeń;
- Bank unieważnia powiązanie zabezpieczające;
- przyszłe przepływy pieniężne nie są już dłużej uznawane za prawdopodobne.

W przypadku wystąpienia powyższego zdarzenia, wynik na instrumencie zabezpieczającym, gdy zabezpieczenie było skuteczne, jest nadal ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny do momentu zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej wówczas w rachunku zysków i strat.

Strategia zabezpieczająca ma na celu zabezpieczenie ryzyka stóp procentowych, wynikającego ze zmienności przepływów pieniężnych z tytułu aktywów o zmiennym oprocentowaniu, przy wykorzystaniu transakcji złotych IRS. W ustanowionych powiązaniach zabezpieczających pozycje zabezpieczane stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela kredytów i pożyczek złotych o zmiennej stopie procentowej, zaś pozycje zabezpieczające transakcje IRS, w ramach których Bank otrzymuje stałe odsetki oparte na stopie stałej, a płaci odsetki oparte na stopie zmiennej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są wg zamortyzowanego kosztu, zaś pozycje zabezpieczające wg wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a w miarę naliczania odsetek na pozycji zabezpieczanej odpowiednia część tej wyceny przenoszona jest z innych całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat.

Bank tworząc powiązania zabezpieczające identyfikuje grupy kredytów lub pożyczek o takich samych parametrach jak transakcje zabezpieczające, tj. waluta, data zapadalności, indeks referencyjny dla płatności odsetkowych oraz daty jego przeszacowania. W ramach wstępnej oceny efektywności zabezpieczenia w drodze oceny jakościowej Bank oczekuje wysokiego dopasowania zmian wycen oczekiwanych przepływów odsetkowych zabezpieczanej warstwy kredytów oraz odpowiadającej im nogi zmiennej zabezpieczającej transakcji IRS z uwagi na dopasowanie kluczowych parametrów tych transakcji. Bank oczekuje niewielkiej nieefektywności zabezpieczeń, co wynikać może z niedopasowania częstotliwości płatności odsetkowych z zabezpieczanego portfela kredytów oraz transakcji zabezpieczającej IRS. Ponadto na niewielką efektywność utrzymywanych powiązań zabezpieczających mogą wpływać niedopasowane daty przeszacowania indeksów referencyjnych zabezpieczanego portfela oraz nogi zmiennej transakcji IRS.

Bank analizuje efektywność utrzymywanych zabezpieczeń w trybie miesięcznym na podstawie relacji zakumulowanej zmiany wartości bieżącej oczekiwanych płatności odsetkowych z zabezpieczanego portfela kredytów oraz płatności odsetkowych transakcji zabezpieczających, wykorzystując do pomiaru efektywności koncepcję derywatu hipotetycznego.

19.3 Dane finansowe

Instrumenty zabezpieczające (wartość nominalna)	31.12.2018	31.12.2017
Transakcje stopy procentowej	7 994 200	8 644 200
SWAP	7 994 200	8 644 200
Instrumenty zabezpieczające (wartość nominalna)	7 994 200	8 644 200

Aktywa finansowe -Instrumenty zabezpieczające	31.12.2018	31.12.2017
Poziom 2	112 400	87 785
Transakcje stopy procentowej	112 400	87 785
SWAP	112 400	87 785
Razem	112 400	87 785

Według terminów zapadalności	31.12.2018	31.12.2017
> 1M ≤ 3M	23 863	39 186
> 3M ≤ 6M	2 738	8 279
> 6M ≤ 1Y	867	334
> 1Y ≤ 2Y	22 451	30 084
> 2Y ≤ 5Y	62 481	9 902
Razem	112 400	87 785

Zobowiązania finansowe-Instrumenty zabezpieczające	31.12.2018	31.12.2017
Poziom 2	9 381	5 419
Transakcje stopy procentowej	9 381	5 419
SWAP	9 381	5 419
Razem	9 381	5 419

Według terminów zapadalności	31.12.2018	31.12.2017
> 1Y ≤ 2Y	0	142
> 2Y ≤ 5Y	83	2 304
> 5Y ≤ 10Y	9 298	2 973
Razem	9 381	5 419

Inne dochody całkowite z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	31.12.2018	31.12.2017
Inne dochody całkowite na początek okresu brutto	-11 142	-10 769
Zyski odniesione na inne dochody całkowite w okresie	27 618	-7 442
Kwota przeniesiona w okresie z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat, w tym:	14 665	7 069
- przychody odsetkowe	14 665	7 069
Skumulowane inne dochody całkowite na koniec okresu brutto	31 141	-11 142
Efekt podatkowy	-5 917	2 117
Skumulowane inne dochody całkowite na koniec okresu netto	25 224	-9 025

Inne dochody całkowite z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	31.12.2018	31.12.2017
Niefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	864	-872
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	42 283	-373
Podatek odroczony z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	-8 034	71
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite netto	34 249	-302

19.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Na potrzeby ujawnień zgodnie z MSSF 7, Bank szacuje wartość zmiany wycen instrumentów pochodnych o liniowym profilu ryzyka przy założeniu równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 50pb. W tym celu Bank konstruuje krzywe dochodowości w oparciu o dane rynkowe. Bank analizuje, jaki wpływ na wycenę transakcji będzie miała zmiana krzywych dochodowości dla portfela instrumentów pochodnych o liniowym profilu ryzyka objętych rachunkowością zabezpieczeń.

Szacunkowa zmiana wyceny	31.12.2018		31.12.2017	
	scenariusz	scenariusz	scenariusz	scenariusz
	+50pb	-50pb	+50pb	-50pb
IRS	-55 533	55 533	-43 415	43 415

20 Należności od klientów

20.1 Zasady rachunkowości

Na dzień 31.12.2018 r. oraz na 31.12.2017 r. Bank posiadał w tej kategorii należności z tytułu kredytów i pożyczek, skupione wierzytelności oraz inne należności od klientów. Ponadto Bank prezentuje w tej pozycji również transakcje z przyrzeczeniem odkupu na papierach wartościowych kierując się treścią ekonomiczną transakcji. Ocenie podlega czy zawarcie transakcji kupna/sprzedaży papierów wartościowego wiąże się z przeniesieniem ryzyka i korzyści z danego papieru wartościowego. W przypadku transakcji dotychczas zawieranych przez Bank zachowane zostaje zasadniczo całe ryzyko i korzyści po stronie zbywającego papiery wartościowe ponieważ ryzyko zmiany wartości bieżącej składnika aktywów netto nie zmienia się istotnie w wyniku jego przeniesienia. Oznacza to, że zarówno transakcje kupna papierów wartościowych z jednoczesnym przyrzeczeniem odsprzedaży (revers repo, buy-sell-back), jak i transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (repo, sell-buy-back) są prezentowane w bilansie Banku jako odpowiednio: zdeponowane u nabywcy papieru wartościowego lokaty lub przyjęte od nabywcy papieru wartościowego depozyty.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączane ze sprawozdania z sytuacji finansowej i podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu jest traktowana, odpowiednio, jako koszty albo przychody odsetkowe.

Bank wycenia należności od klientów wg zamortyzowanego kosztu, ponieważ utrzymywane są w modelu biznesowym, którego celem jest realizacja przepływów pieniężnych zgodnie z warunkami umownymi a kontraktowe przepływy pieniężne zawierają spłatę wyłącznie kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej.

Szczegółowe zasady rachunkowości w zakresie klasyfikacji opisano w nocie 18.1.

Zgodnie z metodą wyceny wg zamortyzowanego kosztu, Bank dokonuje oszacowania odpisów i rezerw na straty oczekiwane. Zasady wyceny obejmują podział należności od klientów na 3 kategorie (koszyki) jakości implikujące sposób i horyzont szacowania odpisów:

- Koszyk 1, należności bez przesłanek utraty wartości oraz bez istotnego pogorszenia jakości od początkowego ujęcia,
- Koszyk 2, należności bez przesłanek utraty wartości, ale charakteryzujące się istotnym pogorszeniem jakości kredytowej od początkowego ujęcia,
- Koszyk 3, należności z przesłankami utraty wartości.

Należności klasyfikowane do Koszyka 1 podlegają oszacowaniu strat oczekiwanych w horyzoncie 12 miesięcy. Należności klasyfikowane do Koszyka 2 i 3 podlegają oszacowaniu w horyzoncie life-time (dożywotniego szacowanego horyzontu życia należności).

Horyzont life-time stosuje się również zawsze w przypadku ekspozycji nabytych lub wytworzonych w utracie wartości (tzw. purchased or originated credit impaired, POCl) bez względu na ich jakość kredytową na datę wyceny. Dodatkowo Bank wyodrębnia grupę ekspozycji niskiego ryzyka (ang. low credit risk), które są wyłączone z oceny występowania istotnego pogorszenia ryzyka kredytowego i podlegają wycenie w horyzoncie 12 miesięcy (lub zapadalności, o ile krótszy). Do grupy tej Bank kwalifikuje:

- ekspozycje wobec skarbu państwa (Ministerstwo Finansów, Narodowy Bank Polski, etc.),
- ekspozycje o charakterze rozliczeń bieżących/terminowych wobec podmiotów z sektora bankowego,
- ekspozycje wobec podmiotów z sektora klientów biznesowych, których ocena ratingowa osiąga ekwiwalent ratingów inwestycyjnych zewnętrznych agencji ratingowych.

Odpis stanowi różnicę pomiędzy wartością ekspozycji brutto a spodziewanymi odzyskami po uwzględnieniu statusu/prawdopodobieństwa default w zadanym horyzoncie. W przypadku należności POCl, odpis stanowi dodatnią lub ujemną skumulowaną różnicę pomiędzy poziomem strat szacowanym bieżąco a poziomem strat z dnia nabycia należności.

Zasady szacowania strat według MSSF9 stanowią istotną zmianę wobec MSR39, gdzie:

- odpisy szacowane były dla strat zaistniałych a nie oczekiwanych,
- w zakresie należności bez przesłanek utraty wartości, zasady wyceny nie wymuszały wyodrębnienia dodatkowych pod-portfeli implikujących horyzont oszacowania strat,
- dla ekspozycji POCl nie istniały odrębne zasady rozpoznawania odpisów.

W przypadku stwierdzenia nieściągalności, Bank spisuje należności w całości lub części w ciężar odpisów utworzonych z tytułu utraty wartości. Kwoty należności spisanych odzyskane w późniejszych okresach pomniejszają wartość odpisów utworzonych z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat. Szczegółowe zasady wyłączenia składników aktywów finansowych zostały opisane w nocie 3.4.

Poniższa tabela prezentuje zmianę w klasyfikacji pomiędzy MSR 39 oraz MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r.

	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9
Należności od klientów	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

20.2 Zasady wyznaczania jakości kredytowej (koszyków)

Na każdy dzień bilansowy Bank dokonuje oceny jakości kredytowej posiadanych należności i dokonuje ich klasyfikacji do odpowiednich kategorii (koszyków) ryzyka.

Koszyk 3, z przesłankami utraty wartości

Zasady rozpoznawania przesłanek utraty wartości pozostają niezmiennie wobec zasad stosowanych w MSR39. Bank stosuje pełną zasadę zarażania (ang. cross-default) tzn. identyfikacja przesłanki na jakimkolwiek zaangażowaniu klienta powoduje klasyfikację do portfela z przesłankami utraty wartości wszystkich jego zaangażowań.

Przesłanki utraty wartości to:

- znaczące opóźnienie w spłacie, rozumiane jako opóźnienie w spłacie przez okres dłuższy niż 90 dni, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium istotności kwoty wymagalnej (500 zł oraz 1% w stosunku do całkowitej kwoty ekspozycji) na wszystkich rachunkach klienta łącznie, wobec których klient pozostaje w relacji właściciel/współwłaściciel bądź kredytobiorca/współkredytobiorca;
- znaczące pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów biznesowych wpływające na zagrożenie wywiązania się klienta z pierwotnych warunków umownych dotyczących obsługi zobowiązań wobec Banku;
- restrukturyzacja rozumiana jako przyznane udogodnienie w warunkach finansowania na skutek trudności finansowych kredytobiorcy zagrażających spłacie zobowiązań według pierwotnych warunków umownych;
- złożenie przez klienta biznesowego wniosku o postępowanie restrukturyzacyjne, upadłościowe, likwidacyjne;
- skuteczne wypowiedzenie umowy, rozpoznawane w dacie skutecznego wypowiedzenia przy jednoczesnym spełnieniu kryterium istotności kwoty zadłużenia (500 zł);
- upadłość konsumencka klienta indywidualnego;
- znaczące pogorszenie wewnętrznej oceny scoringowej/ratingowej klientów biznesowych (poniżej poziomu akceptowalnego przez Bank);
- zgon klienta indywidualnego (z uwzględnieniem wpływu na zagrożenie obsługi długu w przypadku zobowiązań wielu dłużników);
- brak informacji o miejscu pobytu klienta indywidualnego;
- utrata pracy klientów indywidualnych (rozpoznawana na podstawie oceny braku możliwości spłaty zadłużenia przez klienta na skutek utraty pracy);
- wszczęcie postępowania sądowego lub egzekucyjnego;
- ekspozycja kwestionowana przez dłużnika na drodze postępowania sądowego;
- wyłudzenie.

Powyższy katalog stanowi zbiór otwarty. Bank definiuje przesłanki utraty wartości w oparciu o regulacje i wytyczne nadzorcze, z uwzględnieniem najlepszych praktyk rynkowych oraz własnych doświadczeń związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym.

W przypadku wystąpienia zdarzenia mogącego stanowić przesłankę utraty wartości, nieobjętego ww. katalogiem ocenia się jego istotność dla ryzyka niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Banku w oparciu o pierwotne warunki umowne i jeśli zasadne dokonuje się oznaczenia przesłanek utraty wartości. Przesłanki utraty wartości bilansowej ekspozycji kredytowej (grup bilansowych ekspozycji kredytowych) rejestrowane są w systemie na poziomie klienta lub rachunku. Zarejestrowanie przesłanki utraty wartości na poziomie rachunku skutkuje oznaczeniem wszystkich rachunków danego klienta jako posiadających przesłanki utraty wartości. W przypadku zarejestrowania przesłanki utraty wartości na poziomie klienta następuje propagacja utraty wartości na wszystkie rachunki w jego portfelu. Propagacja zawsze dotyczy wszystkich rachunków, do których klient pozostaje w relacji właściciel/współwłaściciel bądź kredytobiorca/współkredytobiorca.

Bank dokonuje oceny wszystkich bilansowych ekspozycji kredytowych (grup bilansowych ekspozycji kredytowych) pod kątem identyfikacji obiektywnych przesłanek utraty wartości, według najbardziej aktualnych danych w dniu dokonywania aktualizacji wartości.

Koszyk 2, bez przesłanek utraty wartości, z istotnym pogorszeniem od początkowego ujęcia

Dla ekspozycji bez przesłanek utraty wartości, na każdy dzień sprawozdawczy Bank dokonuje oceny czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia. W

celu dokonania takiej oceny Bank porównuje szacowane ryzyko niewykonania zobowiązania w horyzoncie life-time dla danego instrumentu finansowego ustalone na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego w analogicznym okresie ustalone na dzień w dniu początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

Zasady identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia oparte są na kombinacji:

- przesłanek o charakterze jakościowym i
- przesłanek o charakterze ilościowym.

Do przesłanek o charakterze jakościowym Bank zalicza:

- występowanie przeterminowania przekraczającego 30 dni,
- klasyfikację klienta na listę podwyższonego ryzyka („watch lista”),
- forbearance, o ile nie oznacza przesłanek utraty wartości.

Do przesłanek o charakterze ilościowym Bank zalicza:

- wzrost powyżej zdefiniowanych progów istotności, skumulowanego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w okresie do zapadalności ustalonego na datę wyceny w stosunku do ustalenia dla analogicznego okresu dokonanego w dacie udzielenia zaangażowania, gdzie w oszacowaniach Bank wykorzystuje modele life-time PD
- progi istotności definiowane są na poziomie homogenicznych segmentów z uwzględnieniem jakości kredytowej poszczególnych populacji.
- przy ustaleniu progów istotności, Bank uwzględnia ocenę spodziewanych przyszłych czynników makroekonomicznych

Identyfikacja przesłanek istotnego pogorszenia ryzyka kredytowego dokonywana jest na poziomie pojedynczej ekspozycji.

Koszyk 1, bez przesłanek utraty wartości, bez istotnego pogorszenia od początkowego ujęcia

Ekspozycje kredytowe klientów, dla których nie identyfikuje się przesłanek utraty wartości oraz dla których Bank nie stwierdził istotnego pogorszenia jakości kredytowej od początkowego ujęcia klasyfikowane są do Koszyka 1.

20.3 Istotne szacunki i osądy - odpisy na oczekiwane straty i z tytułu utraty wartości

Zgodnie z MSSF 9, dla wszystkich aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, Bank dokonuje oszacowania odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Koncepcja strat oczekiwanych zastąpiła koncepcję strat poniesionych obowiązującą w MSR 39.

Poniżej zaprezentowano wpływ modelu strat oczekiwanych:

Stan odpisów i rezerw na dzień 31.12.2017 (według MSR 39)	3 403 675
Dodatkowe odpisy na dzień 01.01.2018	835 957
Odpisy na należności od klientów	1 120 777
Zmiana prezentacji odsetek impairmentowych	193 757
Wpływ klasyfikacji części portfela należności od klientów jako POCI	-603 169
Dłużne papiery wartościowe - aktywa dostępne do sprzedaży	1 946
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 018
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	121 628
Stan odpisów na dzień 01.01.2018 (według IFRS 9)	4 239 632
w tym stan odpisów na należności od klientów:	4 115 040

Zasady szacowania odpisów dla ekspozycji bez przesłanek utraty wartości (Koszyk 1 i Koszyk 2)

Ekspozycje, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości, ocenia się z zachowaniem zasady homogeniczności względem profilu ryzyka i tworzy odpis służący pokryciu strat oczekiwanych (expected credit loss, ECL). Oszacowanie strat oczekiwanych dla ekspozycji desygnowanych do Koszyka 1 oraz Koszyka 2 dokonywane jest w oparciu o:

- szacowaną wartość ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (model EAD),
- szacowany rozkład ryzyka niewykonania zobowiązania w ciągu życia ekspozycji (model life-time PD),
- szacowany poziom straty w przypadku niewywiązania się klienta z zobowiązań (model LGD).

Dla koszyka 1, horyzont oszacowania obejmuje okres najbliższych 12 miesięcy (lub zapadalności o ile krótszy). Dla koszyka 2, horyzont oszacowania obejmuje okres do spodziewanej zapadalności.

Model EAD obrazuje spodziewany rozkład zaangażowania danej ekspozycji kredytowej w okresie do zapadalności. Dla produktów z harmonogramami spłat, model oparty jest na przepływach kontraktowych modyfikowanych o efekt przedpłat/niedopłat. Dla produktów bez harmonogramów spłat, model oparty jest na średnim spodziewanym wykorzystaniu przyznanego limitu kredytowego.

Model life-time PD stosowany do oszacowania strat kredytowych jest tożsamy z modelem wykorzystywanym do oceny występowania istotnego pogorszenia jakości kredytowej. Obejmuje on spodziewany, w horyzoncie life-time, rozkład prawdopodobieństwa default każdej ekspozycji, który zasadniczo jest zależny od grupy segmentowej/produktowej, indywidualnej jakości kredytowej klienta oraz fazy cyklu życia ekspozycji.

Model LGD obrazuje spodziewany poziom straty z ekspozycji, w przypadku której nastąpi niewywiązanie się klienta z zobowiązań. Uwzględnia wszystkie możliwe ścieżki/scenariusze odzyskiwalności oraz wycenę indywidualnych zabezpieczeń każdej z transakcji.

Oszacowanie poszczególnych parametrach dokonywane jest na poziomie homogenicznych grup ekspozycji wykazujących wspólne cechy w zakresie opisywanego zjawiska.

Zasady szacowania odpisów dla ekspozycji ze zidentyfikowanymi przesłankami utraty wartości (Koszyk 3)

Ekspozycje, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości, dzielone są na wyceniane indywidualnie i wyceniane grupowo (kolektywnie).

Do celów wyceny kolektywnej identyfikowane są grupy o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, które pod względem utraty wartości ocenia się zbiorczo. Wycena grupowa oparta jest na czasie pozostawania danej ekspozycji w default i uwzględnia specyfikę danej grupy pod kątem oczekiwanych odzysków oraz indywidualną wartość zabezpieczeń każdej z ekspozycji.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Korekta danych historycznych uwzględnia warunki obecne oraz ustąpienie czynników obecnie niewystępujących. Metodyka i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie przeglądane w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami oczekiwanymi a rzeczywistymi.

Ocena indywidualna obowiązuje dla ekspozycji klientów biznesowych zagrożonych utratą wartości przekraczających próg łącznego zaangażowania na poziomie 1 milion złotych. Ocenę indywidualną stosuje się także dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości, w których przypadku Bank nie jest w stanie wyodrębnić grupy aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego lub nie posiada wystarczającej próby do oszacowania parametrów grupowych.

Wycena indywidualna opiera się na analizie możliwych scenariuszy. Każdy scenariusz i gałąź drzewa decyzyjnego mają przypisane prawdopodobieństwo realizacji oraz oczekiwane odzyski. Przyjęte założenia do wycen

indywidualnych są szczegółowo opisywane przez osoby dokonujące analizy. Wartości odzysków oczekiwanych w ramach wycen indywidualnych są porównywane ze zrealizowanymi odzyskami w cyklach kwartalnych.

Bank uznaje, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące przesłankę ma negatywny wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne danej ekspozycji doprowadzając do rozpoznania straty.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku dla portfeli z przesłankami utraty wartości Bank posiadał zabezpieczenia w wartości odpowiednio:

- portfel kolektywny – 482 mln zł
- portfel indywidualny – 1 772 mln zł.

W przypadku ekspozycji obejmowanych indywidualną lub grupową metodą oszacowania, dla których Bank nie identyfikuje jednostkowej straty, są grupowane w homogeniczne populacje, dla których Bank ustala minimalny poziom straty (tzw. LGD floor).

Zmiany oszacowania odzysków wpływające na poziom strat dokonywane są poprzez odwracanie poziomu odpisów aktualizujących/rezerw i są odzwierciedlane w rachunku zysków i strat.

20.4 Przyszłe czynniki makroekonomiczne w ocenie jakości kredytowej i szacowaniu strat

Zgodnie z MSSF 9, zarówno ocena istotnego pogorszenia jakości kredytowej jak i szacowanie odpisów, poza odzwierciedleniem bieżącej jakości portfela kredytowego powinna uwzględniać oczekiwane czynniki makroekonomiczne (FLI, forward-looking-information), które będą występować w przyszłości.

Ze względu na relatywnie krótką historię Banku oraz doświadczenia funkcjonowania zasadniczo w okresie wysokiej koniunktury, Bank posiada pewne ograniczenia w zakresie określenia złożonych korelacji pomiędzy otoczeniem makroekonomicznym a zachowaniem portfeli kredytowych dla wszystkich aspektów wpływających na poziom strat oczekiwanych. Dodatkowym obciążeniem dla uwzględniania czynników zewnętrznych jest ograniczenie dotyczące kształtowania wiarygodnych, długoterminowych scenariuszy makroekonomicznych.

Pomimo ograniczeń, Bank zapewnia uwzględnienie przyszłych czynników makroekonomicznych we wszystkich istotnych komponentach oszacowania oczekiwanych strat kredytowych. Bank wykorzystuje dla tego celu własne dane historyczne, obserwacje rynkowe, w tym również obserwacje dla dojrzałych rynków europejskich oraz osądy eksperckie. We wszystkich uzasadnionych aspektach Bank stosuje ocenę scenariuszową.

Do kluczowych aspektów szacowania strat oczekiwanych uwzględniających wpływ przyszłych czynników makroekonomicznych w Banku należą:

- definiowanie istotnego pogorszenia ryzyka kredytowego wpływającego na udział Koszyka 2, gdzie Bank uzależnia jego skalę od prognoz makroekonomicznych poprzez wprowadzenie mechanizmu o charakterze stabilizująco - antycyklicznym (skutkiem czego w okresie wysokiej koniunktury Bank buduje relatywnie wysoki poziom Koszyka 2, który stabilizuje skutki dekoniunktury lub kryzysu gospodarczego),
- definiowanie prawdopodobieństwa default (w wymiarze life-time) wpływającego zarówno na ocenę pogorszenia jakości kredytowej oraz na szacowany poziom strat,
- uwzględnienie w parametrze szacowanej straty (LGD), w długoterminowym horyzoncie charakterystycznym dla pełnych cykli odzyskiwalności, scenariuszy negatywnie wpływających na wartość zabezpieczeń oraz skalę uzdrowień.

Założenia makroekonomiczne przyjmowane w zakresie FLI są zbieżne z prognozami definiowanymi przez Bank w zakresie strategicznych planów biznesowo-finansowych. W przypadkach, gdy analizowany horyzont wykracza poza okno planów strategicznych, założenia makro definiowane są ekspercko na bazie dostępnych zewnętrznych prognoz i oszacowań.

Ze względu na złożoność i istotność modeli FLI, Bank będzie prowadził intensywne prace rozwojowe w ich zakresie, z uwzględnieniem wymogów nadzorczych.

20.5 Dane finansowe (wartość brutto, odpisy aktualizujące)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2018			31.12.2017		
	Wartość brutto	Odpis z tytułu strat oczekiwanych	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
Segment detaliczny	32 048 060	-2 604 564	29 443 496	30 146 687	-1 911 961	28 234 726
Kredyty konsumpcyjne	18 948 266	-2 419 791	16 528 475	18 337 260	-1 795 399	16 541 861
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	10 490 966	-138 830	10 352 136	9 631 679	-83 893	9 547 786
Kredyty consumer finance	2 608 828	-45 943	2 562 885	2 177 748	-32 669	2 145 079
Segment Biznesowy	26 869 349	-2 066 921	24 802 428	24 523 628	-1 491 714	23 031 914
Kredyty operacyjne	13 034 649	-1 421 812	11 612 837	12 812 843	-908 147	11 904 696
Kredyty inwestycyjne	8 728 597	-418 269	8 310 328	8 992 528	-371 922	8 620 606
Pozostałe gospodarcze	5 106 103	-226 840	4 879 263	2 718 257	-211 645	2 506 612
Razem	58 917 409	-4 671 485	54 245 924	54 670 315	-3 403 675	51 266 640

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według metod kalkulacji odpisów	31.12.2018			31.12.2017		
	Wartość brutto	Odpis z tytułu strat oczekiwanych	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
Koszyk 3	6 919 170	-3 371 568	3 547 602	n/d	n/d	n/d
metoda indywidualna, w tym:	3 021 790	-930 486	2 091 304	3 033 329	-778 471	2 254 858
ze stwierdzoną utratą wartości	2 419 201	-927 494	1 491 707	2 348 052	-778 471	1 569 581
bez stwierdzonej utraty wartości	602 589	-2 992	599 597	685 277	0	685 277
metoda kolektywna	3 897 380	-2 441 082	1 456 298	3 694 718	-2 297 232	1 397 486
ze stwierdzoną utratą wartości	3 828 021	-2 433 496	1 394 525	3 566 585	-2 297 232	1 269 353
bez stwierdzonej utraty wartości	69 359	-7 586	61 773	128 133	0	128 133
metoda portfelowa (IBNR)	n/d	n/d	n/d	47 942 268	-327 972	47 614 296
Koszyk 2	6 356 390	-771 136	5 585 254	n/d	n/d	n/d
Koszyk 1	45 243 037	-467 542	44 775 495	n/d	n/d	n/d
POCI	398 812	-61 239	337 573	n/d	n/d	n/d
Razem	58 917 409	-4 671 485	54 245 924	54 670 315	-3 403 675	51 266 640

Kredyty i pożyczki udzielone klientom – ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe	31.12.2018			31.12.2017		
	Wartość brutto	Odpis z tytułu strat oczekiwanych	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
Z rozpoznaną utratą wartości (Koszyk 3) w tym:	6 247 222	-3 360 990	2 886 232	5 914 637	-3 075 703	2 838 934
oceniane metodą indywidualną	2 419 201	-927 494	1 491 707	2 348 052	-778 471	1 569 581
bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	52 271 375	-1 249 256	51 022 119	48 755 678	-327 972	48 427 706
Koszyk 3 (z rozpoznaną przesłanką indywidualną)	671 948	-10 578	661 370	1 664 804	-8 390	1 656 414
nieprzeterminowane	136 184	-3 513	132 671	1 010 890	-4 283	1 006 607
przeterminowane	535 764	-7 065	528 699	653 914	-4 107	649 807

Kredyty i pożyczki udzielone klientom – ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe	31.12.2018			31.12.2017		
	Wartość brutto	Odpis z tytułu strat oczekiwanych	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis z tytułu utruty wartości	Wartość netto
Koszyk 1 i koszyk 2 (IBNR)	51 599 427	-1 238 678	50 360 749	47 090 874	-319 582	46 771 292
nieprzeterminowane	46 670 992	-828 768	45 842 224	44 204 061	-162 462	44 041 599
przeterminowane	4 928 435	-409 910	4 518 525	2 886 813	-157 120	2 729 693
POCI	398 812	-61 239	337 573	n/d	n/d	n/d
Razem	58 917 409	-4 671 485	54 245 924	54 670 315	-3 403 675	51 266 640

W 2018 roku Grupa sprzedała wierzytelności na łączną kwotę brutto 448 279 tys. zł podczas gdy odpis z tytułu utraty wartości dla tego portfela wyniósł 353 047 tys. zł. Wpływ sprzedaży wierzytelności na koszty ryzyka w 2018 roku wyniósł 33 367 tys. zł.

W 2017 Grupa sprzedała wierzytelności na łączną kwotę brutto 673 289 tys. zł podczas gdy odpis aktualizujący utworzony dla tego portfela wyniósł 504 964 tys. zł. Wpływ sprzedaży wierzytelności na koszty ryzyka w 2017 r. wyniósł 74 715 tys. zł po uwzględnieniu aktualizacji parametrów ryzyka mającej na celu dostosowanie poziomu odpisów do profilu ryzyka pozostałej w Banku części portfela NPL.

W 2018 roku Bank dokonał spisania aktywów w wysokości 504 842 tys. zł. Spisania dotyczyły zarówno portfela kredytów klientów indywidualnych, jak i biznesowych. Spisane aktywa mogą być w dalszym ciągu przedmiotem działań służących ich odzyskaniu.

Odpisy z tytułu strat oczekiwanych uzgodnienie ruchu w 2018	Stan na 01.01.2018	Wpływ na wynik	Utworzenie w okresie	Rozwiązanie w okresie	Odzyskane należności nieściągalne w ewidencji pozabilansowej	Migracja pomiędzy koszykami	Spisania aktywów	Inne	Wartość na koniec okresu
Koszyk 1	531 428	-60 841	767 774	-931 735	0	103 120	0	-3 045	467 542
Koszyk 2	830 959	-62 191	1 408 633	-1 204 062	-18	-266 744	-53	2 403	771 136
Koszyk 3	2 729 663	1 241 572	1 918 833	-832 366	-8 519	163 624	-807 371	199 185	3 371 568
POCI	22 990	3 046	181 094	-178 048	0	0	-12 116	47 319	61 239
Razem	4 115 040	1 121 586	4 276 334	-3 146 211	-8 537	0	-819 540	245 862	4 671 485

Odpisy z tytułu utraty wartości -uzgodnienie ruchu w 2017	Wartość na początek okresu	Wpływ na wynik	Utworzenie w okresie	Rozwiązanie w okresie	Odzyskane należności nieściągalne w ewidencji pozabilansowej	Spisania aktywów	Inne	Wartość na koniec okresu
Segment detaliczny	1 792 905	480 521	1 760 648	-1 266 386	-13 741	-409 611	34 405	1 911 961
Segment biznesowy	1 268 988	419 302	1 392 487	-972 239	-946	-219 761	22 239	1 491 714
Razem	3 061 893	899 823	3 153 135	-2 238 625	-14 687	-629 372	56 644	3 403 675

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2018	31.12.2017
Segment detaliczny	29 443 496	28 234 726
≤ 1M	2 615 286	3 202 620
> 1M ≤ 3M	765 826	700 879
> 3M ≤ 6M	1 096 397	994 312
> 6M ≤ 1Y	1 976 997	1 829 288
>1Y ≤ 2Y	2 951 156	2 827 282
>2Y ≤ 5Y	6 293 279	5 928 016
>5Y ≤ 10Y	6 260 175	5 768 341
>10Y ≤ 20Y	4 573 367	4 134 633
>20Y	2 911 013	2 849 355

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2018	31.12.2017
Segment biznesowy	24 802 428	23 031 914
≤ 1M	6 820 337	5 751 955
> 1M ≤ 3M	1 383 577	1 123 031
> 3M ≤ 6M	1 074 700	1 170 079
> 6M ≤ 1Y	2 526 627	2 404 304
>1Y ≤ 2Y	3 041 125	2 644 424
>2Y ≤ 5Y	6 041 201	5 484 598
>5Y ≤ 10Y	3 112 795	3 530 189
>10Y ≤ 20Y	802 066	923 334
Razem	54 245 924	51 266 640

Według struktury walutowej	31.12.2018	31.12.2017
Segment detaliczny	29 443 496	28 234 726
PLN	27 747 110	26 682 610
EUR	1 208 410	1 112 805
GBP	274 302	237 003
USD	47 717	44 068
CHF	159 681	158 214
Pozostałe	6 276	26
Segment biznesowy	24 802 428	23 031 914
PLN	20 142 971	18 790 286
EUR	4 527 998	3 986 504
GBP	182	71 002
USD	99 255	132 698
CHF	32 022	42 390
Pozostałe	0	9 034
Razem	54 245 924	51 266 640

20.6 Leasing finansowy - Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu finansowego Grupa Kapitałowa, jako leasingodawca, ujmuje należności w kwocie równej bieżącej wartości umownych opłat leasingowych powiększonej o ewentualną niegwarantowaną wartość końcową przypisaną leasingodawcy, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Należności te są wykazywane w pozycji aktywów „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu finansowego są dzielone między przychody z tytułu odsetek i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy procentowej od pozostałej do spłaty należności.

W przypadku umów leasingu operacyjnego, początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane, jako przychód w okresie, w którym stają się należne. Opłaty leasingowe należne z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego (umowy leasingu operacyjnego), ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę z Grupy Alior Leasing sp. z o.o. Zakres działalności spółki został opisany w nocie 1.2.

Wartość kwot inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych dla umów leasingu finansowego wynosiła na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Wartość kwot inwestycji leasingowych netto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych	Inwestycja leasingowa netto	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	Niezrealizowane przychody
Należności leasingowe brutto:			
do 1 roku	843 105	993 275	150 170
od 1 roku do 5 lat	2 246 947	2 448 982	202 035
powyżej 5 lat	84 937	89 422	4 485
Razem brutto	3 174 989	3 531 679	356 690
Odpisy z tytułu utraty wartości	35 044	0	0
Razem netto	3 139 945	3 531 679	356 690

Wartość kwot inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych dla umów leasingu finansowego wynosiła na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Wartość kwot inwestycji leasingowych netto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych	Inwestycja leasingowa netto	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	Niezrealizowane przychody
Należności leasingowe brutto:			
do 1 roku	205 854	265 625	59 772
od 1 roku do 5 lat	524 226	611 552	87 326
powyżej 5 lat	15 643	17 538	1 895
Razem brutto	745 723	894 715	148 993
Odpisy z tytułu utraty wartości	8 922	0	0
Razem netto	736 801	894 715	148 993

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na 31 grudnia 2017 roku brak jest niegwarantowanych wartości końcowych przypadających leasingodawcy.

20.7 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Odpisy aktualizujące w reżimie MSSF 9, ze względu na długi horyzont oszacowania (life-time) oraz stosowanie scenariuszy, charakteryzują się zasadniczo znaczącą wrażliwością.

W poniższych tabelach wskazano główne obszary wrażliwości z ich wpływem na poziom odpisów.

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia przepływów pieniężnych (w tym przepływów z realizacji zabezpieczeń) na utratę wartości dla portfela kredytów i pożyczek ocenianych przez Bank metodą indywidualną przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

	31.12.2018
	Scenariusz
	-/+10%
Szacunkowa zmiana utraty wartości kredytów i pożyczek na skutek portfelowej zmiany wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych dla kredytów i pożyczek ocenianych przez Bank metodą indywidualną	- / +222

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia przepływów pieniężnych (w tym przepływów z realizacji zabezpieczeń) na utratę wartości dla portfela kredytów i pożyczek ocenianych przez Bank metodą portfelową przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

	31.12.2018
	Scenariusz
	-/+10%
Szacunkowa zmiana utraty wartości kredytów i pożyczek na skutek zmiany portfelowej wartości bieżących szacowanych przepływów pieniężnych dla kredytów i pożyczek ocenianych przez Bank metodą portfelową	-/+151

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia parametru PD na zmianę odpisu ECL na oczekiwane straty kredytów i pożyczek przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

	31.12.2018
	Scenariusz
	-/+10%
Szacunkowa zmiana utraty wartości kredytów i pożyczek na skutek zmiany portfelowej prawdopodobieństwa default o +/- 10% lub LGD o +/- 10% - Koszyk 1	-/+50
Szacunkowa zmiana utraty wartości kredytów i pożyczek na skutek zmiany portfelowej prawdopodobieństwa default o +/- 10% lub LGD o +/- 10% - Koszyk 2	-/+68

Wpływ zmiany PKB na udział Koszyka 2 przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

	31.12.2018
	Scenariusz
	PKB diff -/+ 2 pp
Szacunkowa zmiana utraty wartości kredytów i pożyczek na skutek zmiany udziału Koszyka 2 w zmiennych fazach makro	-/ +100

21 Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

21.1 Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują aktywa o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż jeden rok, kompletne i użytkowane w celu świadczenia usług. Wyceniane są początkowo według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie oraz skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady ponoszone po początkowym ujęciu nabytego składnika majątku rzeczowego są ujmowane jako aktywa tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne tego składnika. W pozostałych przypadkach te nakłady ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Nieruchomości inwestycyjne obejmują nieruchomości, które Bank traktuje jako źródło korzyści ekonomicznych z tytułu przychodów z wynajmu lub przyrostu ich wartości godziwej (lub obu tych tytułów jednocześnie). Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjnych Bank stosuje metodę wyceny według metody ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne o zdefiniowanym okresie ekonomicznej użyteczności, w tym wytworzone we własnym zakresie, po początkowym ujęciu, wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składnika aktywów. Na każdy dzień bilansowy Bank dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku

istnienia takiej przesłanki Bank dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. Jeśli wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów netto możliwych do zidentyfikowania w transakcji połączenia jednostek. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. W przypadku zbycia jednostki zależnej, wartość firmy rozpoznaną na nabyciu wlicza się w wynik finansowy stanowiący rozliczenie sprzedaży.

W odniesieniu do wartości firmy utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości nie podlega odwróceniu w okresach późniejszych. Wartość firmy jest analizowana pod kątem utraty wartości na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy lub częściej - jeśli zidentyfikowano przesłanki utraty wartości.

Pozostałe składniki wartości niematerialnych to możliwe do zidentyfikowania składniki aktywów, bez postaci fizycznej. Początkowo są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Bank kapitalizuje:

- wydatki poniesione w związku z nabyciem licencji na oprogramowanie i wytworzeniem licencji lub modułu do nabytej licencji;
- koszty wytworzenia składnika aktywów we własnym zakresie obejmujące wszystkie nakłady, w tym koszty z tytułu świadczeń pracowniczych które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia i przygotowania składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Koszt składnika wartości niematerialnych nabytego w oddzielnej transakcji obejmuje:

- cenę zakupu łącznie z kwotą ceł importowych i niepodlegających odliczeniu podatków od zakupu, pomniejszoną o upusty handlowe i rabaty;
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu składnika wartości niematerialnych są ujmowane jako aktywa tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. Koszt wytworzenia licencji lub dodatkowego modułu do nabytej licencji przez jednostkę we własnym zakresie obejmuje wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

W pozostałych przypadkach są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Odpisy amortyzacyjne

Amortyzacja naliczana jest od wszystkich aktywów trwałych, o określonym okresie użytkowania metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego aktywa. Co najmniej raz w roku weryfikowana jest przyjęta metoda amortyzacji oraz okresy użytkowania.

Rozpoczęcie amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten środek przyjęto do używania, a jej zakończenie nie później niż z chwilą:

- 1) zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową danego składnika aktywów, lub
- 2) przeznaczenia go do likwidacji, lub
- 3) sprzedaży, lub
- 4) stwierdzenia jego niedoboru, lub

5) ustalenia w wyniku weryfikacji, że przewidywana wartość końcowa składnika aktywów przewyższa jego wartość bilansową (netto) z uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji wartości końcowej składnika aktywów (wartości „rezydualnej”), tj. kwoty netto, którą Grupa Kapitałowa spodziewa się uzyskać na zakończenie okresu użytkowania, po odliczeniu oczekiwanych kosztów zbycia.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Wyszczególnienie	Okres użytkowania w latach
Rzeczowe aktywa trwałe	
Ulepszenia w obcych budynkach lub budowlach	5–10
Maszyny i urządzenia	1–5
Wyposażenie	2–10
Środki transport	2,5–5
Wartości niematerialne	
Licencje	2–12,5
Oprogramowanie systemów informatycznych	2–10
Koszty prac rozwojowych	2–12,5
Prawo autorskie i inne wartości niematerialne	2–10

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości

Utrata wartości następuje wtedy, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wyznaczony w ten sposób odpis aktualizujący jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej spośród dwóch wartości: godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i użytkowej składnika aktywów.

Wartość użytkowa jest wyznaczana przez dyskonto szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów, przy użyciu stopy dyskonta sprzed opodatkowania. Dla aktywów, które nie generują niezależnych przepływów gotówki, Bank ustala wartość odzyskiwalną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może zostać odwrócony przez wynik finansowy do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywów nie przekracza wartości księgowej danego składnika aktywów, przy założeniu, że nie dokonano odpisu aktualizującego.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwracaniu. W przypadku innych aktywów ten odpis podlega odwracaniu pod warunkiem, że nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

21.2 Dane finansowe

Rzeczowe aktywa trwałe

31.12.2018	Środki trwałe w budowie	Urządzenia techniczne (w tym sprzęt informatyczny)	Inwestycje w obce objekty	Budynki własne	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na 01.01.2018	42 187	423 661	213 716	160 132	103 994	943 690
Zmiana z tytułu:	-18 036	66 580	30 680	4 395	2 753	86 372
Zakupów w 2018 r.	11 637	43 618	30 327	3 288	5 522	94 392
Sprzedaży w 2018 r.	0	-2 479	0	0	-5 137	-7 616
Pozostałe zmiany	-29 673	25 441	353	1 107	2 368	-404
Wartość w cenie nabycia na 31.12.2018	24 151	490 241	244 396	164 527	106 747	1 030 062
Skumulowana amortyzacja na 01.01.2018	0	245 608	129 744	8 155	69 771	453 278

31.12.2018	Środki trwałe w budowie	Urządzenia techniczne (w tym sprzęt informatyczny)	Inwestycje w obce objekty	Budynki własne	Pozostałe	Razem
Amortyzacja za 2018 r.	0	61 935	23 806	5 186	6 622	97 549
Pozostałe zmiany	0	-3	0	0	-37	-40
Skumulowana amortyzacja na 31.12.2018	0	307 540	153 550	13 341	76 356	550 787
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2018	4	3 063	9 025	0	2 629	14 721
Zmiany odpisów w 2018 r.	0	637	2 419	0	781	3 837
Odpisy z tytułu utraty wartości 31.12.2018	4	3 700	11 444	0	3 410	18 558
Wartość netto na 01.01.2018	42 183	174 990	74 947	151 977	31 594	475 691
Wartość netto na 31.12.2018	24 147	179 001	79 402	151 186	26 981	460 717

31.12.2017	Środki trwałe w budowie	Urządzenia techniczne (w tym sprzęt informatyczny)	Inwestycje w obce objekty	Budynki własne	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na 01.01.2017	23 075	376 162	202 203	144 498	97 699	843 637
Zmiana z tytułu:	19 112	47 499	11 513	15 634	6 295	100 053
Zakupów w 2017 r.	50 818	27 394	18 699	1 800	9 138	107 849
Sprzedaży w 2017 r.	-74	-2 469	0	0	-3 437	-5 980
Pozostałe zmiany	-31 632	22 574	-7 186	13 834	594	-1 816
Wartość w cenie nabycia na 31.12.2017	42 187	423 661	213 716	160 132	103 994	943 690
Skumulowana amortyzacja na 01.01.2017	0	184 505	106 370	1 626	63 760	356 261
Amortyzacja za 2017 r.	0	63 589	28 181	6 529	7 717	106 016
Pozostałe zmiany	0	-2 485	-4 807	0	-1 706	-8 998
Skumulowana amortyzacja na 31.12.2017	0	245 608	129 744	8 155	69 771	453 278
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2017	0	1 134	348	0	99	1 581
Zmiany odpisów w 2017 r.	4	2 957	8 964	0	2 526	14 451
Pozostałe zmiany	0	-1 028	-287	0	4	-1 311
Odpisy z tytułu utraty wartości 31.12.2017	4	3 063	9 025	0	2 629	14 721
Wartość netto na 01.01.2017	23 075	190 523	95 485	142 872	33 840	485 796
Wartość netto na 31.12.2017	42 183	174 990	74 947	151 977	31 594	475 691

Wartości niematerialne

31.12.2018	Wartość firmy	Nakłady	Oprogramowanie, licencje i koszty prac rozwojowych	Znak towarowy	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na 01.01.2018	117 264	90 454	598 692	3 667	50 167	860 244
Zmiany wartości niematerialnych z tytułu:	0	31 974	69 660	0	298	101 932
Zakupów w 2018 r.	0	49 014	22 189	0	265	71 468
Przebiegowania w 2018 r.	0	-6 855	6 855	0	0	0
Skapitalizowanych kosztów wytworzenia	0	22 207	21 988	0	0	44 195
Pozostałe zmiany	0	-32 392	18 628	0	33	-13 731
Wartość w cenie nabycia na 31.12.2018	117 264	122 428	668 352	3 667	50 465	962 176
Skumulowana amortyzacja na 01.01.2018	0	0	248 119	0	30 541	278 660
Amortyzacja za 2018 r.	0	0	57 565	0	19 411	76 976
Skumulowana amortyzacja na 31.12.2018	0	0	305 684	0	49 952	355 636
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2018	11 920	8 228	9 482	3 367	0	32 997
Zmiany odpisów w 2018	0	1 731	582	0	0	2 313

31.12.2018	Wartość firmy	Nakłady	Oprogramowanie, licencje i koszty prac rozwojowych	Znak towarowy	Pozostałe	Razem
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2018	11 920	9 959	10 064	3 367	0	35 310
Wartość netto na 01.01.2018	105 344	82 226	341 091	300	19 626	548 587
Wartość netto na 31.12.2018	105 344	112 469	352 604	300	513	571 230

31.12.2017	Wartość firmy	Nakłady	Oprogramowanie, licencje i koszty prac rozwojowych	Znak towarowy	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na 01.01.2017	117 262	110 256	472 384	3 667	47 650	751 219
Zmiany wartości niematerialnych z tytułu:	2	-19 802	126 308	0	2 517	109 025
Zakupów w 2017 r.	2	61 283	14 673	0	54	76 012
Przejęć w 2017 r.	0	0	31 150	0	0	31 150
Skapitalizowanych kosztów wytworzenia	0	11 204	14 983	0	0	26 187
Pozostałe zmiany	0	-92 289	96 652	0	2 463	6 826
Wartość w cenie nabycia na 31.12.2017	117 264	90 454	598 692	3 667	50 167	860 244
Skumulowana amortyzacja na 01.01.2017	0	0	200 604	0	6 798	207 402
Amortyzacja za 2017 r.	0	0	49 564	0	21 460	71 024
Pozostałe zmiany	0	0	-2 049	0	2 283	234
Skumulowana amortyzacja na 31.12.2017	0	0	248 119	0	30 541	278 660
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2017	11 920	17	12 069	3 367	0	27 373
Zmiany odpisów w 2017	0	11 269	1	0	0	11 270
Pozostałe zmiany	0	-3 058	-2 588	0	0	-5 646
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2017	11 920	8 228	9 482	3 367	0	32 997
Wartość netto na 01.01.2017	105 342	110 239	259 711	300	40 852	516 444
Wartość netto na 31.12.2017	105 344	82 226	341 091	300	19 626	548 587

21.3 Istotne szacunki i osądy - Test na utratę wartości firmy

Test na utratę wartości salda wartości firmy powstałej z nabycia i połączenia z Meritum Bank SA

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank przeprowadził obowiązkowe testy na utratę wartości firmy powstałej z nabycia Meritum Bank Polska SA zgodnie z modelami opracowanymi na podstawie wytycznych zawartych w MSR 36.

Test na utratę wartości przeprowadza się poprzez porównanie wartości bilansowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) z ich wartością odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna szacowana jest na podstawie wartości użytkowej CGU. Wartość użytkowa to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych za okres 3 lat z uwzględnieniem wartości rezydualnej CGU. Wartość rezydualna CGU została skalkulowana z wykorzystaniem modelu teoretycznych dywidend (model Gordona), poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy, przy zastosowaniu stopy wzrostu przyjętej na poziomie 3,6%. Prognozy przepływów pieniężnych opierają się na założeniach zawartych w planie finansowym dla Grupy Kapitałowej Alior Banku na 2017 rok oraz strategii Grupy na kolejne lata. Przepływy finansowe dyskontowane są przy pomocy stopy kosztu kapitału własnego określonej za pomocą modelu wyceny aktywów kapitałowych. Aktualna stopa dyskonta wynosi 9,3%.

Test na utratę wartości przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazał nadwyżkę wartości odzyskiwalnej nad wartością bilansową poszczególnych CGU i w związku z tym nie stwierdzono utraty wartości CGU.

21.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Wpływ zmiany długości okresu użytkowania dla składników majątkowych podlegających amortyzacji, z grupy grunty i budynki, wpływających na zmiany wyniku finansowego przedstawia poniższa tabela:

Wpływ na koszty amortyzacji zmiany długości okresu użytkowania dla składników majątkowych	31.12.2018		31.12.2017	
	scenariusz +5 lat	scenariusz -5 lat	scenariusz +5 lat	scenariusz -5 lat
Urządzenia techniczne	-33 748	289 883	-21 776	159 267
Inwestycje w obce objekty	-15 898	73 181	-13 555	60 300
	-49 646	363 064	-35 331	219 567

Wpływ zmiany stopy wzrostu oraz stopy dyskontowej na wynik testu na utratę wartości firmy powstałej z nabycia Meritum Bank SA

	Wartość bazowa parametru	Wynik testu na utratę wartości w przypadku spadku parametru o 20%	Wynik testu na utratę wartości w przypadku wzrostu parametru o 20%
Stopa dyskontowa	9,30%	Brak utraty wartości	Brak utraty wartości
Stopa wzrostu	3,60%	Brak utraty wartości	Brak utraty wartości

22 Pozostałe aktywa

22.1 Zasady rachunkowości

Aktywa finansowe ujęte w tej pozycji wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, obejmującej również ewentualne odsetki od tych aktywów, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Aktywa niefinansowe wycenia się zgodnie z zasadami wyceny obowiązującymi dla poszczególnych kategorii aktywów ujętych w tej pozycji.

22.2 Dane finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
Dłużnicy różni	566 357	588 506
Pozostałe rozrachunki	331 127	205 999
Należności ze sprzedaży wierzytelności	0	64 979
Należności związane ze sprzedażą usług (w tym ubezpieczenia)	36 905	61 784
Kaucje gwarancyjne	16 962	18 928
Rozliczenia kart płatniczych	181 363	142 468
Należności z tytułu rozliczenia zakupu spółki	0	94 348
Koszty rozliczane w czasie	34 517	31 218
Rozliczenia z tytułu czynszów i mediów	617	1 338
Utrzymanie i wsparcie systemów, serwis sprzętu i urządzeń	18 167	14 105
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	15 733	15 775
Pozostałe należności	57	5 238
Rozliczenia z tytułu VAT	145 385	75 013
Pozostałe aktywa (brutto)	746 316	699 975
Odpis	-69 835	-73 535
Pozostałe aktywa (netto)	676 481	626 440
w tym aktywa finansowe (brutto)	566 357	588 506

Należności związane ze sprzedażą usług i towarów obejmują, przede wszystkim, wynagrodzenie od towarzystw ubezpieczeniowych z tytułu obsługi ubezpieczeń.

23 Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

23.1 Zasady rachunkowości

Poniższa tabela prezentuje zmianę w klasyfikacji pomiędzy MSR 39 oraz MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 roku

	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży/ Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu /Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

23.2 Dane finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
Obligacje skarbowe zablokowane pod transakcje REPO	0	77 431
Kaucja na zabezpieczenie transakcji robionych w Alior Traderze	88	723
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zabezpieczające kredyt w EBI	n/d	109 466
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu/utrzymywane do terminu wymagalności zabezpieczające kredyt w EBI	333 198	221 291
Razem	333 286	408 911

Poza aktywami stanowiącymi zabezpieczenie zobowiązań prezentowanymi odrębnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w przypadku których otrzymujący ma prawo sprzedać lub wymienić na inne zabezpieczenie przedmiot zabezpieczenia, Bank posiadał jeszcze następujące zabezpieczenia zobowiązań niespełniające tego kryterium:

	31.12.2018	31.12.2017
Obligacje skarbowe zablokowane pod BFG	351 896	605 719
Kaucje będące zabezpieczeniem transakcji pochodnych (ISDA)	124 998	163 770
Razem	476 894	769 489

24 Zobowiązania wobec banków

24.1 Zasady rachunkowości

Zobowiązania wobec banków są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r. kategoria ta, obejmowała zobowiązania z tytułu depozytów oraz wyemitowanych papierów wartościowych a także transakcje z przyrzeczeniem odkupu.

24.2 Dane finansowe

Według struktury rodzajowej	31.12.2018	31.12.2017
Depozyty bieżące	4 991	673
Depozyty jednodniowe	0	1 949
Depozyty terminowe	2 770	300 044
Emisja własna obligacji	22 761	22 766
Kredyt otrzymany	230 830	266 817
Pozostałe zobowiązania	331 975	221 860
Repo	0	77 536
Zobowiązania wobec banków razem	593 327	891 645

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2018	31.12.2017
≤ 1M	346 921	300 931
> 1M ≤ 3M	6 717	301 999
> 3M ≤ 1Y	19 800	20 849
> 1Y ≤ 5Y	113 051	137 682
>5Y	106 838	130 184
Zobowiązania wobec banków razem	593 327	891 645

Według struktury walutowej	31.12.2018	31.12.2017
PLN	521 526	845 992
EUR	66 247	45 571
USD	1	65
GBP	2 782	0
Pozostałe	2 771	17
Zobowiązania wobec banków razem	593 327	891 645

25 Zobowiązania wobec klientów

25.1 Zasady rachunkowości

Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r. kategoria ta, obejmowała zobowiązania z tytułu depozytów oraz wyemitowanych bankowych papierów wartościowych (BPW) a także obligacji.

25.2 Dane finansowe

Według struktury rodzajowej i segmentu klientów	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone
Segment detaliczny	43 944 874	36 572 276
Depozyty bieżące	28 546 686	22 584 687

Według struktury rodzajowej i segmentu klientów	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone
Depozyty terminowe	12 777 384	12 134 722
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	2 380 331	1 615 605
Emisja własna obligacji	81 484	81 500
Pozostałe zobowiązania	158 989	155 762
Segment biznesowy	18 490 711	21 084 743
Depozyty bieżące	10 130 389	9 495 558
Depozyty terminowe	7 489 126	9 740 352
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	429 148	1 455 323
Emisja własna obligacji	163 883	148 684
Pozostałe zobowiązania	278 165	244 826
Zobowiązania wobec klientów razem	62 435 585	57 657 019

Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone
Segment detaliczny	43 944 874	36 572 276
≤ 1M	31 096 078	24 966 548
> 1M ≤ 3M	3 968 381	3 208 322
> 3M ≤ 1Y	5 639 417	6 697 726
> 1Y ≤ 5Y	3 238 068	1 693 116
> 5Y	2 930	6 564
Segment biznesowy	18 490 711	21 084 743
≤ 1M	14 555 460	15 087 554
> 1M ≤ 3M	2 203 800	3 137 008
> 3M ≤ 1Y	1 231 319	2 051 232
> 1Y ≤ 5Y	456 186	760 770
> 5Y	43 946	48 179
Zobowiązania wobec klientów razem	62 435 585	57 657 019

Według struktury walutowej	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone
Segment detaliczny	43 944 874	36 572 276
PLN	37 804 559	30 960 237
EUR	2 580 436	2 367 710
GBP	580 994	597 002
USD	2 540 593	2 219 330
CHF	151 577	180 154
Pozostałe	286 715	247 843
Segment biznesowy	18 490 711	21 084 743
PLN	15 482 932	17 560 440
EUR	1 909 173	2 558 228
GBP	85 084	74 320
USD	881 229	562 892
CHF	81 626	17 489
Pozostałe	50 667	311 374
Zobowiązania wobec klientów razem	62 435 585	57 657 019

W 2018 r. Bank wyemitował 1 111 576 tys. zł bankowych papierów wartościowych (BPW), a wykup przed terminem zapadalności wyniósł 123 966 tys. zł.

W 2017 r. Bank wyemitował 2 035 195 tys. zł bankowych papierów wartościowych (BPW), wykup przed terminem zapadalności wyniósł 112 682 tys. zł.

26 Zobowiązania finansowe

26.1 Zasady rachunkowości – wpływ MSSF 9

Zastosowanie MSSF 9 nie miało istotnego wpływu na zakres instrumentów rozpoznanych jako zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu. Kategoria obejmuje instrumenty pochodne oraz zobowiązania finansowe z tytułu krótkiej sprzedaży. Instrumenty te wyceniane są w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Poniższa tabela prezentuje zmianę w klasyfikacji pomiędzy MSR 39 oraz MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 roku.

	Klasyfikacja zgodnie z MSR 39	Klasyfikacja zgodnie z MSSF 9
Zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do kategorii zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r. (przeznaczone do obrotu) Bank zaklasyfikował instrumenty pochodne oraz papiery wartościowe (obligacje). Transakcje pochodne zawierane są w celach handlowych oraz w celu zarządzania ryzykiem rynkowym. Bank zawiera następujące rodzaje transakcji pochodnych: FX-Forward, FX-Swap, IRS, CIRS, FRA, Futures na towary, Forward na towary, terminowe transakcje papierami wartościowymi. Bank codziennie dokonuje wyceny instrumentów pochodnych, stosując model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Bank zawiera również transakcje opcyjne, które wyceniane są na podstawie modeli wyceny opcji.

26.2 Dane finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
Obligacje	0	58 333
Transakcje stopy procentowej	290 875	164 276
SWAP	289 975	162 185
Opcje Cap Floor	900	2 091
Transakcje walutowe	55 226	133 598
FX swap	12 170	63 816
FX forward	13 117	37 675
CIRS	5 586	16 601
Opcje FX	24 353	15 506
Pozostałe opcje	36 028	52 448
Pozostałe instrumenty	34 278	27 223
Zobowiązania finansowe	416 407	435 878

Według terminów zapadalności	31.12.2018	31.12.2017
Bez określonego terminu	0	18 730
≤ 1W	2 196	9 103

Według terminów zapadalności	31.12.2018	31.12.2017
> 1W ≤ 1M	49 495	43 737
> 1M ≤ 3M	26 668	47 647
> 3M ≤ 6M	47 403	27 894
> 6M ≤ 1Y	74 129	29 779
> 1Y ≤ 2Y	116 795	118 914
> 2Y ≤ 5Y	72 815	110 142
> 5Y ≤ 10Y	26 906	29 932
Razem	416 407	435 878

27 Rezerwy

27.1 Zasady rachunkowości

Rezerwy są to zobowiązania o niepewnym terminie zapłaty bądź niepewnej kwocie. Bank tworzy rezerwy wtedy, gdy na jednostce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Jeśli warunki te nie są spełnione, nie tworzy się rezerwy.

Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe tworzy się indywidualnie dla każdego pracownika, na podstawie wyceny aktuarialnej sporządzanej przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego. Podstawą do wyznaczania wartości rezerw jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub rentowej, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie regulaminu wynagradzania pracowników.

Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego do obliczania wartości rezerw została ustalona na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Rezerwa na sprawy sporne

Jest to rezerwa na sprawy sporne z pracownikami, kontrahentami, klientami oraz instytucjami zewnętrznymi (np. UOKiK), tworzona ze względu na duże prawdopodobieństwo przegrania sprawy sądowej przez Bank. Szczegóły zostały opisane w nocie 37.

Rezerwy na sprawy sporne tworzone są w wysokości oczekiwanych wpływów korzyści ekonomicznych.

Rezerwy na udzielone zobowiązania o charakterze finansowym i gwarancyjnym

Rezerwę na pozabilansowe ekspozycje kredytowe tworzy się zgodnie z MSSF 9. Szczegółowe zasady oceny ryzyka zostały opisane w nocie 20. Rezerwy pozabilansowe tworzone są z uwzględnieniem modelu EAD, gdzie rezerwa wyceniana jest w oparciu o nadwyżkę EAD nad zaangażowanie bilansowe. W procesie wyceny rezerw Bank stosuje parametry ryzyka i zasady oszacowania tożsame z wyceną należności.

Rezerwa restrukturyzacyjna

Rezerwa restrukturyzacyjna przeznaczona jest na wypłaty odpraw ustawowych w związku z rozwiązaniem stosunku pracy w ramach zwolnienia grupowego oraz na tzw. dodatkowe odszkodowanie wynikające z porozumienia zawartego z organizacjami związkowymi oraz rezerwę przeznaczoną na koszty związane z restrukturyzacją sieci oddziałów i opuszczeniem zlokalizowanych w zbyt bliskiej odległości placówek franczyzowych (rezerwa obejmuje

koszty odszkodowań oraz wydatki związane z fizycznym opuszczeniem placówki i przywróceniem jej do stanu pierwotnego). Program restrukturyzacji został ogłoszony przez Bank i rozpoczęto jego realizację w grudniu 2016 r.

27.2 Dane finansowe

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na udzielone zobowiązania o charakterze pozabilansowym	Rezerwy na restrukturyzację	Rezerwy ogółem
Stan 1 stycznia 2018 r.	16 024	13 338	23 677	37 418	90 457
Wpływ MSSF 9	0	0	121 628	0	121 628
Utworzenie rezerw	35 484	7 207	237 131	0	279 822
Rozwiązanie rezerw	-7 750	-12 892	-308 079	-6 800	-335 521
Wykorzystanie rezerw	-8 698	-427	0	-21 090	-30 215
Inne zmiany	4	16	8	0	28
31 grudnia 2018	35 064	7 242	74 365	9 528	126 199

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na udzielone zobowiązania o charakterze pozabilansowym	Rezerwy na restrukturyzację	Rezerwy ogółem
Stan 1 stycznia 2017 r.	8 700	10 754	17 586	249 775	286 815
Utworzenie rezerw	8 254	10 453	41 130	0	59 837
Rozwiązanie rezerw	-636	-7 825	-34 823	-28 143	-71 427
Wykorzystanie rezerw	-1 337	-44	0	-184 214	-185 595
Inne zmiany	1 043	0	-216	0	827
Stan 31 grudnia 2017 r.	16 024	13 338	23 677	37 418	90 457

Podział rezerwy restrukturyzacyjnej na 31.12.2018 r. zaprezentowano poniżej:

	31.12.2017	wykorzystanie	rozwiązanie	31.12.2018
Odprawy dla pracowników	815	-815	0	0
Reorganizacja sieci placówek	36 603	-20 275	-6 800	9 528
	37 418	-21 090	-6 800	9 528

27.3 Istotne szacunki i osądy - Rezerwa aktuarialna

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych. W kalkulacji rezerwy uwzględniono wszystkie odprawy emerytalne i rentowe, które mogą być w przyszłości wypłacone. Rezerwę utworzono na podstawie listy osób zawierającej wszystkie niezbędne dane o pracownikach, ze szczególnym uwzględnieniem stażu pracy, wieku oraz płci. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do końca okresu sprawozdawczego.

27.4 Analiza wrażliwości istotnych szacunków i osądów

Bank dokonał aktualizacji szacunków na dzień 31 grudnia 2018 roku wykorzystując kalkulacje przeprowadzone przez zewnętrznego niezależnego aktuarium. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Istotnym elementem wpływającym na wysokość rezerwy jest przyjęta stopa dyskonta finansowego,

która została przyjęta przez Bank na poziomie 2,80%. W 2017 roku przyjęta stopa dyskonta finansowego wynosiła 3,25%.

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia stopy dyskonta finansowego oraz podstawowych założeń aktuarialnych o 1 p.p. na zmniejszenie/zwiększenie wartości rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiają poniższe tabele:

Szacunkowa zmiana rezerwy na 31.12.2018	Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
	scenariusz +1pp	scenariusz -1pp	scenariusz +1pp	scenariusz -1pp
Rezerwa na odprawy emerytalne oraz rentowe	6 560	7 919	8 010	6 538

Szacunkowa zmiana rezerwy na 31.12.2017	Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
	scenariusz +1pp	scenariusz -1pp	scenariusz +1pp	scenariusz -1pp
Rezerwa na odprawy emerytalne oraz rentowe	14 283	12 097	12 033	14 477

28 Pozostałe zobowiązania

28.1 Zasady rachunkowości

Zobowiązania ujęte w tej pozycji wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej ewentualne odsetki od tych zobowiązań, natomiast rezerwy na przyszłe płatności w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości niezbędnej do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Zobowiązania niefinansowe wycenia się zgodnie z zasadami wyceny obowiązującymi dla poszczególnych kategorii zobowiązań ujętych w tej pozycji.

28.2 Dane finansowe

	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone
Rozrachunki międzybankowe	354 356	723 937
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych rozrachunków publicznoprawnych	39 057	36 705
Zobowiązania z tytułu rozliczenia kart płatniczych	117 620	150 699
Pozostałe rozrachunki, w tym:	123 600	190 799
rozrachunki z ubezpieczycielami	20 118	16 668
Rozliczenie z emisji bankowych certyfikatów depozytowych	42 902	91 048
Rozliczenia międzyokresowe bierne	166 377	146 188
Przychody pobrane z góry	70 509	79 704
Rezerwa na odstąpienia	28 300	38 679
Rezerwa na premie	102 469	110 523
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	24 298	29 375
Zobowiązania z tytułu programu na akcjach fantomowych	15 355	16 885
Rezerwa na programy retencyjne	6 326	18 118
Aktualizacja programu opcji menedżerskich - część rozliczana w środkach pieniężnych	5 373	9 881
Pozostałe rezerwy pracownicze	2 893	1 663
Pozostałe zobowiązania	67 676	49 711
Pozostałe zobowiązania	1 167 111	1 693 915
w tym zobowiązania finansowe	595 576	1 065 435

29 Zobowiązania podporządkowane

29.1 Opis instrumentu

W dniu 23 sierpnia 2017 r. Rada Nadzorcza Banku, zgodnie z wnioskiem Zarządu Banku, wyraziła zgodę na otwarcie Drugiego Publicznego Programu Emisji Obligacji Alior Bank SA "Drugi Publiczny Program Emisji" oraz upoważniła Zarząd Banku do wielokrotnego zaciągania zobowiązań finansowych w drodze emisji przez Bank niezabezpieczonych, zwykłych lub podporządkowanych, obligacji na okaziciela. Ponadto Rada Nadzorcza Banku upoważniła Zarząd Banku do określania warunków emisji poszczególnych serii Obligacji emitowanych w ramach Drugiego Publicznego Programu Emisji, dokonywania przydziału Obligacji na rzecz inwestorów oraz podjęcia wszelkich innych czynności mających na celu realizację Drugiego Publicznego Programu Emisji.

Zarząd Banku wystąpił do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o zatwierdzenie prospektu emisyjnego. W dniu 6 listopada 2017 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła aneks nr 2 do Prospektu dotyczący zmiany intencji Zarządu Banku w zakresie ustalania jednostkowej wartości nominalnej obligacji podporządkowanych emitowanych na podstawie Prospektu. Zgodnie z treścią Aneksu, Zarząd Banku będzie ustalał warunki emisji poszczególnych serii obligacji podporządkowanych emitowanych na podstawie Prospektu w taki sposób, aby jednostkowa wartość nominalna obligacji podporządkowanych wynosiła 400 000 zł.

29.2 Dane finansowe

Zobowiązania podporządkowane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

	Wartość nominalna w walucie (tys.)	Waluta	Okres	Warunki szczególne	Stan zobowiązań	
					31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych						
Pożyczka podporządkowana	10 000	EUR	12.10.2011- 12.10.2019	Splata pożyczki może nastąpić wcześniej pod warunkiem pisemnego poinformowania na 30 dni przed planowaną płatnością.	43 189	41 892
Obligacje serii F	321 700	PLN	26.09.2014- 26.09.2024		325 914	325 930
Obligacje serii G	192 950	PLN	31.03.2015- 31.03.2021		195 551	195 560
Obligacje serii I	150 000	PLN	04.12.2015- 06.12.2021		150 591	150 594
Obligacje serii I1	33 350	PLN	04.12.2015- 06.12.2021		33 482	33 482
Obligacje serii B (Meritum Bank)	67 200	PLN	29.04.2013- 29.04.2021		67 885	67 796
Obligacje serii C (Meritum Bank)	80 000	PLN	21.10.2014- 21.10.2022		80 582	80 494
Obligacje serii EUR001	10 000	EUR	04.02.2016- 04.02.2022		44 060	42 738
Obligacje serii P1A	150 000	PLN	14.04.2016- 16.05.2022		150 957	150 006
Obligacje serii P1B	70 000	PLN	21.04.2016- 16.05.2024		70 424	70 427
Obligacje serii K	400 000	PLN	20.10.2017- 20.10.2025		403 600	403 600
Obligacje serii K1	200 000	PLN	20.10.2017- 20.10.2025		201 800	201 800
Obligacje serii P2A	150 000	PLN	27.11.2017- 29.12.2025		150 058	150 657
Zobowiązania podporządkowane					1 918 093	1 914 976

Zarówno obligacje podporządkowane, jak i pożyczka podporządkowana zostały za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zaliczone do funduszy własnych uzupełniających Banku.

30 Kapitały

30.1 Zasady rachunkowości

Na kapitał własny składa się kapitał akcyjny, kapitał zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (w tym kapitał rezerwowy na świadczenia pracownicze rozliczane instrumentami kapitałowymi) oraz wynik roku bieżącego i lat ubiegłych.

Kapitał akcyjny

Kapitał zakładowy wykazany jest w wartości nominalnej zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku, na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia. Na kapitał zapasowy odnoszone są także nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pomniejszone o koszty przeprowadzenia emisji. Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku wyceny:

- instrumentów finansowych zakwalifikowanych jako wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- efektywnej części zabezpieczenia dla programu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych,
- odroczonego podatku dochodowego utworzonego w związku z powyższymi pozycjami.

Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Pozostałe kapitały

Pozostały kapitał tworzony jest z odpisów z zysku. Jest przeznaczony na cele określone w statucie Banku lub w przepisach prawa.

Wynik roku bieżącego i lat ubiegłych

Wynik finansowy netto przypadający na jednostkę dominującą to wynik brutto z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany o obciążenie z tytułu podatku dochodowego i wynik przypadający na udziały niekontrolujące.

Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolujące stanowią tę część kapitałów w jednostce zależnej, której nie można bezpośrednio lub pośrednio przyporządkować jednostce dominującej.

Dywidendy

Dywidendy za dany rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone do dnia bilansowego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

30.2 Dane finansowe

Kapitał własny	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)	6 485 923	6 689 661
Kapitał akcyjny	1 305 540	1 292 636
Kapitał zapasowy	5 386 828	4 820 048
Pozostałe kapitały rezerwowe	171 629	183 824
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-1 143 409	-92 579
Kapitał z aktualizacji wyceny:	52 164	13 944
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	n/d	22 969
aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody instrumentów zabezpieczających	26 940	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	25 224	-9 025
Zysk roku bieżącego	-202	594
Udziały niekontrolujące	0	1 322
Kapitały razem	6 485 923	6 690 983

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2018	31.12.2017
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	n/d	22 969
obligacje skarbowe	n/d	27 803
pozostałe instrumenty dłużne	n/d	-5 509
instrumenty kapitałowe	n/d	5 686
podatek odroczony	n/d	-5 011
Wycena aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	26 940	n/d
obligacje skarbowe	31 624	n/d
pozostałe instrumenty dłużne	1 446	n/d
instrumenty kapitałowe	189	n/d
podatek odroczony	-6 319	n/d
Wycena instrumentów zabezpieczających	25 224	-9 025
IRS	31 141	-11 142
podatek odroczony	-5 917	2 117
Kapitał z aktualizacji wyceny	52 164	13 944

30.3 Akcjonariusze Alior Banku Spółki Akcyjnej

Według aktualnych informacji na dzień 31 grudnia 2018 r. akcjonariuszami posiadającymi 5 i więcej procent ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu były następujące podmioty:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (zł)	Udział akcji w kapitale zakładowym	Liczba głosów	Udział głosów w ogólnej liczbie głosów
31.12.2018					
PZU SA	41 658 850	416 588 500	31,91%	41 658 850	31,91%
Aviva OFE Aviva BZ WBK	9 467 000	94 670 000	7,25%	9 467 000	7,25%
Nationale-Nederlanden PTE SA	7 600 000	76 000 000	5,82%	7 600 000	5,82%
BlackRock, Inc.	7 392 649	73 926 490	5,66%	7 392 649	5,66%
Pozostali akcjonariusze	64 435 492	644 354 920	49,36%	64 435 492	49,36%
Razem	130 553 991	1 305 539 910	100,00%	130 553 991	100,00%
31.12.2017					
PZU SA	41 658 850	416 588 500	32,23%	41 658 850	32,23%
Aviva OFE Aviva BZ WBK	11 562 000	115 620 000	8,94%	11 562 000	8,94%
Nationale-Nederlanden PTE SA	6 600 000	66 000 000	5,11%	6 600 000	5,11%
Pozostali akcjonariusze	69 442 774	694 427 740	53,72%	69 442 774	53,72%
Razem	129 263 624	1 292 636 240	100,00%	129 263 624	100,00%

30.4 Struktura kapitału akcyjnego

Seria	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji	Wartość serii według wartości nominalnej (w złotych)	
		31.12.2018	31.12.2017		31.12.2018	31.12.2017
Seria A	Zwykłe	50 000 000	50 000 000	10	500 000 000	500 000 000
Seria B	Zwykłe	1 250 000	1 250 000	10	12 500 000	12 500 000
Seria C	Zwykłe	12 332 965	12 332 965	10	123 329 650	123 329 650
Seria D	Zwykłe	863 827	413 480	10	8 638 270	4 134 800
Seria E	Zwykłe	524 404	2 785	10	5 244 040	27 850
Seria F	Zwykłe	318 701	300	10	3 187 010	3 000
Seria G	Zwykłe	6 358 296	6 358 296	10	63 582 960	63 582 960
Seria H	Zwykłe	2 355 498	2 355 498	10	23 554 980	23 554 980
Seria I	Zwykłe	56 550 249	56 550 249	10	565 502 490	565 502 490
Seria J	Zwykłe	51	51	10	510	510
Razem		130 553 991	129 263 624		1 305 539 910	1 292 636 240

W ramach realizacji Programu Opcji Menedżerskich za lata 2013, 2014 i 2015, Bank dokonał podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze warunkowego podwyższenia kapitału poprzez emisję nowych akcji zwykłych na okaziciela serii D, E i F o łącznej wartości nominalnej 11 798 750 zł, stanowiących 39,6% wszystkich możliwych do realizacji praw z przyznanych uczestnikom Programu Warrantów Subskrypcyjnych (nominalna wartość programu to 29 792 660,00 zł). Nowa emisja stanowić będzie 0,91% obecnie wyemitowanych akcji i dotyczy menedżerów.

W dniu 29 marca 2018 r. w KDPW nastąpiła rejestracja powyższych akcji zwykłych na okaziciela Banku, o wartości nominalnej 10 zł oznaczonych kodem "PLNALIOR00045":

- 347 296 (trzysta czterdzieści siedem tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt sześć) akcji serii D;
- 514 178 (pięćset czternaście tysięcy sto siedemdziesiąt osiem) akcji serii E;
- 318 401 (trzysta osiemnaście tysięcy czterysta jeden) akcji serii F.

W tym samym dniu akcje te zostały wprowadzone w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku głównym.

W dniu 25 maja 2018 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji zwykłych serii D, E i F oraz zmiany Statutu Banku.

W dniu 1 czerwca 2018 r. w ramach realizacji tego samego programu Bank rozpoczął kolejną procedurę podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze warunkowego podwyższenia kapitału poprzez emisję nowych akcji zwykłych na okaziciela serii D o łącznej wartości nominalnej 600 000 zł (sześćset tysięcy złotych), stanowiących 2% wszystkich możliwych do realizacji praw z przyznanych uczestnikom Programu Warrantów Subskrypcyjnych (nominalna wartość programu to 29 792 660,00 zł). Nowa emisja stanowić będzie 0,05% obecnie wyemitowanych akcji i dotyczy Osób zatrudnionych na stanowiskach menedżerskich w Banku.

W dniu 28 czerwca 2018 r. w KDPW nastąpiła rejestracja powyższych akcji zwykłych na okaziciela Banku, o wartości nominalnej 10 zł oznaczonych kodem "PLNALIOR00045":

- 60 000 (sześćdziesiąt tysięcy) akcji serii D.

W tym samym dniu akcje te zostały wprowadzone w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku głównym.

W dniu 24 sierpnia 2018 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie, dokonał podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji zwykłych serii D oraz zmiany Statutu Banku.

W dniu 3 września 2018 r. w ramach realizacji tego samego programu Bank rozpoczął kolejną procedurę podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze warunkowego podwyższenia kapitału poprzez emisję nowych akcji zwykłych na okaziciela serii D i E o łącznej wartości nominalnej 352 750 zł, stanowiących 1,2% wszystkich możliwych do realizacji praw z przyznanych uczestnikom Programu Warrantów Subskrypcyjnych (nominalna wartość programu to 29 792 660,00 zł). Nowa emisja stanowić będzie 0,03% obecnie wyemitowanych akcji.

W dniu 27 września 2018 r. w KDPW nastąpiła rejestracja powyższych akcji zwykłych na okaziciela Banku, o wartości nominalnej 10 zł oznaczonych kodem "PLNALIOR00045":

- 32 146 (trzydzieści dwa tysiące sto czterdzieści sześć) akcji zwykłych na okaziciela serii D
- 3 129 (trzy tysiące sto dwudzieścia dziewięć) akcji zwykłych na okaziciela serii E.

W tym samym dniu akcje te zostały wprowadzone w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku głównym.

W dniu 26 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie, dokonał podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji zwykłych serii D i E oraz zmiany Statutu Banku.

Ponadto w dniu 29 marca 2018 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie, dokonał podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji zwykłych serii D (10 905) i E (4 312), których emisja miała miejsce w grudniu 2017 roku.

Pozostałe informacje dodatkowe

31 Pozycje pozabilansowe

31.1 Zasady rachunkowości

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zgodnie z MSR 37 zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku,
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Wartości gwarancji pokazane w tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka zostałaby ujawniona w dniu bilansowym, gdyby wszyscy klienci nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

31.2 Dane finansowe

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone klientom	31.12.2018	31.12.2017
Pozabilansowe zobowiązania udzielone	10 902 052	12 498 037
Dotyczące finansowania	9 996 156	11 253 862
Gwarancyjne	905 896	1 244 175
Gwarancje dobrego wykonania	215 724	277 904
Gwarancje finansowe	690 172	966 271

Według terminów zapadalności - gwarancyjne	31.12.2018	31.12.2017
≤ 1W	3 739	2 509
> 1W ≤ 1M	41 872	32 410
> 1M ≤ 3M	87 232	81 054
> 3M ≤ 6M	91 220	135 398
> 6M ≤ 1Y	89 439	305 783
> 1Y ≤ 2Y	177 330	143 214
> 2Y ≤ 5Y	252 266	261 531
> 5Y ≤ 10Y	156 653	268 271
> 10Y ≤ 20Y	6 145	14 005
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, gwarancyjne	905 896	1 244 175

Według terminów zapadalności - finansowe	31.12.2018	31.12.2017
≤ 1W	3 502 861	3 194 287
> 1W ≤ 1M	30 134	113 029
> 1M ≤ 3M	150 796	341 114
> 3M ≤ 6M	195 163	447 740
> 6M ≤ 1Y	1 366 269	1 173 020
> 1Y ≤ 2Y	1 802 029	2 093 611
> 2Y ≤ 5Y	1 757 212	2 073 028
> 5Y ≤ 10Y	819 124	1 297 487
> 10Y ≤ 20Y	179 348	319 545
> 20Y	193 220	201 001
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, dotyczące finansowania	9 996 156	11 253 862

32 Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

32.1 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostro i lokata w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

	31.12.2018	31.12.2017
Kasa i środki w banku centralnym	1 639 033	965 391
Rachunki bieżące w innych bankach	429 498	627 645
Rachunki terminowe w innych bankach	10 107	21 330
Razem	2 078 638	1 614 366

32.2 Dane finansowe

Bank sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią, w której wynik netto z danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji mających charakter bezgotówkowy, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej.

Działalność operacyjna

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej Banku obejmują, przede wszystkim, działalność kredytową, depozytową, transakcje wymiany walut oraz zakup i sprzedaż papierów wartościowych.

Zmiana stanu kredytów i innych należności

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Zmiana stanu należności od klientów - bilans	-2 154 452	-5 019 452
Zmiana stanu należności od banków - bilans	289 185	464 687
Wpływ zastosowania MSSF 9	-824 832	n/d
Bilansowa zmiana środków pieniężnych – rachunki nostro	-198 147	240 311
Bilansowa zmiana środków pieniężnych – lokaty do 3 miesięcy	-11 223	-217 588
Zmiana stanu kredytów i innych należności	-2 899 469	-4 532 042

Zmiana stanu innych zobowiązań

	01.01.2018– 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Zmiana stanu innych zobowiązań - bilans	-526 804	241 349
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny - bilans	18 527	65 866
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań wycenianych wg zamortyzowanego kosztu – bilans	33 158	73 369
Zmiana odpisu z tytułu podatku odroczonego w kapitale z aktualizacji wyceny	19 693	19 693
Rezerwa na wydatki związane z nabyciem środków trwałych	364	-8 493
Rezerwa na wydatki związane z nabyciem wartości niematerialnych	13 731	-12 238
Inne dochody całkowite	-1 108 299	106 463
Zmiana stanu innych zobowiązań	-1 549 630	486 009

Zmiana stanu innych aktywów

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Zmiana stanu pozostałych aktywów - bilans	-50 041	59 556
Zmiana stanu innych aktywów	-50 041	59 556

Działalność inwestycyjna

Działalność inwestycyjna Banku obejmuje zakup i sprzedaż środków trwałych oraz wartości niematerialnych.

Nabywanie rzeczowych aktywów trwałych

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Zmiana stanu - bilans	-94 336	-107 849
Nabywanie rzeczowych aktywów trwałych	-94 336	-107 849

Nabywanie wartości niematerialnych

	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017 Dane przekształcone
Zmiana stanu - bilans	-116 753	-102 199
Nabywanie wartości niematerialnych	-116 753	-102 199

Działalność finansowa

Do przepływów działalności finansowej Bank zalicza wpływy i wydatki związane zarówno z pozyskaniem, jak i spłatą własnych i obcych źródeł finansowania, w tym wpływy i wydatki powodujące zwiększenie lub zmniejszenie kapitału (funduszu) własnego, a także wpływy z emisji długo- i krótkoterminowych dłużnych instrumentów finansowych.

	31.12.2017	Przepływy środków pieniężnych		Zmiany niepieniężne		31.12.2018
		Wpływ	Wyływ	Odsetki naliczone	Różnice kursowe	
Zobowiązania podporządkowane	1 914 976	0	-95 531	96 005	2 643	1 918 093

33 Hierarchia wartości godziwej

33.1 Zasady rachunkowości oraz szacunki i osądy

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. cena wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny.

W zależności od kategorii klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych do danego poziomu hierarchii, stosuje się przy tym różnorodne metody ustalania ich wartości godziwej.

Poziom 1: Na podstawie cen kwotowanych na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest bezpośrednio w oparciu o ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań. Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty finansowe i kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz

dostępne do sprzedaży, dla których istnieje aktywny rynek i dla których wartość godziwa ustalana jest w oparciu o wartość rynkową, będącą ceną kupna:

- dłużne skarbowe papiery wartościowe wyceniane do fixingu z platformy Bondspot lub serwisów informacyjnych Bloomberg oraz Reuters,
- dłużne i kapitałowe papiery wartościowe będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, w tym w portfolio Domu Maklerskiego,
- instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym

Poziom 2: Na podstawie technik wyceny opartych na założeniach wykorzystujących informacje pochodzące z głównego (lub najkorzystniejszego) rynku;

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadkach, których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośrednio (bazujące na cenach). Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty finansowe dla których brak jest aktywnego rynku:

	Metoda(technik)wyceny	Istotne obserwowalne dane wejściowe
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE – CIRS, IRS, FRA, TRANSAKCJE FX, FORWARD, FX SWAP	Model zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o krzywe rentowności.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji FRA, IRS, OIS basis swap. Do wyceny instrumentów walutowych wykorzystuje się kursy fixingowe NBP oraz rynkowe stawki punktów swapowych.
OPCJE WALUTOWE, OPCJE NA STOPĘ PROCENTOWĄ,	Wycena opcji walutowych i opcji na stopę procentową odbywa się według określonych modeli wyceny charakterystycznych dla danego typu opcji.	Dla instrumentów opcyjnych dodatkowo pobierane są rynkowe kwotowania zmienności par walutowych i stóp procentowych.
BONY PIENIĘŻNE NBP	Metoda krzywej rentowności	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynku pieniężnego.
COMMODITY FORWARD/SWAP	Wycena instrumentów towarowych odbywa się w oparciu o przyszłe przepływy obliczone na podstawie krzywych terminowych charakterystycznych dla danego towaru.	Krzywe terminowe zbudowane w oparciu o kwotowania kontraktów commodity futures.

Poziom 3: Dla których przynajmniej jeden z czynników wpływających na cenę nie jest obserwowany na rynku.

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Do instrumentów z tego poziomu należą opcje wbudowane w certyfikaty depozytowe wyemitowane przez Bank oraz opcje zawarte na rynku międzybankowym w celu zabezpieczenia pozycji z tytułu opcji wbudowanych. Wartość godziwa wyznaczona jest na podstawie cen rynkowych tych opcji lub modelu wewnętrznego z uwzględnieniem zarówno parametrów obserwowalnych (np. cena instrumentu bazowego, kwotowania z rynku wtórego opcji) jaki i nieobserwowalnych (np. zmienności, korelacje między instrumentami bazowymi w opcjach opartych na koszyku walorów). Parametry modelu są wyznaczone na podstawie analizy statystycznej. Na koniec okresu sprawozdawczego pozycja w wyżej wymienionych instrumentach była domknięta na zasadzie back-to-back co oznacza, że zmiana wycen opcji wbudowanych w produkty strukturyzowane jest równoważona przez zmiany wycen opcji zawieranych na rynku międzybankowym. W tej grupie wykazano również pozycję Banku w dłużnych komercyjnych papierach wartościowych, w przypadku których oprócz parametrów pochodzących z kwotowań rynkowych na wartość godziwą ma wpływ nieobserwowalna wysokość spreadu kredytowego. Spread ustalany jest na podstawie ceny rynku pierwotnego lub z momentu zawarcia transakcji. Podlega on okresowej aktualizacji w okresach wystąpienia wiarygodnych kwotowań rynkowych, bądź pozyskania cen z transakcji o porównywalnym wolumenie. Wysokość spreadu ulega również zmianie na podstawie informacji o zmianie standingu finansowego

emitenta papieru. Na koniec 2018 r. wrażliwość zmiany wyceny tych aktywów w przypadku wzrostu spreadu kredytowego o 1 punkt bazowy wynosiła 37 tys. zł.

	Metoda (techniki) wyceny	Istotne obserwowalne dane wejściowe
OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki z rynku obligacji
OPCJE EGZOTYCZNE	Ceny egzotycznych opcji wbudowanych w produkty strukturyzowane pozyskiwane są z rynku lub wyceniane z modelu wewnętrznego z uwzględnieniem zarówno parametrów obserwowalnych (np. cena instrumentu bazowego, kwotowania z rynku wtórego opcji) jaki i nieobserwowalnych (np. zmienności, korelacje między instrumentami bazowymi)	Ceny egzotycznych opcji wbudowanych w produkty strukturyzowane pozyskiwane są z rynku.
AKCJE VISA INC SERII C UPRZYWILEJOWANE	Obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych Visa Inc. z uwzględnieniem współczynnika konwersji i dyskonta biorącego pod uwagę zmian cen akcji Visa Inc	Wartość rynkowa notowanych akcji zwykłych Visa Inc

Przeniesienia instrumentów pomiędzy poziomami wyceny następują wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Przesłankami przeniesienia są warunki opisane w międzynarodowych standardach sprawozdawczości finansowej, tj. m.in. dostępność kwotowań instrumentu z aktywnego rynku, dostępność kwotowań czynników wyceny, bądź występowanie wpływu czynników nieobserwowalnych na wartość godziwą.

33.2 Dane finansowe

Poniżej zaprezentowano wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych w rozbiciu na poszczególne kategorie (poziomy) wyceny.

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego nie uległy zmianie zasady klasyfikacji i wyceny dla poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej.

31.12.2018	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	24 724	411 197	79 217	515 138
SWAP	0	286 014	0	286 014
Opcje Cap Floor	0	903	0	903
FX swap	0	40 353	0	40 353
FX forward	0	32 310	0	32 310
CIRS	0	11 723	0	11 723
Opcje FX	0	23 819	0	23 819
Pozostałe opcje	0	0	36 028	36 028
Pozostałe instrumenty	19 039	16 075	0	35 114
Pochodne instrumenty finansowe	19 039	411 197	36 028	466 264
Instrumenty kapitałowe	248	0	26 812	27 060
Obligacje skarbowe	5 254	0	0	5 254
Obligacje pozostałe	183	0	16 377	16 560
Papiery wartościowe	5 685	0	43 189	48 874
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 183 621	0	96 459	7 280 080
Instrumenty kapitałowe	0	0	22 935	22 935
Obligacje skarbowe	7 109 317	0	0	7 109 317
Obligacje pozostałe	74 304	0	73 524	147 828
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	112 400	0	112 400
Transakcje stopy procentowej-SWAP	0	112 400	0	112 400

Emitent	Klasyfikacja instrumentu wg MSSF 9	Poziom wartości godziwej	Wartość bilansowa brutto /godziwa na 31.12.2018
PSP Sp.z o.o.	Aktywa finansowe wyceniane do	III	21 797
SWIFT	wartości godziwej przez inne	III	1 120
Pozostałe udziały w spółdzielniach	całkowite dochody	III	18
Razem			22 935

Korzystając z możliwości dopuszczanej przez MSSF 9, Alior Bank podjął nieodwołalną decyzję o wyznaczeniu inwestycji z portfela inwestycji kapitałowych dostępnych do sprzedaży, jako wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Inwestycje kapitałowe, w stosunku, do których Bank wybrał opcję wyceny w wartości godziwej przez inne dochody całkowite zostały nabyte z celem długoterminowego i strategicznego utrzymywania ich w portfelu inwestycyjnym bez intencji realizacji zysku na sprzedaży w krótkim lub średnim horyzoncie czasowym.

31.12.2017 Dane przekształcone	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	95 992	304 839	51 720	452 551
Akcje	294	0	0	294
Obligacje	85 735	0	0	85 735
Certyfikaty	89	0	0	89
SWAP	0	187 694	0	187 694
Opcje Cap Floor	0	2 100	0	2 100
FX swap	0	18 059	0	18 059
FX forward	0	44 851	0	44 851
CIRS	0	15 984	0	15 984
Opcje FX	0	16 766	0	16 766
Pozostałe opcje	0	730	51 720	52 450
Pozostałe instrumenty	9 874	18 655	0	28 529
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 830 411	1 999 666	242 247	12 072 324
Bony pieniężne	0	1 999 666	0	1 999 666
Instrumenty kapitałowe	0	0	41 546	41 546
Obligacje skarbowe	9 651 360	0	0	9 651 360
Obligacje pozostałe	179 051	0	200 701	379 752
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	87 785	0	87 785
Transakcje stopy procentowej-SWAP	0	87 785	0	87 785

31.12.2018	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	17 709	362 670	36 028	416 407
SWAP	0	289 975	0	289 975
Opcje Cap Floor	0	900	0	900
FX swap	0	12 170	0	12 170
FX forward	0	13 117	0	13 117
CIRS	0	5 586	0	5 586
Opcje FX	0	24 353	0	24 353
Pozostałe opcje	0	0	36 028	36 028

31.12.2018	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Pozostałe instrumenty	17 709	16 569	0	34 278
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	9 381	0	9 381
Transakcje stopy procentowej-IRS	0	9 381	0	9 381

31.12.2017 Dane przekształcone	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	79 004	305 155	51 719	435 878
Obligacje	58 333	0	0	58 333
SWAP	0	162 185	0	162 185
Opcje Cap Floor	0	2 091	0	2 091
FX swap	0	63 816	0	63 816
FX forward	0	37 675	0	37 675
CIRS	0	16 601	0	16 601
Opcje FX	0	15 506	0	15 506
Pozostałe opcje	0	729	51 719	52 448
Pozostałe instrumenty	20 671	6 552	0	27 223
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	5 419	0	5 419
Transakcje stopy procentowej-IRS	0	5 419	0	5 419

Uzgodnienie zmian na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej

	Aktywa		Zobowiązania	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Bilans otwarcia	293 967	401 012	51 719	25 492
Zwiększenia, w tym:	29 357	67 882	14 238	43 148
Wycena ujęta w pozostałych całkowitych dochodach	15 633	6 336	0	0
Wycena ujęta w rachunku zysków i strat	3 405	19 581	3 784	19 659
Odsetki ujęte w rachunku zysków i strat	0	16 921	0	0
Zawarte transakcje	10 319	25 044	10 454	23 489
Zmniejszenia, w tym:	-147 648	-191 839	-29 929	-16 921
Odsetki ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	-1 641	-6 156	0	0
Wycena ujęta w rachunku zysków i strat	-15 327	-1 541	-13 136	-693
Odsetki ujęte w rachunku zysków i strat	-117	0	0	0
Rozliczenie/wykup	-130 563	-184 142	-16 793	-16 228
Razem	175 676	277 055	36 028	51 719

Na koniec 2018 r. wpływ spreadu kredytowego na wycenę instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne dochody całkowite (FVOCI) wynosił ok. 14,7 mln zł natomiast dla instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ok. 2,6 mln zł.

W 2018 roku Bank nie dokonywał reklasyfikacji instrumentów finansowych do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Wycena według wartości godziwej na potrzeby ujawnień.

Poniżej zaprezentowano wartości bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań, które nie są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej.

31.12.2018	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			Razem
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Aktywa					
Kasa i środki w banku centralnym	1 639 033	1 639 033	0	0	1 639 033
Należności od banków	612 444	0	612 444	0	612 444
Należności od klientów	54 245 924	0	0	53 664 355	53 664 355
Segment detaliczny	29 443 496	0	0	28 967 838	28 967 838
Kredyty konsumpcyjne	16 528 475	0	0	16 696 138	16 696 138
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	10 352 136	0	0	9 705 977	9 705 977
Kredyty consumer finance	2 562 885	0	0	2 565 722	2 565 722
Segment biznesowy	24 802 428	0	0	24 696 517	24 696 517
Kredyty operacyjne	11 612 837	0	0	11 634 279	11 634 279
Kredyty inwestycyjne	8 310 328	0	0	8 182 976	8 182 976
Pozostałe	4 879 263	0	0	4 879 262	4 879 262
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	333 286	336 665	0	0	336 665
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	5 932 352	5 994 085	0	0	5 994 085
Pozostałe aktywa	566 357	0	0	566 357	566 357
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec banków	593 327	0	593 327	0	593 327
Depozyty bieżące	4 991	0	4 991	0	4 991
Depozyty terminowe	2 770	0	2 770	0	2 770
Emisja własna obligacji	22 761	0	22 761	0	22 761
Kredyt otrzymany	230 830	0	230 830	0	230 830
Pozostałe zobowiązania	331 975	0	331 975	0	331 975
Zobowiązania wobec klientów	62 435 585	0	0	62 476 305	62 476 305
Depozyty bieżące	38 677 075	0	0	38 677 075	38 677 075
Depozyty terminowe	20 266 510	0	0	20 266 510	20 266 510
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	2 809 479	0	0	2 850 199	2 850 199
Emisja własna obligacji	245 367	0	0	245 367	245 367
Pozostałe zobowiązania	437 154	0	0	437 154	437 154
Pozostałe zobowiązania	595 576	0	0	595 576	595 576
Zobowiązania podporządkowane	1 918 093	0	0	1 918 093	1 918 093

31.12.2017 Dane przekształcone	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			Razem
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Aktywa					
Kasa i środki w banku centralnym	965 391	965 391	0	0	965 391
Należności od banków	901 629	0	901 629	0	901 629
Należności od klientów	51 266 640	0	0	50 226 263	50 226 263
Segment detaliczny	28 234 726	0	0	27 253 218	27 253 218
Kredyty konsumpcyjne	16 541 861	0	0	16 145 458	16 145 458
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	9 547 786	0	0	8 942 186	8 942 186
Kredyty consumer finance	2 145 079	0	0	2 165 574	2 165 574
Segment biznesowy	23 031 914	0	0	22 973 045	22 973 045
Kredyty operacyjne	11 904 696	0	0	12 862 858	12 862 858
Kredyty inwestycyjne	8 620 606	0	0	8 561 212	8 561 212
Pozostałe	2 506 612	0	0	1 548 975	1 548 975
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	408 911	408 911	0	0	408 911
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 117 894	1 122 170	0	0	1 122 170
Pozostałe aktywa	588 506	0	0	588 506	588 506

		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec banków	891 645	0	891 645	0	891 645
Depozyty bieżące	673	0	673	0	673
Depozyty jednodniowe	1 949	0	1 949	0	1 949
Depozyty terminowe	300 044	0	300 044	0	300 044
Emisja własna obligacji	22 766	0	22 766	0	22 766
Kredyt otrzymany	266 817	0	266 817	0	266 817
Pozostałe zobowiązania	221 860	0	221 860	0	221 860
Repo	77 536	0	77 536	0	77 536
Zobowiązania wobec klientów	57 657 019	0	0	57 657 809	57 657 809
Depozyty bieżące	32 080 245	0	0	32 080 245	32 080 245
Depozyty terminowe	21 875 074	0	0	21 875 074	21 875 074
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	3 070 928	0	0	3 071 718	3 071 718
Emisja własna obligacji	230 184	0	0	230 184	230 184
Pozostałe zobowiązania	400 588	0	0	400 588	400 588
Pozostałe zobowiązania	1 065 435	0	0	1 065 435	1 065 435
Zobowiązania podporządkowane	1 914 976	0	0	1 914 976	1 914 976

Dla wielu instrumentów finansowych wartości rynkowe są niedostępne, stąd wartości godziwe są oszacowane przy zastosowaniu szeregu technik wyceny. Do wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych zastosowano model oparty na oszacowaniach wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp dyskontowych.

Wszystkie wyliczenia modelowe zawierają pewne uproszczenia i są wrażliwe na przyjmowane założenia. Poniżej przedstawiono podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej.

Należności od klientów:

W stosowanej przez Bank metodzie wyliczania wartości godziwej należności od klientów (z pominięciem kredytów w rachunku bieżącym) Bank porównuje marże osiągnięte na nowo udzielonych kredytach (w miesiącu poprzedzającym datę sprawozdawczą) z marżami na całym portfelu kredytowym. Jeśli marże na nowo przyznawanych kredytach są wyższe niż marże na dotychczasowym portfelu, wartość godziwa kredytu jest niższa od jego wartości bilansowej.

Należności od klientów zostały zaklasyfikowane w całości do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowanymi danymi wejściowymi, czyli bieżącymi marżami osiąganymi na nowo udzielanych kredytach.

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:

Bank przyjął, że wartość godziwa depozytów klientów i bankowych oraz innych zobowiązań finansowych o zapadalności do 1 roku jest w przybliżeniu równa ich wartości bilansowej. Depozyty są przyjmowane w ramach bieżącej działalności banku na bazie dziennej, zatem ich warunki są zbliżone do aktualnych warunków rynkowych identycznych transakcji. Czas do zapadalności tych pozycji jest krótki, stąd nie ma istotnej różnicy między wartością bilansową a wartością godziwą.

Na potrzeby ujawnień Bank wyznacza wartość godziwą zobowiązań finansowych o zapadalności rezydualnej (lub przeszacowaniu stopy zmiennej) powyżej 1 roku. Do tej grupy pasywów należą emisje własne oraz pożyczki podporządkowane. Wyznaczając wartość godziwą tej grupy zobowiązań Bank wyznacza wartość bieżącą oczekiwanych płatności w oparciu o bieżące krzywe procentowe oraz pierwotny spread emisji.

Emisje własne oraz pożyczki podporządkowane zostały zaklasyfikowane w całości do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowanymi danymi wejściowymi, w tym pierwotnego spreadu emisji ponad krzywą rynkową. W odniesieniu do emisji i pożyczek podporządkowanych o zapadalności rezydualnej (lub przeszacowaniu stopy) poniżej 1 roku wartość bilansowa w sposób odpowiedni odzwierciedlała wartość godziwą instrumentu.

Dla pozostałych instrumentów finansowych Bank przyjmuje, że wartość bilansowa jest w przybliżeniu równa wartości godziwej. Dotyczy to następujących pozycji: kasa i operacje z Bankiem Centralnym, aktywa przeznaczone do sprzedaży, pozostałe aktywa finansowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

34 Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Jednostką dominującą wobec Banku jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA. Jednostkami powiązаныmi z Bankiem są PZU SA oraz jednostki z nią powiązane oraz jednostki powiązane z członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku. Poprzez PZU, Bank jest pośrednio kontrolowany przez Skarb Państwa.

W zamieszczonych poniżej tabelach przedstawiono rodzaj i wartość transakcji z podmiotami powiązаныmi. Transakcje między Bankiem a jego jednostkami zależnymi będącymi stronami powiązаныmi Banku zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notcie.

Charakter transakcji z podmiotami powiązаныmi

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązаныmi odbywają się zgodnie z regulaminami korzystania z produktów bankowych, przy zastosowaniu stawek rynkowych.

Oprocentowanie depozytów udzielonych podmiotom powiązаныm zawierało się w przedziale 0% - 2,0%.

Jednostka dominująca	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec klientów	78	76
Rezerwy	4	6
Zobowiązania razem	82	82

Spółki zależne jednostki dominującej	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa finansowe	199 700	81 656
wyceniane w zamortyzowanym koszcie	149 289	n/d
wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	50 180	n/d
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	231	n/d
przeznaczone do obrotu	0	1 382
dostępne do sprzedaży	0	80 274
Pochodne instrumenty zabezpieczające	476	483
Należności od banków	224	247
Należności od klientów	0	44
Pozostałe aktywa	0	38
Aktywa razem	200 400	82 468
Zobowiązania i kapitał		
Zobowiązania finansowe	178	458
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	178	n/d
Pochodne instrumenty zabezpieczające	205	0
Zobowiązania wobec klientów	313 933	183 763
Rezerwy	5	4
Pozostałe zobowiązania	3 757	41
Kapitał z aktualizacji wyceny	-1 348	1 306
Zobowiązania razem	316 730	185 572

Jednostka dominująca	31.12.2018	31.12.2017
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom	116	15 000
gwarancyjne	116	15 000

Spółki zależne jednostki dominującej	31.12.2018	31.12.2017
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom	0	10 000
gwarancyjne	0	10 000

Jednostki współzależne przez osoby powiązane z Grupą	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa		
Należności od klientów	0	7
Aktywa razem	0	7
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec klientów	31 277	24 386
Zobowiązania razem	31 277	24 386

Jednostka dominująca	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017
Koszty z tytułu odsetek	0	-8
Przychody z tytułu prowizji i opłat	14	4
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-169	0
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-1 180	0
Koszty działania grupy	-2	0
Razem	-1 337	-4

Spółki zależne jednostki dominującej	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017
Przychody z tytułu odsetek	49	1 747
Koszty z tytułu odsetek	-7 466	-4 792
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5 567	12 241
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-6	-7
Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	-1 115	115
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 371	0
Razem	-1 601	9 304

Jednostki współzależne przez osoby powiązane z Grupą	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017
Koszty z tytułu odsetek	-361	-623
Przychody z tytułu opłat i prowizji	1	15
Razem	-360	-608

Transakcje ze Skarbem Państwa i jednostkami powiązаныmi

Komisja Nadzoru Finansowego w komunikacie z dnia 6 grudnia 2016 r. pkt. 5 jednogłośnie uznała Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej za podmiot dominujący wobec Alior Banku SA w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 8 lit. b i pkt 14 ustawy Prawo bankowe stwierdzając, że ma możliwość wywierania znaczącego wpływu na Alior Bank SA za pośrednictwem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA.

Poniżej zaprezentowano istotne transakcje ze Skarbem Państwa i jego podmiotami powiązаныmi zgodnie z wyjątkiem zawartym w MSR 24.25.

Skarb Państwa i jednostki powiązаныe	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa finansowe	13 537 573	11 447 187
dostępne do obrotu	n/d	85 459
dostępne do sprzedaży	n/d	10 022 542
utrzymywane do terminu wymagalności	n/d	1 339 186
wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 250 424	n/d
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21 631	n/d
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	6 265 518	n/d
Należności od banków	628	293
Należności od klientów	23 416	33 241
Aktywa razem	13 561 617	11 480 721
Zobowiązania finansowe	0	58 333
przeznaczone do obrotu	n/d	58 333
Zobowiązania wobec banków	127 772	339 798
Zobowiązania wobec klientów	934 724	1 248 970
Zobowiązania razem	1 062 496	1 647 101

Transakcje ze Skarbem Państwa i jednostkami powiązаныmi	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017
Przychody z tytułu odsetek	255 384	151 142
Koszty z tytułu odsetek	-35 343	-18 101
Koszty zapłaconych podatków	-695 172	-470 344
Razem	-475 131	-337 303

Wszystkie transakcje ze Skarbem Państwa i jego podmiotami powiązаныmi zawierane są na zasadach rynkowych.

35 Świadczenia dla kluczowego personelu Grupy Banku

35.1 Zasady rachunkowości

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze to świadczenia pracownicze, które podlegają w całości rozliczeniu przed upływem 12 miesięcy od końca rocznego okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę. Jako krótkoterminowe świadczenie pracownicze obok wynagrodzenia zasadniczego ujęta została nieodroczone część składnika zmiennego wynagrodzenia w formie gotówkowej oraz nieodroczone spieniężona część wynagrodzenia zmiennego przyznana w akcjach fantomowych.

Jako długoterminowe świadczenia pracownicze ujęte zostały spieniężone akcje fantomowe przyznane w poprzednich okresach oraz wartość wydanych transz odroczonej warrantów subskrypcyjnych przyznanych w poprzednich okresach.

Zasady ustalania polityki wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku

W Banku obowiązuje Polityka Wynagrodzeń, obejmująca swoimi postanowieniami wszystkich pracowników. Polityka Wynagrodzeń Alior Bank SA została zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Banku nr 72/2017. W zakresie dotyczącym osób zajmujących stanowiska kierownicze, mających wpływ na profil ryzyka zasady Polityki ustalono m. in. w oparciu o postanowienia:

- rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (Tekst mający znaczenie dla EOG);
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Zakwalifikowanie danej osoby do grona Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka opiera się na ustaleniu istnienia istotnego wpływu danej osoby na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego.

Wynagrodzenie Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka składa się z wynagrodzenia stałego i wynagrodzenia zmiennego. Bank nie przyznaje osobom na stanowiskach kierowniczych nieokreślonych z góry świadczeń emerytalnych. Osoby Mające Wpływ na Profil Ryzyka zobowiązują się do niekorzystania z indywidualnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności w celu podważania skutków uwzględniania ryzyka w mającym do nich zastosowanie systemie wynagradzania.

Za wyjątkiem Osób Sprawujących Funkcje Kontrolne, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników Osoby Mającej Wpływ na Profil Ryzyka i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Co najmniej 50% wynagrodzenia zmiennego przyznawanego danej Osobie Mającej Wpływ na Profil Ryzyka ma stanowić zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku i składa się w związku z tym z instrumentów finansowych powiązanych z akcjami Banku. Pozostała część wynagrodzenia zmiennego wypłacana jest w formie pieniężnej jako pieniężne wynagrodzenie zmienne.

Co najmniej 40% wynagrodzenia zmiennego Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka za dany Okres Oceny, a w przypadku gdy wynagrodzenie zmienne tych Osób za dany Okres Oceny opiewa na szczególnie wysoką kwotę, co najmniej 60% wynagrodzenia zmiennego - jest odroczone wynagrodzeniem.

35.2 Dane finansowe

Wszystkie transakcje z osobami nadzorującymi i zarządzającymi odbywają się zgodnie z regulaminami korzystania z produktów bankowych, przy zastosowaniu stawek rynkowych.

	Osoby nadzorujące, zarządzające	Rada Nadzorcza	Zarząd Banku
Należności od klientów	40	0	40
Aktywa razem	40	0	40
Zobowiązania wobec klientów	2 543	38	2 505
Zobowiązania razem	2 543	38	2 505

	Osoby nadzorujące, zarządzające	Rada Nadzorcza	Zarząd Banku
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom	33	0	33
dotyczące finansowania	33	0	33

Koszty wynagrodzeń Rady Nadzorczej i Zarządu w okresie sprawozdawczym	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	11 350	18 768
Świadczenia długoterminowe	2 840	10 494
Świadczenia po okresie zatrudnienia	9 290	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	8 733	5 716
Zarząd Banku razem	32 212	34 977
Rada Nadzorcza		
krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 106	1 024
Rada Nadzorcza razem	1 106	1 024

Kwoty w tabeli powyżej obejmują wypłacone wynagrodzenia należne za dany okres, jak również koszty rezerw związanych w danym okresie na poczet przyszłych potencjalnych świadczeń.

Liczba akcji w posiadaniu członków Zarządu	31.12.2018	31.12.2017
Krzysztof Bachta	2 168	-
Filip Gorczyca	4 000	-
Katarzyna Sułkowska	-	28 612
Razem	6 168	28 612

W odniesieniu do Członków Zarządu Banku koszt wynagrodzeń obejmuje również koszt wypłaconych w tym okresie gotówkowych transz wynagrodzenia zmiennego oraz transz w akcjach fantomowych wydanych i spieniężonych w 2018.

Z Członkami Zarządu pełniącymi funkcję na 31.12.2018 zostały zawarte kontrakty menedżerskie, przewidujące:

- zawarcie umowy na czas pełnienia funkcji w Zarządzie;
- okres wypowiedzenia: 1 - miesięczny termin wypowiedzenia w przypadku pełnienia przez Członka Zarządu funkcji przez okres krótszy niż 12 miesięcy, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego; 3 - miesięczny termin wypowiedzenia w przypadku pełnienia przez Członka Zarządu funkcji przez co najmniej 12 miesięcy;
- odprawę w wysokości 3-krotności wynagrodzenia stałego w razie rozwiązania umowy albo wypowiedzenia przez Spółkę umowy z innych przyczyn niż naruszenie przez Członka Zarządu podstawowych obowiązków, pod warunkiem pełnienia przez Członka Zarządu funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy;
- zakaz konkurencji, na podstawie którego Członek Zarządu zobowiązuje się, iż po rozwiązaniu umowy, pod warunkiem pełnienia funkcji przez Członka Zarządu przez okres co najmniej 3 miesięcy, w okresie 6 miesięcy od dnia ustania pełnienia przez niego funkcji albo rozwiązania umowy nie będzie prowadził działalności konkurencyjnej, w związku z tym będzie mu przysługiwało odszkodowanie w łącznej wysokości obliczonej jako 6-krotność miesięcznego wynagrodzenia stałego.

35.3 Program opcji menedżerskich

Na podstawie uchwały nr 28/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Alior Bank SA z dnia 19 października 2012 r. w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku oraz emisji warrantów subskrypcyjnych oraz regulaminu programu motywacyjnego przyjętego uchwałą Rady Nadzorczej Alior Bank SA z dnia 27 marca 2013 r. uruchomiono program motywacyjny na lata 2013-15. Plan objął Członków Zarządu oraz grupę kluczowych menedżerów Banku, którzy nie byli Członkami Zarządu.

Założenia Programu Opcji Menedżerskich przewidywały emisję trzech transz warrantów subskrypcyjnych (serie A, B i C) oraz odpowiadających im trzech transz nowych akcji Banku (serie D, E i F) o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 33 312 500 zł, w tym:

- do 1 110 417 warrantów subskrypcyjnych serii A, uprawniających posiadaczy do objęcia do 1 110 417 akcji serii D Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia pierwszej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW;
- do 1 110 416 warrantów subskrypcyjnych serii B, uprawniających ich posiadaczy do objęcia do 1 110 416 akcji serii E Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia drugiej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW;
- do 1 110 417 warrantów subskrypcyjnych serii C, uprawniających ich posiadaczy do objęcia do 1 110 417 akcji serii F Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia trzeciej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW.

W dniu 15 grudnia 2018 wygasły warranty serii A.

W związku z emisją akcji z prawem poboru Rada Nadzorcza w dniu 27 lipca 2016 r. uchwaliła korektę techniczną Programu Opcji Menedżerskich mającą na celu zapewnienie neutralności ekonomicznej programu dla osób uprawnionych. Korekta polega na wyliczeniu spadku wartości teoretycznej Programu Opcji Menedżerskich i wydaniu osobom objętym tym programem odpowiedniej liczby akcji fantomowych o parametrach zbliżonych do warrantów.

Korekta programu rozliczana jest w środkach pieniężnych.

	Liczba warrantów subskrypcyjnych	Średnia cena akcji dla wykonanych warrantów	Liczba akcji fantomowych	Średnia cena akcji dla wykonanych akcji fantomowych
Występujące na początek okresu (01.01.2018)	2 547 486	-	242 953	-
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Umorzone w danym okresie	111 924	-	-	-
Wykonane w danym okresie	1 275 150	64	151 481	53
Występujące na koniec okresu (31.12.2018)	1 160 412	-	91 472	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu (31.12.2018)	1 011 219	-	-	-

	Warranty subskrypcyjne	Akcje fantomowe
Średnia wartość godziwa instrumentu występującego na koniec okresu (zł)	5,98	9,99
Cena wykonania instrumentu (dla instrumentów występujących na koniec okresu) (zł)	65,98	53,80
Średnia data zapadalności instrumentu występującego na koniec okresu	23.11.2021	22.11.2021

Wartość godziwa akcji fantomowych (W ramach programu SOP) została ustalona w oparciu o model wyceny opcji Blacka-Scholesa. Przyjęto, że ceny akcji zmieniają się w czasie zgodnie z procesem geometrycznego ruchu Browna, przy założeniu długoterminowej zmienności cen akcji Banku oraz stopą wolną od ryzyka. Oszacowania zmienności dokonano na podstawie danych historycznych. Model uwzględnia prawo wykonania akcji fantomowych przypisanych do warrantów serii A, B i C przez okres 5 lat odpowiednio od 1, 2 i 3 roku od pierwotnej daty emisji.

Transze odroczone są wydawane zgodnie z Polityką Wynagrodzeń po potwierdzeniu, że nie zaistniały zdarzenia powodujące ich zmniejszenie lub wstrzymanie.

35.4 Systemy Premiowe dla Kadry Zarządzającej

Od 2016 roku Zarząd objęty jest Programem Premiowym dla Zarządu. Celem Programu jest stworzenie dodatkowych bodźców motywujących jego uczestników do efektywnego wykonania powierzonych obowiązków w szczególności kierowania Bankiem oraz podejmowania wysiłków nakierowanych na dalszy trwały rozwój Banku i jego grupy kapitałowej przy jednoczesnym zachowaniu prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem w Banku, stabilizacji kadry zarządzającej Banku oraz realizacji długoterminowych interesów akcjonariuszy poprzez doprowadzenie do trwałego wzrostu giełdowej wyceny akcji Banku przy jednoczesnym utrzymaniu wzrostu wartości aktywów netto Banku i jego spółek.

Pozostali członkowie Kadry Zarządzającej, za szczególnym uwzględnieniem Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka objęci są premią roczną. Za wyjątkiem Osób Sprawujących Funkcje Kontrolne, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników Osoby Mającej Wpływ na Profil Ryzyka i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Zgodnie z Polityką wynagrodzeń obowiązującą w momencie przyznania, wynagrodzenia zmienne Zarządu i pozostałych Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka zostały przyznane częściowo w instrumentach finansowych w postaci akcji fantomowych.

Rozliczenie akcji fantomowych następuje w środkach pieniężnych:

	Liczba akcji fantomowych	Średnia cena akcji dla wykonanych akcji fantomowych
Występujące na początek okresu (01.01.2018)	196 385	-
Przyznane w danym okresie	71 617	-
Umorzone w danym okresie	-	-
Wykonane w danym okresie	110 704	0,01
Występujące na koniec okresu (31.12.2018)	156 814	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu (31.12.2018)	0	-

	Akcje fantomowe
Średnia wartość godziwa instrumentu występującego na koniec okresu (zł)	53,15
Cena wykonania instrumentu (dla instrumentów występujących na koniec okresu) (zł)	0,01
Średnia data zapadalności instrumentu występującego na koniec okresu	23.01.2020

Wartość godziwa akcji fantomowych jest równa średniej bieżącej cenie akcji.

Transze odroczone są wypłacane zgodnie z Polityką Wynagrodzeń po potwierdzeniu, że nie zaistniały zdarzenia powodujące ich zmniejszenie lub wstrzymanie.

35.5 Program objęcia akcji w ramach programu menedżerskiego w Alior Leasing sp. z o.o.

W marcu 2017 r. decyzją Zarządu Alior Bank SA, Rady Nadzorczej oraz Zarządu Alior Leasing Sp z o.o. uruchomiono w spółce Alior Leasing sp. z o.o. Program Menedżerski.

Celem programu jest zapewnienie realizacji planów finansowych na lata 2017-21 poprzez utrzymanie i zmotywowanie kadry zarządzającej Spółki.

Program opiera się na umowach opcji objęcia akcji, podpisanych między Uczestnikiem, Spółką i Bankiem oraz umowach opcji kupna-sprzedaży akcji między Uczestnikiem i Bankiem. Program zakłada przekształcenie Spółki w spółkę akcyjną. Emisja akcji w ramach realizacji umów następowałaby w przypadku realizacji budżetu i spełnienia się warunków określonych w umowach w latach 2022-25.

Następnie, w wyniku realizacji opcji kupna-sprzedaży akcji Bank odkupowałby akcje po cenie wynikającej z wyceny spółki według określonej metodyki.

	Liczba opcji	Średnia cena akcji dla wykonanych akcji fantomowych
Występujące na początek okresu (1.01.2018)	2 799 033	-
Przyznane w danym okresie	0	-
Umorzone w danym okresie	1 726 247	-
Wykonane w danym okresie	0	n/d
Występujące na koniec okresu (31.12.2018)	1 072 786	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu (31.12.2018)	0	-

Rozliczenie opcji kupna-sprzedaży akcji następuje w środkach pieniężnych.

Średnia wartość godziwa instrumentu występującego na koniec okresu* (zł)	12,36
Cena wykonania instrumentu (dla instrumentów występujących na koniec okresu) (zł)	1
Średnia data zapadalności instrumentu występującego na koniec okresu	21.10.2022

*Liczona jako wartość programu dzielona przez liczbę opcji na koniec okresu

Kwota wartości planu została określona w oparciu o model wartości godziwej. Wartość godziwa opcji na akcje została ustalona w oparciu o model wyceny opcji Black - Scholes. Przyjęto, że cena akcji zmienia się w czasie zgodnie z procesem geometrycznego ruchu Browna, przy założeniu długoterminowej zmienności ceny akcji Alior Leasing oraz stopy wolnej od ryzyka. Oszacowania zmienności dokonano na podstawie danych historycznych o cenach akcji referencyjnych notowanych spółek leasingowych.

Warunkiem realizacji opcji jest zrealizowanie budżetowanego zysku netto spółki w latach 2017-2021 oraz określone warunki retencyjne.

36 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

36.1 Zasady rachunkowości

Bank kompensuje aktywa i zobowiązania finansowe i wykazuje je w sprawozdaniu z sytuacji finansowej netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesna realizacja danego składnika aktywów i uregulowanie zobowiązania. Bank zawiera porozumienia dotyczące kompensowania, czyli umowy ISDA (International Swaps and Derivatives Association Master Agreements) oraz GMRA (Global Master Repurchase Agreement), które umożliwiają kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (końcowe potrącenie i rozliczenie transakcji, tzw. close out netting) w przypadku zaistnienia przypadku naruszenia w stosunku do którejś ze stron umowy. Umowy te mają szczególne znaczenie dla ograniczania ryzyka związanego z instrumentami pochodnymi, gdyż umożliwiają kompensowanie zarówno wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego), jak i niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrozliczeniowego). Umowy te nie spełniają jednak wymogów określonych w MSR 32

dotyczących ujmowania efektu kompensowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej gdyż tytuł kompensaty uwarunkowany jest wystąpieniem określonego zdarzenia w przyszłości (przypadki naruszenia).

Dodatkowym zabezpieczeniem ekspozycji wynikającej z instrumentów pochodnych są depozyty zabezpieczające składane przez kontrahentów w ramach realizacji umów CSA (Credit Support Annex).

36.2 Dane finansowe

31.12.2018	Razem aktywa finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
Aktywa			
Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	610 283	578 664	31 619
Wartość brutto zobowiązań finansowych podlegających kompensowaniu			
Wartości netto aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	610 283	578 664	31 619
Wartość instrumentów finansowych niepodlegających kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym	-137 978	-137 978	0
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	-93 421	-93 421	0
Wartość zobowiązań finansowych, które nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu finansowym (z tytułu podpisanych umów ISDA)	-44 557	-44 557	0
Wartość netto aktywów finansowych	472 305	440 686	31 619

31.12.2018	Razem zobowiązania finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
Zobowiązania			
Wartość brutto zobowiązań finansowych	425 788	425 788	0
Wartość brutto aktywów finansowych podlegających kompensacji			
Wartości netto zobowiązań finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	425 788	425 788	0
Wartość instrumentów finansowych niepodlegających kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym	-54 412	-54 412	0
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	-9 855	-9 855	0
Wartość zobowiązań finansowych, które nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu finansowym (z tytułu podpisanych umów ISDA)	-44 557	-44 557	0
Wartość netto zobowiązań finansowych	371 376	371 376	0

Uzgodnienie pozycji kompensowanych i kompensowanych warunkowo do linii sprawozdania z sytuacji finansowej:

31.12.2018	wartość bilansowa netto	pozycja ze sprawozdania finansowego	Wartość bilansowa pozycji ze sprawozdania finansowego	Wartość bilansowa pozycji niepodlegających ujawnieniu w notcie dotyczącej kompensowania
Aktywa finansowe				
Instrumenty pochodne	112 400	Pochodne instrumenty zabezpieczające	112 400	0
Instrumenty pochodne	315 932	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	515 138	199 206
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	333 286	333 286
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	132 595	Należności od banków	612 444	479 849
Zobowiązania finansowe				
Instrumenty pochodne	9 381	Pochodne instrumenty zabezpieczające	9 381	0
Instrumenty pochodne	347 135	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	416 407	69 272
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	54 027	Zobowiązania wobec banków	593 327	539 300

31.12.2017	Razem aktywa finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
Aktywa			
Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	617 767	540 336	77 431
Wartość brutto zobowiązań finansowych podlegających kompensowaniu	0	0	0
Wartości netto aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	617 767	540 336	77 431
Wartość instrumentów finansowych niepodlegających kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym	-531 766	-454 230	-77 536
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	-179 283	-179 283	0
Wartość zobowiązań finansowych, które nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu finansowym (z tytułu podpisanych umów ISDA)	-352 483	-274 947	-77 536
Wartość netto aktywów finansowych	86 001	86 106	-105

31.12.2017	Razem zobowiązania finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
Zobowiązania			
Wartość brutto zobowiązań finansowych	518 833	441 297	77 536
Wartość brutto aktywów finansowych podlegających kompensacji	0	0	0
Wartości netto zobowiązań finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	518 833	441 297	77 536
Wartość instrumentów finansowych niepodlegających kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym	-516 253	-438 717	-77 536
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	-163 770	-163 770	0
Wartość zobowiązań finansowych, które nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu finansowym (z tytułu podpisanych umów ISDA)	-352 483	-274 947	-77 536
Wartość netto zobowiązań finansowych	2 580	2 580	0

Uzgodnienie pozycji kompensowanych i kompensowanych warunkowo do linii sprawozdania z sytuacji finansowej:

31.12.2017	wartość bilansowa netto	pozycja ze sprawozdania finansowego	Wartość bilansowa pozycji ze sprawozdania finansowego	Wartość bilansowa pozycji niepodlegających ujawnieniu w nocie dotyczącej kompensowania
Aktywa finansowe				
Instrumenty pochodne	87 785	Pochodne instrumenty zabezpieczające	87 785	0
Instrumenty pochodne	452 551	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	452 551	0
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	77 431	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	408 911	331 480
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	163 770	Należności od banków	901 629	735 207
Zobowiązania finansowe				
Instrumenty pochodne	5 419	Pochodne instrumenty zabezpieczające	5 419	0
Instrumenty pochodne	435 878	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	435 878	0
Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	179 283	Zobowiązania wobec banków	891 645	330 823

37 Sprawy sporne

Żadne z pojedynczych postępowań toczących się w ciągu 2018 r. przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, jak również wszystkie postępowania łącznie nie stwarzają zagrożeń dla płynności finansowej Banku. Istotne w ocenie Zarządu Banku postępowania zostały zaprezentowane poniżej:

- sprawa z powództwa klienta - spółki z o.o. o zapłatę kwoty 102 738 tys. zł z tytułu odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z zawieraniem i rozliczaniem transakcji skarbowych. Pozew z 27 kwietnia 2017 roku, wniesiony przeciwko Alior Bank SA oraz Bank BPH SA. W ocenie Banku, powództwo nie ma uzasadnionych podstaw faktycznych i prawnych.
- sprawa z powództwa klienta - spółki z o.o. o zapłatę kwoty 17 843 tys. zł z tytułu rozliczenia umów opcji walutowych. Pozew z 10 lutego 2015 roku, wniesiony pierwotnie przeciwko Bankowi BPH SA. W ocenie Banku, powództwo nie ma uzasadnionych podstaw faktycznych i prawnych.
- sprawa z powództwa klienta - osoby fizycznej - reprezentanta grupy 84 osób fizycznych i prawnych o ustalenie odpowiedzialności Banku za szkodę. Pozew zbiorowy został wniesiony w dniu 5 marca 2018 r. przeciwko Alior Bankowi w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności Banku za szkodę spowodowaną nienależytym wykonywaniem obowiązków informacyjnych przez Bank wobec klientów oraz nienależytym wykonywaniem umów o świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych poprzednio przez Fincrea TFI S.A., a obecnie Raiffeisen Bank International AG (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce. W ocenie powodów, Bank nie przekazał klientom informacji o rzeczywistym ryzyku inwestycji w produkty inwestycyjne, przez co naraził klientów na szkodę wynikającą z utraty wartości certyfikatów inwestycyjnych oraz utraty gwarantowanych zysków. Zdaniem Banku, pozew zbiorowy nie ma uzasadnionych podstaw faktycznych ani prawnych i z tego względu nie powinien być rozstrzygnięty na korzyść klientów. Na datę sporządzenia sprawozdania finansowego, sąd do którego wniesiony został pozew zbiorowy nie wydał rozstrzygnięcia o dopuszczalności rozpoznania pozwu zbiorowego. Ponadto Alior Bank przyjmuje, że ryzyko niekorzystnego dla Banku rozstrzygnięcia z tytułu pozwu oraz istotnej straty z tego tytułu jest szacowane na poziomie niższym niż średni, wobec tego na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie utworzył rezerw w odniesieniu do wniesionego pozwu. Na obecnym etapie nie jest możliwe oszacowanie ewentualnych skutków finansowych dla Banku w przypadku innego rozstrzygnięcia przez sąd niż zakładane przez Bank.

Ponadto wobec Alior Banku zostało wszczęte postępowanie w dniu 14 września 2018 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego w przedmiocie nałożenia na Bank kary pieniężnej na podstawie art. 167 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 167 ust. 1 pkt 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami. Postępowanie jest związane z przeprowadzoną kontrolą Komisji Nadzoru Finansowego w okresie od listopada 2017 do maja 2018 r., która dotyczyła prawidłowości działania Alior Banku i Biura Maklerskiego Banku w zakresie dystrybucji certyfikatów inwestycyjnych funduszy zarządzanych poprzednio przez Fincrea TFI S.A., a obecnie Raiffeisen Bank International AG (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce. Na dzień sporządzenia sprawozdania Komisja Nadzoru Finansowego nie zakończyła postępowania w przedmiocie nałożenia kary.

W sprawach, w których Bank był pozwanym wartość przedmiotu sporu na dzień 31.12.2018 r. wyniosła 258 700 tys. zł a na dzień 31.12.2017 r. 220 598 tys. zł. Wartość rezerw na sprawy sporne na koniec 2018 r. wyniosła 35 064 tys. zł a na koniec 2018 r. 16 024 tys. zł.

Noty objaśniające dotyczące ryzyka

Cele i zasady zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Alior Banku SA. Zarządzanie ryzykiem wspiera realizację strategii Banku i ma na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu rentowności i bezpieczeństwa działalności biznesowej, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Nadrzędnym celem polityki zarządzania ryzykiem jest zapewnienie wczesnego rozpoznawania i odpowiedniego zarządzania wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością.

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- ochrona wartości kapitału akcjonariuszy,
- ochrona depozytów klientów,
- wsparcie Grupy Kapitałowej w prowadzeniu efektywnej działalności.

Zarządzanie ryzykiem w Alior Banku opiera się w szczególności na następujących zasadach:

- Bank zarządza wszystkimi rodzajami ryzyka zidentyfikowanymi w ramach działalności,
- struktura organizacyjna oraz sposób przypisania funkcji do poszczególnych jednostek Banku zapewniają precyzyjny podział obowiązków oraz mitygują ryzyko powstawania konfliktu interesów,
- proces i metody zarządzania ryzykiem są adekwatne do skali działalności Banku oraz dostosowane do istotności, skali i złożoności danego ryzyka,
- proces zarządzania ryzykiem jest regularnie dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka oraz zmieniającego się otoczenia ekonomicznego i regulacyjnego,
- metody zarządzania ryzykiem są okresowo weryfikowane i walidowane,
- zarządzanie ryzykiem jest zintegrowane z procesami planistycznymi i kontrolingowymi,
- poziom ryzyka jest regularnie monitorowany i odnoszony do systemu limitów obowiązujących w Banku, a Zarząd i Rada Nadzorcza Banku otrzymują regularnie informacje na temat profilu i poziomu ryzyka, Bank przeprowadza cykliczny proces przeglądu ryzyk identyfikowanych w ramach działalności oraz dokonuje regularnej oceny istotności poszczególnych rodzajów ryzyka.

Przy określaniu kryteriów uznawania danego rodzaju ryzyka za istotne uwzględniany jest wpływ danego rodzaju ryzyka na działalność Banku, przy czym rozróżniane są trzy typy rodzajów ryzyka:

- ryzyka istotne – podlegające aktywnemu zarządzaniu,
- ryzyka potencjalnie istotne – dla których przeprowadza się monitoring istotności,
- inne niezdefiniowane lub niewystępujące w Banku rodzaje ryzyka (nieistotne i niemonitorowane).

W poniższych notach bank zaprezentował szczegóły dotyczące zarządzania wybranymi rodzajami ryzyka.

Rodzaj ryzyka	numer noty
Ryzyko kredytowe,	38
Ryzyko rynkowe w księdze handlowej w tym: ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe	39,40
Ryzyko płynności	41
Ryzyko operacyjne	42

Proces zarządzania ryzykiem odbywa się w ramach przyjętych przez Bank polityk zarządzania ryzykiem i obejmuje jego identyfikację, pomiar, kontrolę, monitorowanie i raportowanie. Dotyczy również kontroli transakcji skarbowych przez ustalanie i weryfikację zasad ich zawierania, organizacji i wyceny.

W obrębie poszczególnych funkcji istnieje jasny rozdział kompetencji i odpowiedzialności oraz zasad określonych wewnętrznymi regulacjami.

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą Banku, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w Banku i Grupie Kapitałowej oraz o najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem. Radę Nadzorczą Banku wspierają m.in. Komitet ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej i Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

Zarząd Alior Banku SA w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem. Podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zarządzania ryzykiem. W zarządzaniu ryzykiem Zarząd wspierają następujące komitety działające w Banku:

- Komitet Ryzyka Kredytowego (ICAAP),
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO),
- Komitet Kredytowy Banku (KKB),
- Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO).

Komitet ALCO sprawuje bieżącą kontrolę nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym, w tym ryzykiem płynności. Podejmuje wszelkie decyzje z tym związane, jeśli nie zostały one uprzednio zakwalifikowane do wyłącznych kompetencji Zarządu bądź Rady Nadzorczej.

Do obowiązków ALCO należą m.in.:

- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym związanym z księgą handlową i księgą bankową, w tym wydawanie decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem dotyczącym obu ksiąg;
- akceptacja limitów operacji Banku na rynkach pieniężnych i kapitałowych;
- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem płynnością w Banku związanej z księgą handlową i księgą bankową;
- zlecanie działań związanych z pozyskiwaniem źródeł finansowania działalności Banku oraz nadzór nad realizacją planu finansowania;
- wydawanie decyzji w zakresie zarządzania portfelami modelowymi.

W Banku ekspozycja na ryzyko jest formalnie ograniczana przez system limitów, okresowo aktualizowanych, wprowadzanych uchwałą Rady Nadzorczej lub Komitetu ALCO, obejmujących wszystkie miary ryzyka, których poziom jest monitorowany i raportowany przez niezależne od biznesu jednostki organizacyjne Banku. W Banku funkcjonują trzy rodzaje limitów, różniące się zakresem oraz sposobem funkcjonowania: limity podstawowe (ustalane na poziomie Rady Nadzorczej), limity uzupełniające, limity dodatkowe. Zarządzanie ryzykiem skupia się na potencjalnych zmianach wyniku ekonomicznego; poprzez funkcjonujące w Banku wymagania jakościowe związane z procesem zarządzania ryzykiem (system kontroli wewnętrznej, wdrażanie nowych produktów, analiza ryzyka prawnego, analiza ryzyka operacyjnego) ograniczane są również ryzyka niekwantyfikowalne, związane z prowadzeniem działalności skarbowej.

Bank szacuje na potrzeby ryzyka rynkowego Value-at-Risk wykorzystując moduł analityczny systemu skarbowego. Bank wykorzystuje parametryczny model VaR zgodnie z metodyką JP Morgana (RiskMetrics). Szacowany 99% 1-dniowy VaR może być przeskalowany na inne terminy poprzez mnożenie zmienności przez pierwiastek wielokrotności terminu 1-dniowego (np. VaR 10-dniowy wyznacza się przemnażając VaR 1-dniowy przez $\sqrt{10}$).

Poniższa tabela prezentuje VaR 10-dniowy dla Banku w podziale na księgę bankową i handlową na koniec lat 2018 i 2017.

VaR (w tys.pln)	31.12.2018	31.12.2017
Księga bankowa	36 860	14 430
Księga handlowa	3 422	928
Razem	37 675	14 985

Zrządzanie ryzykiem rynkowym w spółkach zależnych

W 2017 r. zgodnie z zapisami zawartymi w przepisach wewnętrznych dotyczących ryzyka płynności spółka zależna Alior Leasing stała się spółką istotną z punktu widzenia zarządzania ryzykiem płynności i rynkowym Grupy Alior Banku SA. Wpływ na to miał rozwój działalności spółki co przełożyło się na istotny wzrost sumy bilansowej. Zarówno ryzyko płynności, jak również ryzyko rynkowe w spółce jest monitorowane, kontrolowane i raportowane. Alior Leasing w uzgodnieniu z Alior Bankiem wprowadził wewnętrzne zasady zarządzania ryzykiem płynności i rynkowym, w tym określając apetyt na ww. ryzyka oraz przygotowuje cykliczne raporty. Sporządzane przez Alior Leasing raporty dotyczące ryzyka płynności, jak również ryzyka rynkowego w spółce stanowią w szczególności punkt wyjścia do podejmowania decyzji w zakresie zarządzania płynnością Spółki oraz służą do konsolidacji ryzyka płynności na poziomie Grupy.

38 Ryzyko kredytowe

38.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wiarytelności Grupy Kapitałowej w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań.

Cel zarządzania ryzykiem kredytowym

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym i utrzymywanie go na bezpiecznym poziomie ma fundamentalne znaczenie dla stabilności działania Banku i Grupy Kapitałowej. Kontroli ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Banku regulacje, w szczególności metodyki kredytowania i modele wyceny ryzyka dostosowane do segmentu klienta, rodzaju produktu i transakcji, zasady ustanawiania i monitorowania prawnych zabezpieczeń kredytów oraz procesy monitoringu i windykacji należności. Bank dąży do pełnej centralizacji i optymalizacji procesów w ramach infrastruktury systemowej, przy jednoczesnym wykorzystaniu dostępnych informacji zewnętrznych i wewnętrznych o klientach.

System zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter kompleksowy i jest zintegrowany z procesami operacyjnymi Banku. Podstawowe etapy procesu zarządzania ryzykiem kredytowym stanowią:

- identyfikacja,
- pomiar,
- kontrola,
- monitoring,
- raportowanie.

Pomiar i ocena ryzyka kredytowego

Poziom ryzyka kredytowego jest limitowany zgodnie z ograniczeniami wynikającymi z przepisów zewnętrznych i wewnętrznych zasad ustalanych przez Bank, szczególnie dotyczących ograniczeń zaangażowania kredytowego wobec jednego klienta, grupy podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz branż gospodarki.

Bank dokonuje analizy ryzyka zarówno w ujęciu indywidualnym, jak i portfelowym, w związku z czym podejmuje działania, które prowadzą do:

- minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego pojedynczego kredytu przy założonym poziomie zwrotu;
- redukcji łącznego ryzyka kredytowego wynikającego z posiadania przez Bank określonego portfela kredytowego.

W ramach minimalizacji poziomu ryzyka pojedynczego zaangażowania Bank każdorazowo przy udzielaniu kredytu lub innego produktu kredytowego:

- ocenia wiarygodność oraz zdolność kredytową z uwzględnieniem m.in. szczegółowej analizy źródła spłaty ekspozycji;
- ocenia zabezpieczenia, w tym weryfikuje ich stan formalno-prawny oraz ekonomiczny, z uwzględnieniem m.in. adekwatności LTV.

Ponadto w ramach wzmocnienia kontroli ryzyka indywidualnych ekspozycji Bank cyklicznie monitoruje klientów podejmując stosowne działania minimalizujące w przypadku zidentyfikowania czynników podwyższonego ryzyka.

W zakresie minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego wynikającego z posiadania określonego portfela, Bank:

1. wyznacza i kontroluje limity koncentracji;
2. monitoruje sygnały wczesnego ostrzegania w ramach systemu EWS;
3. regularnie monitoruje portfel kredytowy kontrolując wszystkie istotne parametry ryzyka kredytowego (m.in. PD, LTV, DTI, CoR, LGD, NPL, Coverage);
4. przeprowadza regularne testy warunków skrajnych.

Udzielanie produktów kredytowych przez Bank realizowane jest zgodnie z metodykami kredytowania właściwymi dla segmentu klienta i rodzaju produktu. Ocena zdolności kredytowej klienta poprzedzająca wydanie decyzji o udzieleniu produktu kredytowego przeprowadzana jest z wykorzystaniem systemu wspierającego proces kredytowy, narzędzi: scoringowego lub ratingowego; zewnętrznych informacji (np. bazy CBD DZ, CBD BR, BIK, Biur Informacji Gospodarczych) i wewnętrznych baz Banku. Udzielanie produktów kredytowych przebiega zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami operacyjnymi wskazującymi właściwe czynności wykonywane w procesie kredytowym, odpowiedzialne za nie jednostki Banku oraz wykorzystywane narzędzia.

Decyzje kredytowe zapadają zgodnie z obowiązującym w Banku systemem podejmowania decyzji kredytowych (szczeble kompetencyjne dopasowane do poziomu ryzyka związanego z klientem oraz transakcją).

W celu regularnej oceny podejmowanego ryzyka kredytowego oraz mitygowania ewentualnych strat na ekspozycjach kredytowych, w okresie kredytowania Bank monitoruje sytuację Klienta poprzez identyfikację sygnałów wczesnego ostrzegania, oraz okresowe, indywidualne przeglądy ekspozycji kredytowych.

Bank realizuje politykę rozdzielenia funkcji związanych z pozyskaniem Klienta i sprzedaży produktów kredytowych od funkcji związanych z oceną ryzyka kredytowego, podejmowaniem decyzji kredytowych oraz monitorowaniem ekspozycji kredytowej.

Monitoring i raportowanie ryzyka kredytowego

Stałą ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają:

- bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów;
- okresowe przeglądy, w szczególności sytuacji finansowo-ekonomicznej klientów i wartości przyjętych zabezpieczeń.

Monitoring klienta indywidualnego zawiera następujące obszary:

- klienta;
- produkty kredytowe przyznane dłużnikowi;
- umowę, z tytułu której powstała ekspozycja kredytowa;
- przyjęte zabezpieczenia;
- wysokości utworzonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw.

Monitoring klienta biznesowego dotyczy przede wszystkim:

- klienta i podmiotów z nim powiązanych;
- branży prowadzonej działalności;
- produktów kredytowych przyznanych dłużnikowi;
- weryfikacji spełnienia przez Klienta klauzul umownych zawartych w umowie, z tytułu której powstała ekspozycja kredytowa;
- przyjętych zabezpieczeń (weryfikacja ustanowienia i wartości zabezpieczeń);
- warunków rynkowych wpływających na zdolność kredytową klienta;
- wysokości utworzonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw.

Wszystkie ekspozycje kredytowe w segmencie klienta biznesowego obejmowane są dodatkowo monitoringiem portfelowym, tj.:

- oceną na podstawie dedykowanego modelu oceny behawioralnej oraz
- procesem identyfikacji sygnałów wczesnego ostrzegania.

Wszystkie ekspozycje kredytowe klientów indywidualnych i biznesowych podlegają monitoringowi oraz bieżącej klasyfikacji do właściwych ścieżek procesowych. W celu usprawnienia monitoringu i kontroli ryzyka operacyjnego zostały wdrożone adekwatne rozwiązania w systemach kredytowych Banku. Narzędzia systemowe zostały skonsolidowane w celu efektywnego wykonywania procedur monitoringu, którymi objęte zostaną wszystkie rachunki.

Regularnie wykonywany jest monitoring zaangażowań klasyfikowanych jako normalne i jako zagrożone, które mogłyby powodować intensyfikację działań na etapie postępowania przedegzekucyjnego lub windykacyjnego. Rachunki poddawane są ocenie pod względem przekształcenia zadłużenia w ramach procedury restrukturyzacyjnej, w celu minimalizacji strat Banku z tytułu niespłaconych terminowo zobowiązań kredytowych.

Proces monitoringu kończy się wydaniem rekomendacji dotyczącej strategii dalszej współpracy z Klientem.

W Alior Banku sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty na temat ryzyka kredytowego. Raportowanie ryzyka kredytowego obejmuje cykliczne informowanie o skali narażenia na ryzyko portfela kredytowego. Poza informacją dla Banku, raporty zawierają również informację o poziomie ryzyka kredytowego spółek zależnych Banku, w których zidentyfikowano istotny poziom ryzyka kredytowego (Alior Leasing sp. z o.o.).

Narzędzia zarządzania ryzykiem kredytowym

Scoring kredytowy jest narzędziem wspierającym decyzje kredytowe dla Klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw, a rating kredytowy stanowi instrument wspierania procesu podejmowania decyzji w segmencie małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

System scoringowy i ratingowy umożliwia:

- kontrolę ryzyka kredytowego dzięki uzyskaniu oceny wiarygodności kredytowej klientów;
- ujednoczenie kryteriów podejmowania decyzji kredytowych z zachowaniem bezstronności i obiektywizmu;
- skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowych i zagwarantowanie większej skuteczności ocen wniosków kredytowych (zwiększenie wydajności pracy i zmniejszenie kosztów obsługi);
- uproszczenie oceny wniosków kredytowych dzięki automatyzacji procesu;
- segmentację klientów ze względu na ryzyko;
- monitorowanie i prognozowanie jakości portfela kredytowego;

- ułatwienie oceny dotychczasowej polityki kredytowej i szybsze wprowadzanie zmian w procesach decyzyjnych służących do oceny ryzyka kredytowego klientów biznesowych oraz indywidualnych.

W Banku regularnie przeprowadza się proces monitorowania poprawności funkcjonowania modeli scoringowych i ratingowych. Jego celem jest stwierdzenie, czy stosowane modele właściwie różnicują ryzyko, a oszacowania parametrów ryzyka właściwie odzwierciedlają odpowiednie aspekty ryzyka. Ponadto, podczas kontroli funkcjonalnych weryfikuje się poprawność zastosowania modeli w procesie kredytowym.

Stosowane obecnie modele scoringowe zostały zbudowane wewnątrz w Banku. W celu wzmocnienia procesu zarządzania ryzykiem modeli wykorzystywanych w Banku funkcjonuje zespół pełniący funkcję niezależnej jednostki walidacyjnej.

Wynikami zastosowania modelu scoringowego są:

- wartość scoru decyzyjnego danego klienta/wniosku;
- klasa scoringowa z przypisaną wartością teoretycznego PD;
- rekomendacja scoringowa do wniosku kredytowego w postaci: „Akceptacja” lub „Odrzucenie”.

Rodzaj modelu, którym oceniani są klienci indywidualni, zależy od typu i specyfiki wnioskowanego produktu kredytowego, historii kredytowej oraz historii współpracy z Bankiem. Wybór modelu do oceny Klientów Biznesowych zależy od przynależności danego Klienta do jednego z segmentów ze względu na osiągnięte przychody ze sprzedaży. Ocena scoringowa/ratingowa wpływa na wysokość standardowych kosztów ryzyka podbieranych od danej transakcji.

Znajomość skali potencjalnych niebezpieczeństw związanych z koncentracją zaangażowań w Banku umożliwia prawidłowe zarządzanie aktywami i zobowiązaniami, a przede wszystkim tworzenie bezpiecznej struktury portfela kredytowego. W celu zapobiegania niekorzystnym zdarzeniom wynikającym z nadmiernej koncentracji Bank ogranicza ryzyko koncentracji, ustanawiając limity i stosując normy koncentracji wynikające z przepisów zewnętrznych oraz norm koncentracji przyjętych wewnątrz.

Bank wprowadził:

- zasady identyfikacji obszarów wystąpienia ryzyka koncentracji z tytułu działalności kredytowej;
- proces ustalania i aktualizowania wysokości limitów;
- proces zarządzania limitami wraz z ustaleniem sposobu postępowania w przypadku przekroczenia dozwolonego poziomu limitu;
- proces monitorowania ryzyka koncentracji, w tym sprawozdawczość;
- kontrolę procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

W procesie ustalenia i aktualizacji limitów koncentracji bierze się pod uwagę:

- informacje o poziomie ryzyka kredytowego limitowanych segmentów portfela i ich wpływie na realizację założeń apetytu na ryzyko w zakresie jakości portfela kredytowego i pozycji kapitałowej Banku i Grupy Kapitałowej Banku;
- wrażliwość limitowanych segmentów portfela na zmiany w otoczeniu makroekonomicznym ocenianą w ramach cyklicznie przeprowadzanych testów warunków skrajnych;
- wiarygodne informacje ekonomiczne i rynkowe dotyczące każdego z obszarów koncentracji zaangażowań, w szczególności wskaźniki makroekonomiczne, branżowe, informacje dotyczące trendów gospodarczych, z uwzględnieniem projekcji wysokości stóp procentowych, kursów wymiany, analizy ryzyka politycznego, ratingi rządów oraz instytucji finansowych;
- wiarygodne informacje na temat sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi, sektorów gospodarki, informacji ogólnogospodarczych, w tym o sytuacji gospodarczej i politycznej krajów, oraz inne informacje potrzebne do oceny występującego w Banku ryzyka koncentracji;
- interakcje między różnymi rodzajami ryzyka, tj.: ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i operacyjnym.

Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego - zabezpieczenia

Zabezpieczenia ustanawia się w sposób odpowiedni w stosunku do ponoszonego przez Bank ryzyka kredytowego i elastyczny wobec możliwości klienta. Jego ustanowienie nie zwalnia Bank z obowiązku badania zdolności kredytowej klienta.

Zabezpieczenie kredytu ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu udzielonego kredytu wraz z należnymi odsetkami i kosztami, jeśli kredytobiorca nie ureguluje należności w terminach ustalonych umową kredytu, a działania restrukturyzacyjne nie przyniosą oczekiwanych efektów.

Bank akceptuje w szczególności następujące formy prawne zabezpieczeń:

- gwarancje, regwarancje i poręczenia;
- blokady;
- zastawy rejestrowe;
- przewłaszczenia;
- cesje wierzytelności;
- cesje z ubezpieczenia kredytu;
- weksle;
- hipoteki;
- pełnomocnictwa do rachunku bankowego;
- kaucje (jako szczególną formę zabezpieczenia).

Przedmioty zabezpieczeń są weryfikowane w procesie kredytowym pod kątem prawnych możliwości skutecznego zabezpieczenia Banku oraz oceniana jest ich wartość rynkowa jak również wartość możliwa do odzyskania w ew. procesie egzekucji.

38.2 Dane finansowe

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej	31.12.2018	31.12.2017 Dane przekształcone
Rachunek bieżący w banku centralnym	706 079	253 092
Aktywa finansowe	13 727 570	12 483 329
wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 280 080	n/d
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	515 138	n/d
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	5 932 352	n/d
dostępne do sprzedaży	n/d	12 030 778
przeznaczone do obrotu	n/d	452 551
Pochodne instrumenty zabezpieczające	112 400	87 785
Należności od banków	612 444	901 629
Należności od klientów	54 245 924	51 266 640
Segment detaliczny	29 443 496	28 234 726
Kredyty konsumpcyjne	16 528 475	16 541 861
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	10 352 136	9 547 786
Kredyty consumer finance	2 562 885	2 145 079
Segment biznesowy	24 802 428	23 031 914
Kredyty operacyjne	11 612 837	11 904 696
Kredyty inwestycyjne	8 310 328	8 620 606
Pozostałe	4 879 263	2 506 612
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	333 286	408 911
Inne aktywa finansowe	566 357	588 506
Razem	70 304 060	65 989 892

Aktywa finansowe nieprzeterminowane

Wewnętrzne klasy ratingowe

Segment klienta indywidualnego objęty jest spójnym systemem scoringowym, w którym wykorzystywana jest jedna wspólna masterskala. Widoczne przesunięcia rozkładu wg prawdopodobieństwa defaultu na dzień 31.12.2018 roku względem 31.12.2017 roku wynikają z zastosowanej rekalkulacji modeli monitorujących ze względu na poprawę jakości aktywnego portfela kredytowego.

Systemem ratingowym objęty jest segment klienta biznesowego, w którym wprowadzono jedną wspólną skalę ratingową parametru PD składającą się z 25 klas (Q01-Q25). Widoczne przesunięcia rozkładu wg prawdopodobieństwa defaultu na dzień 31.12.2018 roku względem 31.12.2017 roku wynika z systematycznie poprawiającej się struktury jakości nowej akcji kredytowej.

	31.12.2018	31.12.2017
Segment detaliczny		
< 0,18%	4 374 795	2 428 007
0,18% - 0,28%	2 806 173	2 891 279
0,28% - 0,44%	2 753 314	2 761 293
0,44% - 0,85%	2 735 092	2 182 814
0,85% - 1,33%	2 896 555	2 558 541
1,33% - 2,06%	3 121 644	2 898 034
2,06% - 3,94%	4 580 940	5 255 601
3,94% - 9,10%	1 752 115	2 280 823
> 9,1%	1 113 627	1 581 786
Brak scoringu	369 126	480 032
Razem segment detaliczny	26 503 381	25 318 211
Segment biznesowy		
< 0,28%	19 574	9 278
0,28% - 0,44%	91 987	101 150
0,44% - 0,85%	1 035 637	1 604 515
0,85% - 1,33%	1 495 400	1 034 480
1,33% - 2,06%	3 484 880	2 146 682
2,06% - 3,94%	5 729 136	5 234 318
3,94% - 9,1%	4 268 187	4 946 573
> 9,1%	2 717 345	2 539 609
Brak ratingu	629 368	2 113 389
Razem segment biznesowy	19 471 514	19 729 994
Razem należności nieprzeterminowane i bez utraty wartości	45 974 895	45 048 205
Należności nieprzeterminowane w utracie wartości	856 486	987 893
Segment detaliczny	49 717	68 199
Segment biznesowy	806 769	919 694
Razem należności od klientów nieprzeterminowane	46 831 381	46 036 098

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody / dostępne do sprzedaży		
emitowane przez podmioty niefinansowe	73 524	115 194
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	91 387

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody / dostępne do sprzedaży nieprzeterminowane i bez utraty wartości	73 524	206 581
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody / dostępne do sprzedaży nieprzeterminowane w utracie wartości	74 304	85 506
Razem aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody / dostępne do sprzedaży nieprzeterminowane	147 828	292 087

Maksymalne narażenie na ryzyko w zakresie instrumentów pochodnych zostało zaprezentowane w nocie 18.2.3.
Zewnętrzne klasy ratingowe

Portfel/Rating	AAA	AA- do AA+	A- do A+	BBB- do BBB+	BB- do BB+	B- do B+	bez ratingu	31.12.2018
Należności od banków	0	204 840	235 346	3 166	873	0	168 219	612 444
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	0	7 206 524	0	0	0	32	7 206 556
Dłużne papiery wartościowe	0	0	7 183 589	0	0	0	32	7 183 621
emitowane przez Bank Centralny	0	0	0	0	0	0	0	0
emitowane przez Skarb Państwa	0	0	7 109 285	0	0	0	0	7 109 285
emitowane przez banki	0	0	74 304	0	0	0	0	74 304
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	0	0	0	0	0	32	32
Instrumenty kapitałowe	0	0	22 935	0	0	0	0	22 935
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	0	22 935	0	0	0	0	22 935
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	0	0	5 932 352	0	0	0	0	5 932 352
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	0	0	333 198	0	0	0	88	333 286
Instrumenty pochodne	0	20 274	273 402	16 146	0	0	17 070	326 892
Razem	0	225 114	13 980 822	19 312	873	0	185 409	14 411 530

Portfel/Rating	AAA	AA- do AA+	A- do A+	BBB- do BBB+	BB- do BB+	B- do B+	bez ratingu	31.12.2017
Należności od banków	0	117 650	568 505	6 544	14 585	0	191 693	898 977
Dostępne do sprzedaży w tym:	0	0	11 946 993	0	0	0	91 387	12 038 380
Dłużne papiery wartościowe	0	0	11 925 588	0	0	0	91 387	12 016 975
emitowane przez Bank Centralny	0	0	1 999 666	0	0	0	0	1 999 666
emitowane przez Skarb Państwa	0	0	9 838 257	0	0	0	0	9 838 257
emitowane przez banki	0	0	87 665	0	0	0	0	87 665
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	0	0	0	0	0	91 387	91 387
Instrumenty kapitałowe	0	0	21 405	0	0	0	0	21 405
emitowane przez inne podmioty finansowe	0	0	21 405	0	0	0	0	21 405
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0	1 117 894	0	0	0	0	1 117 894
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	0	0	408 188	0	0	0	723	408 911
Instrumenty pochodne	0	25	202 732	9 019	0	0	10 012	221 788
Razem	0	117 675	14 244 312	15 563	14 585	0	293 815	14 685 950

Aktywa finansowe przeterminowane

31.12.2018	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Należności bez utraty wartości	4 010 152	464 294	376 874	185 191	10 713	5 047 224

31.12.2018	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Segment detaliczny	1 479 895	251 035	172 254	4 247	809	1 908 240
Segment biznesowy	2 530 257	213 259	204 620	180 944	9 904	3 138 984
Należności z utratą wartości	193 139	130 347	691 744	865 791	148 724	2 029 746
Segment detaliczny	55 634	43 157	337 905	394 011	49 715	880 422
Segment biznesowy	137 505	87 191	353 840	471 781	99 009	1 149 324
Należności razem	4 203 291	594 641	1 068 618	1 050 982	159 437	7 076 970

31.12.2017	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Należności bez utrąty wartości	2 290 111	749 443	123 031	201 112	15 804	3 379 501
Segment detaliczny	1 487 219	472 567	8 479	15 142	1 408	1 984 815
Segment biznesowy	802 892	276 876	114 552	185 970	14 396	1 394 686
Należności z utratą wartości	79 582	133 858	674 248	870 703	92 650	1 851 041
Segment detaliczny	36 012	72 653	316 053	423 481	15 303	863 502
Segment biznesowy	43 570	61 205	358 195	447 222	77 347	987 539
Należności razem	2 369 693	883 301	797 279	1 071 815	108 454	5 230 542

Kredyty podlegające praktykom forbearance

Bank jako forbearance traktuje działania mające na celu dokonanie uzgodnionych z dłużnikiem lub emitentem zmian warunków umowy, wymuszonych jego trudną sytuacją finansową (działania restrukturyzacyjne wprowadzające udogodnienia, które w innym przypadku nie byłyby przyznane). Celem działań forbearance jest przywrócenie dłużnikowi lub emitentowi zdolności wywiązania się ze zobowiązań wobec Banku oraz maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi, tj. uzyskanie możliwie najwyższych odzysków, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum ponoszonych w związku z tym kosztów.

W procesie restrukturyzacji klienta indywidualnego Bank wykorzystuje następujące narzędzia:

- wydłużenie okresu kredytowania. Wydłużenie okresu kredytowania skutkuje zmniejszeniem wysokości miesięcznych rat kapitałowo-odsetkowych i jest możliwe do maksymalnie 120 miesięcy (dla produktów niezabezpieczonych), niezależnie od pierwotnego okresu kredytowania. Jeżeli w ramach restrukturyzacji okres kredytowania zostanie wydłużony jednorazowo na maksymalny okres, nie ma możliwości zastosowania tego narzędzia w przyszłości. Przy wydłużeniu okresu kredytowania brane pod uwagę są ograniczenia wynikające z metryki produktu np. wiek kredytobiorcy.
- udzielenie karencji w spłacie (pełnej raty lub części raty). W okresie karencji w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych kredytobiorca nie jest zobowiązany do jakichkolwiek płatności z tytułu zawartej umowy. Okres spłaty kredytu może ulec wydłużeniu, o tyle miesięcy na ile została przyznana karencja (nie jest to tożsame z zastosowaniem narzędzia wydłużenie okresu kredytowania). Karencja pełnej raty stosowana jest do 3 miesięcy, karencja części kapitałowej raty maksymalnie do 6 miesięcy. Maksymalny łączny okres karencji może wynieść 6 miesięcy w ciągu 2 kolejnych lat (24 miesięcy), licząc od daty podpisania aneksu restrukturyzacyjnego,
- konsolidacja kilku zobowiązań w Alior Banku, w tym zamiana limitu w rachunku LOR/nieuprawnionego debetu w ROR/KK, na kredyt spłacany w ratach. Konsolidacja skutkuje przekształceniem kilku wierzytelności wynikających z różnych umów w jedną wierzytelność. Uruchomiony w wyniku konsolidacji produkt jest spłacany w miesięcznych ratach na podstawie ustalonego harmonogramu. Parametry produktu uruchamianego w wyniku zastosowania danego narzędzia zgodne z Metryką produktu: pożyczka gotówkowa/kredyt konsolidacyjny.

W szczególnie uzasadnionych sytuacjach istnieje możliwość zastosowania innych narzędzi.

W procesie restrukturyzacji klienta biznesowego nie wprowadzono ograniczeń dotyczących form stosowanych praktyk typu *forbearance*. Z uwagi na specyfikę klientów, najczęściej stosowanymi narzędziami są:

- porozumienie poprzez zmianę harmonogramu zapadłych ekspozycji (po dacie zapadalności lub wypowiedzeniu). Polega to na przeniesieniu zadłużenia z jednej lub więcej ekspozycji na rachunek nieodnawialny z możliwymi wariantami harmonogramu: rozliczającym całe zadłużenie w czasie lub rozliczającym część zadłużenia w czasie, a część w formie płatności na końcu okresu.
- aneks zmniejszający limit w kredytach odnawialnych. Polega na systematycznym zmniejszaniu limitu kredytowego (najczęściej z częstotliwością miesięczną) o określoną w aneksie kwotę.
- aneks zmieniający warunki w zakresie terminu spłaty/wysokości raty lub karencji na kapitał/odsetki.

Raportowanie jakości portfela kredytów zrestrukturyzowanych obejmuje raportowanie na poziomie poszczególnych przedziałów przeterminowania, przy których podjęta była decyzja o restrukturyzacji oraz na poziomie zagregowanym. Podstawowym okresem raportowania jest miesiąc kalendarzowy.

Bank dla ekspozycji podlegających praktykom *forbearance* przyjmuje zaostrzone kryteria identyfikacji przesłanek utraty wartości. Poza standardowym katalogiem przesłanek, w odniesieniu do tych ekspozycji stosowane są dodatkowe kryteria, zdefiniowane jako wystąpienie na moment decyzji o udzieleniu klientowi udogodnienia jednej z poniższych sytuacji:

- opóźnienie powyżej 30 dni,
- inna przesłanka utraty wartości,
- ocena analityka o zagrożeniu terminowości obsługi (w przypadku Klientów Indywidualnych),
- ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej jako Poniżej Standardu lub gorszej (w przypadku Klientów Biznesowych).

Ekspozycja wobec której w wyniku klasyfikacji jako *forbearance* zidentyfikowana została przesłanka utraty wartości (default) utrzymuje taką przesłankę przez co najmniej 12 miesięcy. Po tym okresie ekspozycja ta może wyjść ze statusu default jeżeli nie ma istotnych opóźnień ani żadnych innych przesłanek utraty wartości. Ekspozycja taka pozostaje w statusie *forbearance* jeszcze przez 24 miesiące. W tym okresie indyfikacja przesłanek utraty wartości jest realizowana wg zaostrzonych kryteriów wymienionych powyżej.

Bank nie różnicuje podejścia do rozpoznania utraty wartości w zależności od typu udogodnienia udzielonego klientowi. Wszystkie typy udogodnień podlegają dodatkowym zaostrzonym kryteriom identyfikacji utraty wartości.

Kredyty udzielone klientom podlegające <i>forbearance</i>	31.12.2018	31.12.2017
Segment detaliczny	355 720	139 173
bez rozpoznanej utraty wartości	192 311	42 547
z rozpoznaną utratą wartości	222 516	203 210
IBNR	n/d	-229
odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-59 107	-106 355
oceniane metodą indywidualną	0	0
oceniane metodą portfelową	-59 107	-106 355
Segment biznesowy	719 310	484 955
bez rozpoznanej utraty wartości	299 789	231 164
z rozpoznaną utratą wartości	677 526	442 811
IBNR	n/d	-203
odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-258 006	-188 817
oceniane metodą indywidualną	-211 392	-141 409
oceniane metodą portfelową	-46 613	-47 408

Kredyty udzielone klientom podlegające forbearance	31.12.2018	31.12.2017
POCI	402	n/d
Razem	1 075 432	624 128

Kredyty udzielone klientom podlegające forbearance	31.12.2018	31.12.2017
z rozpoznaną utratą wartości	585 010	350 849
w tym wartość zabezpieczenia	364 860	204 822
bez rozpoznanej utraty wartości	490 020	273 279
w tym wartość zabezpieczenia	267 169	206 068
nieprzeterminowane	304 382	105 620
przeterminowane	185 638	167 659
POCI	402	n/d
Razem należności netto	1 075 432	624 128

Kredyty udzielone klientom podlegające forbearance według regionu geograficznego	31.12.2018	31.12.2017
Dolnośląski	78 816	25 915
Kujawsko-pomorski	29 590	36 477
Lubelski	24 200	18 510
Lubuski	40 752	52 510
Łódzki	56 564	40 351
Małopolski	132 654	112 763
Mazowiecki	348 632	156 129
Opolski	18 839	13 149
Podkarpacki	11 943	10 734
Podlaski	11 358	8 109
Pomorski	57 168	30 521
Śląski	80 858	43 813
Świętokrzyski	8 269	5 028
Warmińsko-mazurski	18 764	16 587
Wielkopolski	72 337	48 167
Zachodniopomorski	84 688	5 365
Razem należności netto	1 075 432	624 128

Zmiana wartości bilansowej kredytów udzielonych klientom podlegających forbearance	31.12.2018	31.12.2017
Wartość bilansowa netto na początek okresu	624 128	799 736
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-21 508	86 559
Wartość bilansowa brutto kredytów i pożyczek wyłączonych w okresie	-249 648	-398 100
Wartość bilansowa brutto kredytów i pożyczek nowo ujętych w okresie	823 765	196 655
Inne zmiany	-101 305	-60 722
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	1 075 432	624 128

W latach 2018 i 2017 wartość przychodów odsetkowych od kredytów, które podlegały forbearance wynosiła odpowiednio 51 734 tys. zł i 34 977 tys. zł.

Koncentracja

Dziesięciu największych kredytobiorców	Waluta	31.12.2018	Waluta	31.12.2017
Firma 1	PLN	332 890	PLN	240 000
Firma 2	PLN	258 231	PLN	234 010
Firma 3	PLN	240 741	PLN	229 973
Firma 4	PLN	231 548	PLN	223 184
Firma 5	EUR,PLN	212 366	EUR,PLN	216 398
Firma 6	PLN	209 828	PLN	199 979
Firma 7	PLN	204 275	PLN	145 032
Firma 8	PLN	189 650	EUR	136 358
Firma 9	EUR	175 120	EUR	132 064
Firma 10	EUR,PLN,USD	166 011	EUR	124 686

W poniższej tabeli przedstawiono zaangażowania klientów biznesowych Alior Banku w podziale na branże.

Sekcja według PKD 2007	Nazwa sekcji	31.12.2018	31.12.2017
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	743 886	589 819
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	209 891	210 378
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	5 431 519	6 020 738
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 386 808	1 583 724
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	152 326	150 679
Sekcja F	Budownictwo	5 404 667	5 814 791
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, w tym motocykli	6 492 806	6 162 531
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	2 836 268	1 599 849
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 810 151	1 800 926
Sekcja J	Informacja i komunikacja	1 082 867	1 251 099
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3 085 360	3 178 458
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6 238 629	5 837 599
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 264 748	1 058 691
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	973 645	773 832
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	13 527	6 349
Sekcja P	Edukacja	158 661	124 380
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	715 066	649 964
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	742 465	516 044
Sekcja S	Pozostała działalność usługowa	207 408	155 190
Sekcja U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	4	4
Razem		38 950 702	37 485 045

Powyższe zaangażowania wobec klientów biznesowych zawierają:

- kwotę kredytu (zaangażowanie bilansowe oraz pozabilansowe bez odsetek i opłat oraz uwzględniania odpisów) pomniejszoną o wniesione kaucje pieniężne;
- nieautoryzowane debety na rachunkach bieżących;

- limity skarbowe pomniejszone o wniesione kaucje, z uwzględnieniem papierów dłużnych na księgach Banku, których emitentem jest podmiot z danej sekcji.

Na koniec 2018 r. wartość ekspozycji obciążająca wewnętrzne limity koncentracji wynosi 73 674 260 tys. zł, z czego 38 950 702 tys. zł to ekspozycja wobec klientów biznesowych, natomiast 34 723 558 tys. zł - wobec klientów indywidualnych. Natomiast na koniec 2017 r. wartość ekspozycji obciążająca wewnętrzne limity koncentracji wynosi 68 270 945 tys. zł, z czego 37 485 045 tys. zł to ekspozycja wobec klientów biznesowych, natomiast 30 785 900 tys. zł wobec klientów indywidualnych.

Kraj	31.12.2018	31.12.2017
Polska	71 449 351	67 237 207
Wielka Brytania	289 493	220 924
Luksemburg	426 111	464 062
Cypr	20 589	101 683
Szwecja	781	85 564
Węgry	457	59 581
Szwajcaria	25 783	23 557
Niemcy	24 885	19 387
Irlandia	25 877	20 242
Holandia	14 643	12 293
Pozostałe kraje	1 396 290	26 445
RAZEM	73 674 260	68 270 945

39 Ryzyko stopy procentowej

39.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej) definiowane jest jako ryzyko negatywnego wpływu zmiany poziomu rynkowych stóp procentowych na bieżący wynik lub wartość bieżącą netto kapitałów Banku. Ze względu na politykę ograniczania ryzyka w księdze handlowej, Bank przywiązuje szczególną wagę do specyficznych aspektów ryzyka stopy procentowej związanych z księgą bankową, takich jak:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania;
- ryzyko bazowe, czyli wpływ nierównoległej zmiany różnych indeksów referencyjnych o zbliżonym terminie przeszacowania na wynik Banku;
- ryzyko krzywej dochodowości;
- ryzyko opcji klienta.

Ponadto w zakresie ryzyka stopy procentowej Bank zwraca szczególną uwagę na modelowanie produktów o nieokreślonym terminie zapadalności oraz wysokości oprocentowania ustalanego przez Bank (np. dla depozytów bieżących), a także wpływ na ryzyko pozycji pozaodsetkowych (np. kapitał, majątek trwałe).

Cel zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Do celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank wyróżnia działalność handlową, obejmującą papiery wartościowe i instrumenty pochodne, zawarte w celach handlowych, oraz działalność bankową, obejmującą

pozostałe papiery wartościowe, emisje własne, pożyczki, depozyty, kredyty oraz transakcje pochodne służące zabezpieczeniu ryzyka księgi bankowej.

Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej

Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej portfela bankowego odbywa się poprzez ograniczenie zmienności wyniku odsetkowego (NII) oraz ograniczenie zmian wartości ekonomicznej kapitałów własnych Banku (EVE). Oprócz miar NII oraz EVE w pomiarze ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje miarę BPV i VaR oraz testy warunków skrajnych.

Miara BPV określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji/pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości BPV mierzy się codziennie w każdym punkcie krzywej, w odniesieniu do każdej waluty.

Miara VaR określa potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach-związanych ze zmianami stóp procentowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariancji-kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

Monitoring i raportowanie ryzyka stopy procentowej

W Alior Banku regularnie monitoruje się i raportuje :

- poziom miar ryzyka stopy procentowej,
- stopień wykorzystania kapitału wewnętrznego alokowanego na ryzyko stopy procentowej,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej,
- wyniki testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.

Narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Alior Banku to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
- miary ryzyka stopy procentowej takie jak NII, EVE, VaR, BPV;
- limity i wartości progowe na poszczególne miary ryzyka stopy procentowej;
- testy warunków skrajnych (w tym analiza scenariuszy obejmująca m.in. wpływ określonych zmian stóp procentowych na przyszły wynik odsetkowy, wartość ekonomiczną kapitału, testy odwrócone oraz dynamiczne prognozy wrażliwości na zmiany stóp procentowych).

39.2 Dane finansowe

Miary wrażliwości

Oszacowanie BPV w dniu 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2017 r. przedstawiają tabele:

BPV na koniec 2018 r. rozbite na tenory:

Waluta	Do 6 miesięcy	6 miesięcy - 1 rok	1-3 lata	3 - 5 lat	5 - 10 lat	łącznie
PLN	-33,2	285,2	445	1 002,6	-121,7	1 577,9
EUR	-38,8	41,7	258,1	359,3	13,3	633,6
USD	16,3	21,8	4	-0,3	-1,6	40

(w tysiącach złotych)

Waluta	Do 6 miesięcy	6 miesięcy - 1 rok	1-3 lata	3 - 5 lat	5 - 10 lat	Łącznie
CHF	-2,4	-0,3	0	0,2	0,7	-1,7
GBP	-1,2	2,2	0,1	0	0	1
Inne	-0,4	0	0	0	0	-0,4
Razem	-59,6	350,6	707	1 361,7	-109,3	2 250,6

BPV na koniec 2017 r. rozbitcie na tenory:

Waluta	Do 6 miesięcy	6 miesięcy - 1 rok	1-3 lata	3 - 5 lat	5 - 10 lat	Łącznie
PLN	3,4	192,5	195,7	95,1	-90	396,7
EUR	-0,5	-8,1	61,3	90	-4,5	138,2
USD	1	8,1	-2,2	-0,2	-1	5,6
CHF	-1	0,1	-1	0	0	-1,8
GBP	-4	2	0	0	0	-2
Inne	-1	2,1	-1	-0,2	0	-0,3
Razem	-1,8	196,7	253	184,7	-96	536,5

Statystyka BPV

Księga	01.01.2018-31.12.2018			01.01.2017-31.12.2017		
	Minimalny	Średni	Maksymalny	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	-543	-105	298	-1 298,3	-575	138,8
Księga handlowa	-70,2	-3,7	80	-75,6	5,9	70
ALCO	846,7	1 397,7	2 285	419,6	1 440,6	2 225,1
Razem	431,3	1 288,9	2 476,5	212	872	1 611

Kształtowanie się miary VaR latach 2018 i 2017 prezentuje poniższa tabela (99% VaR o horyzoncie 10 dni).

Księga	01.01.2018-31.12.2018			01.01.2017-31.12.2017		
	Minimalny	Średni	Maksymalny	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	7 597	21 691	39 735	6 346	18 123	31 068
Księga handlowa	738	2 636	4 580	870	2 208	4 009
Razem	8 085	22 961	40 362	6 046	19 398	32 043

Zmiana wartości ekonomicznej kapitału

Zmianę wartości ekonomicznej kapitału przy przesunięciu równoległym krzywych procentowych o +/- 200 p.b. oraz przesunięciach nierównoległych przy scenariuszach +/- 100/400 p.b. (w tenorach 1M/10Y, pomiędzy nimi interpolacja liniowa przesunięcia) na koniec grudnia 2018 r. i 2017 r., przedstawiono poniżej:

Scenariusz (1M/10Y)	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału 31.12.2018	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału 31.12.2017
+400 /+ 100	385 451	188 906
+100 /- 400	306 878	67 831
+200 /+ 200	281 218	102 857
-200 / - 200	-204 040	-84 863
- 100 / - 400	-204 476	-42 814
- 400 / - 100	-218 768	-94 591

Zmienność wyniku odsetkowego

Zmienność wyniku odsetkowego w horyzoncie do 1 roku przy zmianie stóp procentowych o 100 p.b. (negatywny scenariusz) na koniec 2018 r. i na koniec 2017 r. przedstawiono poniżej:

	31.12.2018	31.12.2017
NII	5,98%	6,96%

Luka przeszacowań

Luka przeszacowań prezentuje różnicę między wartością bieżącą pozycji aktywnych oraz pasywnych narażonych na ryzyko stopy procentowej, podlegających przeszacowaniu w danym przedziale czasowym, przy czym pozycje te ujmowane są w dacie transakcji.

Lukę przeszacowania w PLN, EUR i USD na koniec 2018 r. przedstawiono poniżej.

Luka przeszacowania PLN

	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	1 854 930	12 208 612	4 109 608	-4 410 765	-1 812 471	-2 755 112	-1 048 521	8 146 281
Luka skumulowana	1 854 930	14 063 543	18 173 151	13 762 385	11 949 914	9 194 802	8 146 281	

Luka przeszacowania w USD

	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	- 559 903	186 237	- 208 214	- 149 556	- 97 201	- 68 548	- 14 602	- 911 788
Luka skumulowana	- 559 903	- 373 666	- 581 880	- 731 436	- 828 638	- 897 186	- 911 788	

Luka przeszacowania w EUR

	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	189 829	126 160	569 229	- 60 658	- 70 758	- 278 570	- 64 265	410 967
Luka skumulowana	189 829	315 989	885 218	824 560	753 802	475 232	410 967	

40 Ryzyko walutowe

40.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka walutowego

Ryzyko walutowe definiowane jest jako ryzyko wystąpienia straty spowodowanej zmianą kursów walutowych. Bank dodatkowo wyróżnia wpływ kursu walutowego na swoje wyniki w perspektywie długookresowej, na skutek przewalutowania przyszłych przychodów i kosztów walutowych po potencjalnie bardziej niekorzystnym kursie. Ryzyko związane z przyszłymi wynikami może być zarządzane w ramach walutowego portfela modelowego.

Cel zarządzania ryzykiem walutowym

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest identyfikacja obszarów działalności Banku, które mogą być na nienarażone, i podejmowanie przedsięwzięć maksymalnie ograniczających ewentualne straty z tego tytułu. Zarząd Banku określa profil ryzyka walutowego, który musi cechować się zgodnością z obowiązującym planem finansowym Banku.

Pomiar i ocena ryzyka walutowego

Pomiar i ocena ryzyka walutowego odbywa się poprzez ograniczenie pozycji walutowych zajmowanych przez Bank. W pomiarze ryzyka walutowego Bank wykorzystuje miarę VaR i testy warunków skrajnych.

Miara VaR określa potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach związanych ze zmianami kursów walutowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariancji–kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

Monitoring i raportowanie ryzyka walutowego

W Alior Banku regularnie monitoruje się i raportuje:

- poziom miar ryzyka walutowego,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko walutowe,
- wyniki testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka walutowego opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.

Limity ryzyka walutowego ustalane są w taki sposób aby ryzyko to pozostawało na ograniczonym poziomie.

Bank może także przeprowadzać transakcje zabezpieczenia przyszłych przepływów walutowych o odpowiednio wysokiej pewności realizacji (np. koszt czynszu, dochód odsetkowy netto denominowany w walutach obcych). Ich celem jest ograniczanie zmienności wyniku w bieżącym roku kalendarzowym.

Narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym w Alior Banku to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym;
- wewnętrzne modele i miary ryzyka walutowego;
- limity i wartości progowe na ryzyko walutowe;
- ograniczenia dopuszczalnych transakcji walutowych;
- testy warunków skrajnych.

40.2 Dane finansowe

Miary wrażliwości

Na koniec grudnia 2018 r. maksymalna strata na posiadanym przez Bank portfelu walutowym (zarządzanym w ramach księgi handlowej), wyznaczona w oparciu o VaR w horyzoncie czasowym 10 dni, mogła wynieść 153 954,14 zł, przy zakładanym poziomie ufności 99%.

	31.12.2018	31.12.2017
Horyzont [dni]	10	10
VaR [zł]	153 954,14	157 474,83

Statystyka VaR na portfelu walutowym Banku w latach 2018 i 2017

VaR	31.12.2018	31.12.2017
Min	50,92	29,26
Średni	540,58	309,69
Max	1 604,13	1 648,53

Założenie normalności rozkładu zmian wartości czynników ryzyka w modelu VaR może w praktyce prowadzić do niedoszacowania strat w skrajnych scenariuszach (zjawisko „grubych ogonów”). W związku z tym Bank przeprowadza testy warunków skrajnych.

W pomiarze narażenia Banku na ryzyko zmian kursów walutowych Bank przeprowadza testy warunków skrajnych. Poniżej przedstawiono wyniki testów warunków skrajnych badających wpływ zmian kursów walutowych w relacji do PLN o +/- 20%.

	31.12.2018	31.12.2017
kursy + 20%	-4 203,45	29 930,08
kursy -20%	10 716,18	15 521,79

Pozycja walutowa

Wielkość pozycji walutowych w Grupie Kapitałowej Alior Banku na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. prezentują poniższe tabele:

31.12.2018	Pozycje bilansowe		Pozycje pozabilansowe		Pozycje netto	
	Długa	Krótka	Długa	Krótka	Długa	Krótka
EUR	6 737 637	-4 786 837	4 303 872	-6 231 419	23 253	0
USD	704 928	-3 463 976	3 816 409	-1 084 899	0	-27 538
CHF	238 614	-235 133	93 115	-97 762	0	-1 166
GBP	398 418	-674 659	764 619	-485 946	2 432	0
Pozostałe waluty	145 245	-346 985	877 940	-674 337	1 863	0
Globalna	8 224 842	-9 507 590	9 855 955	-8 574 363	27 548	-28 704

31.12.2017	Pozycje bilansowe		Pozycje pozabilansowe		Pozycje netto	
	Długa	Krótka	Długa	Krótka	Długa	Krótka
EUR	4 370 783	-3 615 200	4 841 224	-5 578 618	18 189	0
USD	58 657	-2 500 921	3 453 122	-1 040 447	0	-29 589
CHF	224 426	-192 012	52 536	-85 856	0	-906
GBP	337 222	-628 890	382 798	-90 771	360	0
Pozostałe waluty	301 809	-491 210	465 151	-286 307	0	-10 556
Globalna	5 292 898	-7 428 233	9 194 832	-7 082 000	18 548	-41 051

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego, na jaki narażony jest Bank i Grupa Kapitałowa. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie zawarte transakcje walutowe, bilansowe i pozabilansowe. Narażenie Banku na ryzyko walutowe jest niskie (w odniesieniu do funduszy własnych VaR 10-dniowy dla pozycji walutowej Banku na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił ok. 0,0023% oraz odpowiednio na dzień 31 grudnia 2017 roku 0,0023 %).

Struktura walutowa

Aktywa	Waluta w przeliczeniu na PLN – 31.12.2018			
	PLN	EUR	USD	Inne
Kasa i środki w banku centralnym	833 698	327 063	309 200	169 072
Należności od banków	3 695	283 533	208 683	116 533
Aktywa finansowe	13 317 806	370 787	38 902	75
wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	6 937 092	305 515	37 473	0
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	448 362	65 272	1 429	75
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	5 932 352	0	0	0
Pochodne instrumenty zabezpieczające	112 400	0	0	0
Należności od klientów	47 890 081	5 736 408	146 972	472 463

Aktywa	Waluta w przeliczeniu na PLN – 31.12.2018			
	PLN	EUR	USD	Inne
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	333 286	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	457 462	0	0	3 197
Wartości niematerialne	562 000	0	0	10 320
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	4 000	0	0	0
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	146	0	0	0
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	1 026 255	0	0	9 369
odroczone	1 026 255	0	0	9 369
Pozostałe aktywa	654 216	19 846	1 171	1 248
Aktywa razem	65 195 045	6 737 637	704 928	782 277

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	PLN	EUR	USD	Inne
Zobowiązania wobec banków	521 526	66 247	1	5 553
Zobowiązania wobec klientów	53 287 491	4 489 609	3 421 822	1 236 663
Zobowiązania finansowe	385 977	28 606	1 520	304
wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	385 977	28 606	1 520	304
Pochodne instrumenty zabezpieczające	9 381	0	0	0
Rezerwy	118 516	7 465	177	41
Pozostałe zobowiązania	1 007 237	105 056	40 602	14 216
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	267 861	0	0	0
bieżące	267 429	0	0	0
odroczone	432	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane	1 830 844	87 249	0	0
Zobowiązania, razem	57 428 833	4 784 232	3 464 122	1 256 777
Kapitał akcyjny	1 305 540	0	0	0
Kapitał zapasowy	5 386 828	0	0	0
Kapitał z aktualizacji wyceny	49 705	2 605	-146	0
Pozostałe kapitały rezerwowe	171 629	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-202	0	0	0
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-1 143 409	0	0	0
Zysk bieżącego roku	713 373	0	0	0
Kapitał własny	6 483 464	2 605	-146	0
Zobowiązania i kapitały razem	63 912 297	4 786 837	3 463 976	1 256 777

Dane przekształcone	Waluta w przeliczeniu na PLN – 31.12.2017			
Aktywa	PLN	EUR	USD	Inne
Kasa i środki w banku centralnym	661 251	139 371	83 488	81 281
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	405 808	43 457	3 157	129
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	11 756 707	279 607	36 010	0
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 117 894	0	0	0
Pochodne instrumenty zabezpieczające	87 785	0	0	0
Należności od banków	73 512	355 942	91 347	380 828
Należności od klientów	45 472 896	5 099 309	176 766	517 669
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	408 911	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	473 758	0	0	1 933

Dane przekształcone Aktywa	Waluta w przeliczeniu na PLN – 31.12.2017			
	PLN	EUR	USD	Inne
Wartości niematerialne	541 492	0	0	7 095
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	357	0	0	0
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	587 343	0	0	4 439
odroczone	587 343	0	0	4 439
Pozostałe aktywa	595 786	29 361	612	681
Aktywa razem	62 183 500	5 947 047	391 380	994 055

Zobowiązania i kapitały	PLN	EUR	USD	Inne
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	409 705	23 127	2 522	524
Zobowiązania wobec banków	845 992	45 571	65	17
Zobowiązania wobec klientów	48 520 677	4 925 938	2 782 222	1 428 182
Pochodne instrumenty zabezpieczające	5 419	0	0	0
Rezerwy	87 431	2 978	38	10
Pozostałe zobowiązania	1 492 928	137 816	49 102	14 069
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	135 690	0	0	0
bieżące	135 204	0	0	0
odroczone	486	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane	1 830 346	84 630	0	0
Zobowiązania, razem	53 328 188	5 220 060	2 833 949	1 442 802
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)	6 680 279	10 421	-305	-734
Kapitał akcyjny	1 292 636	0	0	0
Kapitał zapasowy	4 820 048	0	0	0
Kapitał z aktualizacji wyceny	5 156	10 421	-305	-1 328
Pozostałe kapitały rezerwowe	183 824	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	0	0	0	594
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-92 579	0	0	0
Zysk bieżącego roku	471 194	0	0	0
Udziały niekontrolujące	1 322	0	0	0
Kapitał własny	6 681 601	10 421	-305	-734
Zobowiązania i kapitały razem	60 009 789	5 230 481	2 833 644	1 442 068

41 Ryzyko płynności

41.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka płynności

Ryzyko płynności oznacza ryzyko niemożności zrealizowania, na dogodnych dla Banku warunkach i po rozsądnej cenie, zobowiązań płatniczych wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych, które Bank posiada.

W ramach ryzyka płynności wyróżnia się ryzyko finansowania, które jest ryzykiem utraty posiadanych źródeł finansowania oraz ryzyko braku możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utraty dostępu do nowych źródeł finansowania.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie niezbędnej wysokości środków finansowych niezbędnych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań, z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmiany warunków rynkowych lub makroekonomicznych.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku polega zatem na utrzymaniu własnych pozycji płynnościowych tak, aby w każdym momencie można było wypełnić zobowiązania płatnicze za pomocą dostępnych środków w kasie, wpływów z transakcji o danej dacie zapadalności lub za pomocą sprzedaży zbywalnych aktywów, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów utrzymania płynności.

W Banku funkcjonuje proces oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP) realizujący następujące cele:

- zapewnienie zdolności do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań w każdej chwili;
- utrzymanie na odpowiednim poziomie bufora płynności tj. wysokiej jakości aktywów płynnych;
- ustalenie skali podejmowanego przez Bank ryzyka płynności, poprzez ustanowienie wewnętrznych limitów płynności, horyzontu przeżycia w warunkach skrajnych;
- minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności;
- monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej w celu uruchomienia Planu Awaryjnego utrzymania płynności oraz Planu Naprawy;
- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności.

W ramach ILAAP Bank:

- identyfikuje ryzyka oraz istotne czynniki ryzyka;
- dokonuje pomiaru i raportuje ryzyko płynności;
- opracowuje procedury i polityki płynności, w tym plan finansowania na kolejne lata działalności Banku;
- zarządza Planami Awaryjnymi i Planem Naprawy w zakresie płynności;
- utrzymuje bufor płynności składający się z wysokiej jakości aktywów płynnych;
- opracowuje system limitów płynności zgodny z apetytem na ryzyko, monitoruje limity płynności oraz wskaźniki wczesnego ostrzegania identyfikujące negatywne trendy mogące mieć wpływ na wzrost ryzyka płynności;
- okresowo przeprowadza (w postaci raportów) analizy kategorii i czynników mających wpływ na aktualny i przyszły poziom płynności;
- przeprowadza testy warunków skrajnych ryzyka płynności, na podstawie których m.in. wylicza wymagany bufor płynności.

Pomiar i ocena ryzyka płynności

Wśród wykorzystywanych miar zarządzania płynnością Banku wyróżnia współczynniki i powiązane z nimi limity następujących rodzajów płynności:

- płynność śróddzienna - zdolność do wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
- płynność bieżąca – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty w ciągu kolejnych 7 dni;
- płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań w terminie zapadalności w okresie powyżej 1 i do 12 miesięcy;
- płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie dłuższym niż 12 miesięcy.

Monitoring i raportowanie ryzyka płynności

W Banku funkcjonuje powołany specjalnie do celów zarządzania aktywami i pasywami Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Strategia dotycząca ryzyka płynności, w tym akceptowalny poziom ryzyka, zakładana struktura bilansu oraz plan finansowania jest zatwierdzana przez Zarząd Banku, a następnie akceptowana przez Radę Nadzorczą Banku. Za zawieranie transakcji międzybankowych odpowiada Departament Skarbu, rozliczanie i księgowanie transakcji ma miejsce w Pionie Operacji, natomiast monitorowanie i pomiar ryzyka płynności odbywa się w Dziale Zarządzania Ryzykiem Finansowym. Podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest jasny oraz zapewnia rozdzielanie do poziomu Członka Zarządu, co gwarantuje pełną niezależność ich działania. W roku 2017 działalność skarbową oraz zarządzanie ryzykiem płynności były w pełni scentralizowane na poziomie Grupy Alior Banku SA.

41.2 Dane finansowe

Przepływy kontraktowe

Zestawienie terminów zapadalności/wymagalności przepływów kontraktowych aktywów i pasywów Banku na dzień 31 grudnia 2018 roku (w mln zł):

31.12.2018	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	Razem
AKTYWA	2 395	946	2 701	3 330	7 024	10 019	21 829	42 445	90 689
Gotówka i Nostro	2 116	0	0	0	0	0	0	0	2 116
Należności od banków	0	10	0	0	0	125	0	0	135
Należności od klientów	0	41	2	272	919	1 467	5 594	6 603	14 898
Papiery Wartościowe	279	895	2 699	3 058	6 105	8 427	16 235	32 791	70 489
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	3 051	3 051
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	-43 104	-4 747	-6 221	-3 583	-3 530	-3 046	-1 913	-8 006	-74 150
Zobowiązania wobec banków	-342	-7	-5	-10	-61	-40	-76	-109	-650
Zobowiązania wobec klientów	-40 937	-4 631	-5 995	-3 189	-2 957	-1 536	-306	-54	-59 605
Emisje własne	0	-108	-221	-384	-512	-1 470	-1 531	-1 240	-5 466
Kapitały własne	0	0	0	0	0	0	0	-6 486	-6 486
Pozostałe zobowiązania	-1 825	-1	0	0	0	0	0	-117	-1 943
Luka bilansowa	-40 709	-3 801	-3 520	-253	3 494	6 973	19 916	34 439	16 539
Skumulowana luka bilansowa	-40 709	-44 510	-48 030	-48 283	-44 789	-37 816	-17 900	16 539	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	6 884	2 394	327	832	485	351	43	11 316
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-6 867	-2 375	-327	-831	-485	-361	-43	-11 289
Instrumenty pochodne – netto	0	17	19	0	1	0	-10	0	27
Linie gwarancyjne i finansowe	-10 902	0	0	0	0	0	0	0	-10 902
Luka pozabilansowa	-10 902	17	19	0	1	0	-10	0	-10 875
Luka ogółem	-51 611	-3 784	-3 501	-253	3 495	6 973	19 906	34 439	5 664
Luka skumulowana ogółem	-51 611	-55 395	-58 896	-59 149	-55 654	-48 681	-28 775	5 664	

Zestawienie terminów zapadalności/wymagalności przepływów kontraktowych aktywów i pasywów Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku (w mln zł):

31.12.2017 Dane przekształcone	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	Razem
AKTYWA	6 589	3 561	2 251	2 842	5 595	8 980	22 353	33 330	85 501
Gotówka i Nostro	1 366	0	0	0	0	0	0	0	1 366

31.12.2017 Dane przekształcone	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	Razem
Należności od banków	0	332	0	0	0	164	0	0	496
Należności od klientów	0	2 045	1	59	208	1 289	6 480	4 898	14 980
Papiery Wartościowe	5 223	1 184	2 250	2 783	5 387	7 527	15 873	27 227	67 454
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	1 205	1 205
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	-34 083	-8 250	-6 731	-5 140	-3 876	-1 789	-2 174	-8 192	-70 235
Zobowiązania wobec banków	-4	-136	-303	-9	-31	-268	-132	-66	-949
Zobowiązania wobec klientów	-34 079	-5 594	-6 244	-4 760	-3 151	-303	-195	-65	-54 391
Emisje własne	0	-100	-184	-371	-694	-1 218	-1 847	-1 280	-5 694
Kapitały własne	0	0	0	0	0	0	0	-6 691	-6 691
Pozostałe zobowiązania	0	-2 420	0	0	0	0	0	-90	-2 510
Luka bilansowa	-27 494	-4 689	-4 480	-2 298	1 719	7 191	20 179	25 138	15 266
Skumulowana luka bilansowa	-27 494	-32 183	-36 663	-38 961	-37 242	-30 051	-9 872	15 266	
Instrumenty pochodne – wpływ	0	5 029	1 593	1 600	701	364	307	43	9 637
Instrumenty pochodne – wypływ	0	-5 048	-1 618	-1 588	-707	-363	-324	-42	-9 690
Instrumenty pochodne – netto	0	-19	-25	12	-6	1	-17	1	-53
Linie gwarancyjne i finansowe	-11 711	-8	-32	-108	-200	-113	-6	-321	-12 499
Luka pozabilansowa	-11 711	-27	-57	-96	-206	-112	-23	-320	-12 552
Luka ogółem	-39 205	-4 716	-4 537	-2 394	1 513	7 079	20 156	24 818	2 714
Luka skumulowana ogółem	-39 205	-43 921	-48 458	-50 852	-49 339	-42 260	-22 104	2 714	

Nadzorcze miary płynności i miary wrażliwości

Nadzorcze miary płynności	31.12.2018	31.12.2017
M3	4,54	5,09
M4	1,17	1,15
LCR	133%	124%
NSFR	129%	115%

W okresie od 31 grudnia 2017 roku do 31 grudnia 2018 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych.

Poniższa tabela przedstawia części składowe wskaźnika pokrycia wypływów netto (LCR), czyli wartość zabezpieczenia przed utratą płynności oraz wypływ środków pieniężnych netto. Dodatkowo zaprezentowana została nadwyżka zabezpieczenia przed utratą płynności rozumiana jako nadwyżka możliwości pokrycia potrzeb płynnościowych przez okres występowania warunków skrajnych trwający 30 dni.

	31.12.2018	31.12.2017
Zabezpieczenie przed utratą płynności (mln zł)	13 739	13 128
Wypływy środków pieniężnych netto ogółem (mln zł)	10 332	10 674
Nadwyżka zabezpieczenia przed utratą płynności (mln zł)	3 407	2 454
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR)	133%	123%

Osad depozytów

Na dzień 31 grudnia 2018 roku poziom osadu depozytów w horyzoncie 30 dni wynosił ok. 95% dla bazy depozytowej w Banku (z wyłączeniem rynku międzybankowego) oraz 92,6% dla emisji własnych.

Koncentracja

Bank w cyklach miesięcznych przeprowadza analizę koncentracji bazy depozytowej, która ma na celu wskazanie potencjalnego ryzyka nadmiernego uzależnienia Banku od źródeł finansowania cechujących się zbyt niskim stopniem dywersyfikacji. W celu oszacowania poziomu koncentracji Bank wyznacza wskaźnik WWK (Wskaźnik Wysokiej Koncentracji) liczony jako stosunek wartości środków zgromadzonych przez największych depozytariuszy do wartości bazy depozytowej. Na dzień 31 grudnia 2018 r. WWK wyniósł 1,17 % co wskazuje na brak koncentracji. Wskaźnik na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosił 2,18%.

Statystykę WWK za 2018 r. i 2017 r. przedstawia poniższa tabela:

	Minimalny	Średni	Maksymalny
31.12.2018	1,12%	2,03%	2,68%
31.12.2017	1,55%	2,19%	2,79%

W celu ograniczenia ryzyka koncentracji Bank dywersyfikuje strukturę bazy depozytowej w podziale na klientów detalicznych, biznesowych, finansowych, instytucji rządowych i samorządowych, monitorując i raportując miesięcznie udział poszczególnych grup w całości bazy depozytowej.

	Waluta	31.12.2018		Waluta	31.12.2017
Firma 1	EUR, PLN, USD	473 824	Firma 1	EUR, PLN	333 684
Firma 2	PLN	338 012	Firma 2	PLN	295 056
Firma 3	EUR, PLN, USD	270 542	Firma 3	PLN	278 036
Firma 4	PLN	200 192	Firma 4	PLN	266 347
Firma 5	PLN	137 202	Firma 5	PLN	244 195
Firma 6	PLN	122 058	Firma 6	EUR, PLN, USD	238 127
Firma 7	CHF, EUR, PLN, USD	119 424	Firma 7	EUR, PLN, USD	177 883
Firma 8	EUR, PLN, USD	110 170	Firma 8	PLN	171 190
Firma 9	PLN	109 068	Firma 9	PLN, USD	144 364
Firma 10	PLN	104 174	Firma 10	CZK, EUR, PLN	143 924

W 2018 r. sytuacja płynnościowa Banku pozostawała na bezpiecznym poziomie. Sytuacja była ściśle monitorowana i utrzymywana na adekwatnym do potrzeb poziomie poprzez dostosowywanie poziomu bazy depozytowej oraz uruchamianie dodatkowych źródeł finansowania w zależności od rozwoju akcji kredytowej i pozostałych potrzeb płynnościowych.

42 Ryzyko operacyjne

42.1 Opis ryzyka

Definicja ryzyka operacyjnego

Ryzyko operacyjne to ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia ryzyko prawne, a nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.

Cel zarządzania ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku i Grupy Kapitałowej jest utrzymanie ryzyka operacyjnego na poziomie bezpiecznym i adekwatnym w stosunku do działalności, celów, strategii i rozwoju Banku, a także akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego

Bank posiada sformalizowany system zarządzania ryzykiem operacyjnym w ramach którego przeciwdziała występowaniu zdarzeń i incydentów operacyjnych oraz ogranicza straty w przypadku materializacji ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego, działania zarządcze oraz monitoring i kontrolę ryzyka na wszystkich poziomach, od jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w swoich obszarach, Koordynatorów ryzyka operacyjnego, poprzez Dział Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, Komitet Ryzyka Operacyjnego, po Zarząd i Radę Nadzorczą.

W ramach identyfikacji ryzyka operacyjnego, Bank gromadzi dane o zdarzeniach i stratach zarówno w Banku, jak i w podmiotach zależnych. Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest przy wykorzystaniu mierników ilościowych (w tym kalkulacja kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem modelu AMA) i jakościowych (np. samoocena ryzyka operacyjnego). Model AMA wykorzystuje dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych, czynniki otoczenia gospodarczego oraz wewnętrzne banku, a także wyniki analiz scenariuszowych.

Pomiar i ocena ryzyka operacyjnego obejmuje:

- kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI),
- obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego – Bank stosuje metodę standardową; od 01.01.2018 r. Bank oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z zaawansowaną metodą (AMA) dla Banku z wyłączeniem nabytej wydzielonej części Banku BPH oraz Oddziału w Rumunii, dla których zastosowanie ma metoda standardowa (TSA),
- szacowanie kapitału wewnętrznego dla Banku na ryzyko operacyjne z wykorzystaniem wyników modelu AMA,
- testy warunków skrajnych,
- analizy scenariuszowe,
- samoocenę ryzyka operacyjnego,
- określanie poziomu wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne,
- wycenę rzeczywistych i potencjalnych strat związanych ze zidentyfikowanymi zdarzeniami operacyjnymi,
- obliczanie kapitału wewnętrznego dla Grupy Kapitałowej Alior Banku.

Monitoring i raportowanie ryzyka operacyjnego

Bieżącą kontrolą i monitorowaniem ryzyka operacyjnego w Banku zajmuje się Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym. Jest to komórka organizacyjna odpowiedzialna m.in. za:

- rozwój i wprowadzanie odpowiednich metodyk oraz instrumentów kontroli ryzyka operacyjnego;
- monitorowanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą standardową (TSA) w zakresie nabytej wydzielonej części Banku BPH oraz oddziału w Rumunii oraz zgodnie z metodą zaawansowaną (AMA) w zakresie pozostałej działalności prowadzonej przez Bank;
- opiniowanie i konsultowanie oceny ryzyka operacyjnego w prowadzonych projektach, produktach oraz procedurach (nowych i modyfikowanych);

- monitorowanie poziomu wykorzystania wewnętrznych limitów i apetytu na ryzyko operacyjne oraz podejmowanie działań zarządczych związanych z występowaniem podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka operacyjnego;
- gromadzenie wysokiej jakości danych o zdarzeniach i skutkach operacyjnych;
- monitorowanie zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych;
- monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego Banku z wykorzystaniem narzędzi, m.in. kluczowych wskaźników ryzyka (KRI), samooceny, testów warunków skrajnych;
- przygotowywanie cyklicznych raportów dotyczących poziomu ryzyka operacyjnego w Banku.

Obowiązek monitorowania i ograniczania ryzyka operacyjnego w codziennej pracy dotyczy wszystkich pracowników i jednostek organizacyjnych Banku. Pracownicy Banku na bieżąco kontrolują poziom ryzyka operacyjnego w obsługiwanych procesach i aktywnie minimalizują ryzyko, podejmując możliwe działania mające na celu uniknięcie/ograniczenie strat operacyjnych. Odpowiadają za bieżącą rejestrację zdarzeń i finansowych skutków operacyjnych dotyczących ich obszarów działalności, definiują oraz raportują wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka (KRI) względem poziomów tolerancji dla procesów szczególnie narażonych na ryzyko operacyjne, a także biorą udział w procesie samooceny.

Narzędzia zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Alior Banku jest wspierane przez system informatyczny OpRisk, w którym m.in. rejestrowane są zdarzenia i straty operacyjne oraz ewidencjonowane są wyniki analiz scenariuszowych.

Bank prowadzi ewidencję zdarzeń i skutków operacyjnych, która umożliwia efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz jego zmian wykorzystuje się kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI), dla których określane są poziomy tolerancji.

Pomiar kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne dokonywany jest przy wykorzystaniu metody AMA. W oparciu o metodę AMA Alior Bank zbudował wewnętrznymi siłami model statystyczny służący do szacowania poziomu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę Loss Distribution Approach (LDA).

W grudniu 2017 roku Bank otrzymał zgodę KNF na łączne stosowanie metody zaawansowanej (AMA) oraz metody standardowej (TSA) do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego od 1 stycznia 2018 r. z obowiązkiem utrzymania wymogu co najmniej na poziomie 80% wartości liczonego metodą standardową. W lipcu 2018 roku Bank złożył wniosek do KNF o zgodę na rozszerzenie stosowania metody AMA.

W związku ze stosowaniem zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego (AMA), zgodnie z wymogami Art. 454 CRR, Bank dążąc do ograniczenia ryzyka materializacji skutków rzadkich, ale potencjalnie dotkliwych zdarzeń operacyjnych, wykupił szereg polis ubezpieczeniowych. Ww. polisy dotyczyły m.in. ubezpieczenia mienia, ubezpieczenia OC, ubezpieczenia D&O, OC z tytułu świadczenia usług agencyjnych, publicznej emisji papierów wartościowych, ubezpieczenie sprzętu elektronicznego - kosztów odtworzenia danych, wymiennych nośników, oprogramowania, ubezpieczenie od przestępstw.

Warunki poszczególnych polis są dostosowane do skali i zakresu ponoszonego ryzyka. Ww. polisy nie są stosowane jako mechanizm ograniczający wysokość wymogów w zakresie funduszy własnych na ryzyko operacyjne ani też jako czynnik mitygujący wysokość kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne.

43 Zarządzanie kapitałem

Definicja adekwatności kapitałowej

Adekwatność kapitałowa to proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Bank i Grupa Kapitałowa Banku podejmuje w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i

kontroli, a także określonego w Grupie Kapitałowej poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Celem zarządzania kapitałem w Banku i Grupie Kapitałowej jest utrzymywanie w każdym momencie działania odpowiedniej wartości funduszy własnych oraz kapitału Tier 1 do pokrycia ryzyka na odpowiednim poziomie, zgodnie z założonym apetytem na ryzyko.

W ramach apetytu na ryzyko Bank określa oczekiwane poziomy pokrycia przez fundusze własne oraz kapitał Tier 1 potencjalnej straty nieoczekiwanej z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka określonego w przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Rozporządzenie CRR), a także poszczególnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). Potencjalna strata nieoczekiwana jest wyznaczana za pomocą kapitału regulacyjnego, którego metodyka wyznaczania została określona w Rozporządzeniu CRR, a także za pomocą kapitału wewnętrznego, wyznaczanego za pomocą metod o których mowa poniżej.

W procesie zarządzania kapitałem nadrzędną rolę odgrywają Rada Nadzorcza, Zarząd Banku, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Komitet Zarządzania Ryzykiem i ICAAP.

Miary adekwatności kapitałowej

W Banku do podstawowych narzędzi wykorzystywanych do zarządzania kapitałem należą:

- łączny współczynnik kapitałowy oraz współczynnik kapitału Tier 1
- analiza regulacyjnego wymogu kapitałowego
- kapitał wewnętrzny (ICAAP) oraz współczynnik pokrycia kapitału wewnętrznego przez fundusze własne.

Współczynnik wypłacalności

Współczynnik wypłacalności oraz współczynnik Tier 1 na dzień 31 grudnia 2018 r. zostały obliczone zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („Rozporządzenie CRR”) oraz innymi regulacjami wdrażającymi „opcje narodowe”, m. in. ustawa Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. i rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie wyższej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach.

Na potrzeby zaliczenia skonsolidowanego wyniku finansowego do funduszy własnych i wyliczenia współczynnika wypłacalności w 2017 r. zastosowano konsolidację ostrożnościową – konsolidowane były Alior Bank S.A. i Alior Leasing sp. z o.o. W ocenie Zarządu Banku pozostałe jednostki zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową, z punktu widzenia celów monitorowania instytucji kredytowych, mają marginalne znaczenie dla podstawowej działalności Banku.

Skonsolidowany ostrożnościowo rachunek zysków i strat - przedstawiony poniżej – został sporządzony zgodnie z przyjętymi przez Bank zasadami rachunkowości, z wyjątkiem ujęcia w konsolidacji jedynie Alior Banku S.A. i Alior Leasing sp. z o.o., zgodnie ze stwierdzeniem powyżej.

	01.01.2018 - 31.12.2018
Przychody z tytułu odsetek	3 792 706
Przychody o podobnym charakterze	163 828
Koszty z tytułu odsetek	-871 942
Wynik z tytułu odsetek	3 084 592
Przychody z tytułu prowizji i opłat	817 852
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-384 195
Wynik z tytułu opłat i prowizji	433 657

	01.01.2018 - 31.12.2018
Przychody z tytułu dywidend	7 597
Wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	371 601
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	77 829
wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	76 473
wycenianych według zamortyzowanego kosztu	1 356
Pozostałe przychody operacyjne	114 649
Pozostałe koszty operacyjne	-141 681
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-27 032
Koszty działania grupy	-1 690 954
Wynik z odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	-1 053 828
Podatek bankowy	-208 186
Zysk brutto	995 276
Podatek dochodowy	-274 845
Zysk netto	720 431

Fundusze własne dla potrzeb adekwatności kapitałowej

	31.12.2018	31.12.2017
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	8 156 980	7 651 277
Kapitał podstawowy Tier I (CET1)	6 594 281	6 088 277
Kapitał uzupełniający Tier II	1 562 699	1 563 000
Wpłacony kapitał	1 305 187	1 292 636
Kapitał zapasowy	5 380 995	4 817 483
Pozostałe kapitały	184 284	184 894
Zysk zweryfikowany przez biegłego rewidenta	539 099	366 348
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-1 151 445	-63 514
Kapitał z aktualizacji wyceny - niezrealizowane straty	-5 937	-14 357
Wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej	-539 273	-516 122
Kapitał z aktualizacji wyceny - niezrealizowane zyski	39 196	42 337
Zobowiązania podporządkowane	1 562 699	1 563 000
Dodatkowe korekty wartości	842 174	-21 428
Wymogi kapitałowe	4 117 481	4 024 070
Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka: kredytowego, kredytowego kontrahenta, korekty wyceny kredytowej, rozmycia i dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie	3 662 124	3 535 517
Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka: cen kapitałowych papierów wartościowych, cen instrumentów dłużnych, cen towarów i walutowego	3 497	4 826
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych	36 991	46 612
Wymogi kapitałowe razem z tytułu ryzyka operacyjnego	414 870	437 115
Tier 1	12,81%	12,10%
Współczynnik wypłacalności	15,85%	15,21%

Alior Bank SA, zdecydował o zastosowaniu przepisów przejściowych przewidzianych przez rozporządzenie nr 2017/2395, co oznacza, że na potrzeby oceny adekwatności kapitałowej Banku nieuwzględniany będzie pełen wpływ wdrożenia MSSF 9.

Poniższa tabela przedstawia wpływ zastosowania MSSF 9 na dzień 31 grudnia 2018 na adekwatność kapitałową z uwzględnieniem i bez uwzględnienia okresu przejściowego:

	Wpływ MSSF 9 z uwzględnieniem okresu przejściowego	Wpływ MSSF 9 bez uwzględnienia okresu przejściowego
Łączny kapitał (TIER 1, TIER 2)	8 156 980	6 846 579
Całkowity wymóg kapitałowy	4 117 481	4 034 871
Łączny współczynnik kapitałowy	15,85%	13,57%
Wskaźnik dźwigni finansowej	8,58%	6,90%

Analiza regulacyjnego wymogu kapitałowego

W ramach procesu wyliczenia współczynnika wypłacalności Bank analizuje poziom regulacyjnego wymogu kapitałowego oraz relacji funduszy własnych do kapitału wewnętrznego. Analiza polega na porównaniu rzeczywistych wartości z wartościami budżetowanymi oraz wskazaniu przyczyn ewentualnych różnic (inna niż planowana skala działalności Banku i Grupy Kapitałowej, zwłaszcza wielkość portfela kredytowego, czy inny niż planowany profil ryzyka aktywów). Kapitały własne Grupy Kapitałowej przewyższały łączny wymóg kapitałowy w ciągu całego 2018 r.

Kapitał wewnętrzny

W ramach procesu ICAAP Bank dokonuje identyfikacji oraz oceny istotności wszystkich rodzajów ryzyka, na które jest narażony w związku z podejmowaną działalnością.

Istotne rodzaje ryzyka w dniu 31 grudnia 2018 r.:

- Ryzyko kredytowe – niewypłacalności
- Ryzyko kredytowe - koncentracji branżowej
- Ryzyko kredytowe - koncentracji wobec klienta
- Ryzyko kredytowe - koncentracji w walucie
- Ryzyko operacyjne
- Ryzyko płynności
- Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej
- Ryzyko rynkowe
- Ryzyko rozliczenia/dostawy z późniejszym terminem rozliczenia
- Ryzyko modeli
- Ryzyko utraty reputacji
- Ryzyko biznesowe
- Ryzyko kapitałowe
- Ryzyko braku zgodności.

Alokację kapitału wewnętrznego na poszczególne istotne rodzaje ryzyka w 2017 i 2018 roku prezentuje poniższa tabela:

Kapitał wewnętrzny na ryzyko	31.12.2018	31.12.2017
kredytowe	66,30%	70,50%
kredytowe koncentracji wobec Klienta, grupy klientów powiązanych, a także wobec grup kapitałowych	10,70%	10,90%
kredytowe koncentracji w walucie	0,60%	0,70%
kredytowe koncentracji branżowej	2,40%	3,40%
operacyjne	8,50%	8,30%
rynkowe	0,50%	0,10%
stopy procentowej w księdze bankowej	5,00%	2,10%
płynności	3,00%	0,80%

Kapitał wewnętrzny na ryzyko	31.12.2018	31.12.2017
modeli	0,70%	1,00%
utrata reputacji	2,30%	2,20%
biznesowe	0,00%	0,00%
RAZEM	100,00%	100,00%

Na poszczególne rodzaje ryzyka, zidentyfikowane jako istotne, Bank alokuje kapitał wewnętrzny przy zastosowaniu wewnętrznych modeli szacowania ryzyka.

Kapitał wewnętrzny szacowany jest:

- dla ryzyka kredytowego w oparciu o metodykę CreditRisk+ jako wartość 99,95 kwantyla rozkładu strat na portfelu kredytowym;
- dla ryzyka rynkowego oraz ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w oparciu o metodykę VaR;
- dla ryzyka płynności w oparciu o model luki płynności przy założeniu scenariusza skrajnego;
- dla ryzyka operacyjnego w oparciu o model AMA.

Wyznaczony całkowity kapitał wewnętrzny jest zabezpieczany wartością kapitału dostępnego przy uwzględnieniu odpowiednich buforów bezpieczeństwa.

Pakiet CRD IV/CRR

Na 31 grudnia 2018 r. Bank w pełni uwzględniał przepisy Rozporządzenia CRR w zakresie zarządzania kapitałem, w tym rachunku funduszy własnych oraz wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Inne

44 Istotne zdarzenia po dacie bilansowej

Rezygnacja Członka Rady Nadzorczej

W dniu 31 stycznia 2019 r. Pani Prof. Małgorzata Iwanicz-Drozdowska złożyła oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku ze skutkiem natychmiastowym.

Rozszerzenie zezwolenia na stosowanie przez Bank metody AMA

W dniu 14 lutego 2019 roku Bank otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego zezwolenie na wdrożenie znacznego rozszerzenia w zakresie metody AMA, poprzez objęcie tą metodą historycznych skutków przejętej działalności Banku BPH SA oraz na łączne stosowanie przez Bank:

- metody AMA – w odniesieniu do działalności Alior Bank SA, z uwzględnieniem historycznych skutków działalności Banku BPH SA, w zakresie przejętej wydzielonej części BPH SA bez działalności oddziału w Rumunii,
- metody standardowej w odniesieniu do oddziału w Rumunii,

do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego od dnia 14 lutego 2019 roku.

Przejęcie Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Jaworzno

W dniu 31 stycznia 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego podjęła decyzję o przejęciu przez Alior Bank SA Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Jaworzno. Na podstawie art. 74c ust. 7 ustawy o skok, Komisja określiła następujący tryb i termin przejęcia SKOK Jaworzno :

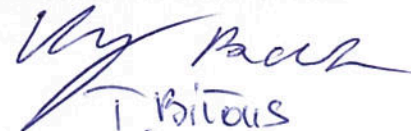
- z dniem 1 lutego 2019 roku zarząd majątkiem SKOK Jaworzno obejmuje Alior Bank, do dnia przejęcia SKOK, kasa będzie prowadziła działalność w pełnym zakresie,
- z dniem 1 kwietnia 2019 roku SKOK Jaworzno zostaje przejęta przez Alior Bank.

Podpisy wszystkich Członków
Zarządu

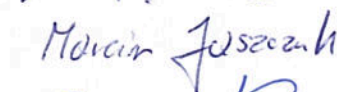
Data

Podpis

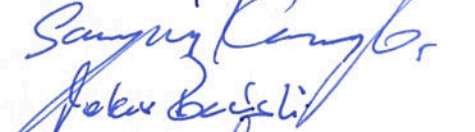
27.02.2019 Krzysztof Bachta - Prezes Zarządu

27.02.2019 Tomasz Biłous - Wiceprezes Zarządu

27.02.2019 Marcin Jaszczuk - Wiceprezes Zarządu

27.02.2019 Seweryn Kowalczyk - Wiceprezes Zarządu

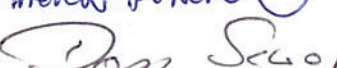
27.02.2019 Mateusz Poznański - Wiceprezes Zarządu

27.02.2019 Agata Strzelecka - Wiceprezes Zarządu

27.02.2019 Maciej Surdyk - Wiceprezes Zarządu

27.02.2019 Marek Szcześniak - Wiceprezes Zarządu

27.02.2019 Dariusz Szwed - Wiceprezes Zarządu

